

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 7 d.
(OR. en)

9934/22
ADD 1

AVIATION 109
DELECT 85

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. birželio 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	C(2022) 3234 final - Annexes
Dalykas:	Komisijos deleguotojo reglamento, kuriuo dėl sportinei ir rekreacinei aviacijai naudojamų orlaivių proporcingesnių reikalavimų įgyvendinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 748/2012, PRIEDAI

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2022) 3234 final - Annexes.

Pridedama: C(2022) 3234 final - Annexes

Bruselis, 2022 06 02
C(2022) 3234 final

ANNEXES 1 to 2

PRIEDAI

prie

Komisijos deleguotojo reglamento

kuriuo dėl sportinei ir rekreacinei aviacijai naudojamų orlaivių proporcingesnių reikalavimų įgyvendinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 748/2012

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedas (21 dalis) iš dalies keičiamas taip:

(1) A skirsnio G poskyris iš dalies keičiamas taip:

(a) 21.A.133 dalis pakeičiama taip:

„21.A.133 Teisė pateikti paraišką

Visi juridiniai arba fiziniai asmenys („organizacija“) gali pateikti paraišką, kad pagal šį poskyrį būtų išduotas patvirtinimas. Pareiškėjas:

- (a) pagrindžia, kad tam tikro pobūdžio darbams pagal šį poskyrį galima suteikti patvirtinimą, jog būtų įrodyta atitiktis konkretaus projekto reikalavimams, ir
- (b) turi konkretaus projekto patvirtinimą arba yra pateikęs paraišką, kad jis būtų suteiktas, arba
- (c) deklaravo arba ketina deklaruoti to konkretaus projekto atitiktį pagal Ib priedo (21 dalies supaprastinta versija) A skirsnio C poskyrį, arba
- (d) užtikrino nustatytus reikalavimus atitinkantį gamybos ir projektavimo derinimą, sudarydamas atitinkamą susitarimą su:
  - (1) pareiškėju, pateikusių paraišką, kad tam konkrečiam projektui būtų išduotas patvirtinimas pagal šį reglamentą, arba su to patvirtinimo turėtoju, arba
  - (2) fiziniu arba juridiniu asmeniu, deklaravusiu to konkretaus projekto atitiktį pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį.“;

(b) 21.A.139 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Įgyvendindama gamybos valdymo sistemos kokybės valdymo elementą, gamybinė organizacija:

1. užtikrina, kad kiekvienas organizacijos ar jos partnerių pagamintas ar kitų šalių tiekiamas arba pagal subrangos sutartį pagamintas gaminys, dalis arba prietaisas atitiktų taikomus konstrukcinius duomenis ir būtų saugaus eksploatavimo reikalavimus atitinkančios būklės, taigi naudojami 21.A.163 dalyje nustatytais privilegijomis;
2. jeigu būtina, atsižvelgiant į patvirtinimo galiojimo sritį, nustato, įdiegia ir taiko kontrolės procedūras, kuriomis remiantis:
  - i) išduodami, tvirtinami arba keičiami dokumentai;
  - ii) vykdomas pardavėjų ir subrangovų vertinimo auditas ir kontrolė;
  - iii) tikrinama, ar gaunami gaminiai, dalys, medžiagos ir įranga, įskaitant gaminių pirkėjų tiekiamus naujus ar naudotus orlaivio elementus, atitinka nustatytus taikomus konstrukcinius duomenis;
  - iv) ženklinama ir užtikrinamas atsekamumas;
  - v) vykdomi gamybos procesai;

- vi) atliekami patikrinimai ir bandymai, įskaitant gamybos proceso metu atliekamus skrydžių bandymus;
- vii) kalibruojami įrankiai, prietaisai ir bandymo įranga;
- viii) atliekama nustatytų reikalavimų neatitinkančių komponentų kontrolė;
- ix) tinkamumas skraidyti derinamas su:
  - A) pareiškėju, pateikusių projekto patvirtinimo paraišką, arba su to patvirtinimo turėtoju;
  - B) fiziniu arba juridiniu asmeniu, deklaravusiu projekto atitiktį pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį;
- x) daromi ir saugomi įrašai;
- xi) užtikrinama darbuotojų kompetencija ir kvalifikacija;
- xii) išduodami su tinkamumu skraidyti susiję dokumentai;
- xiii) tvarkomi, sandėliuojami ir pakuojami gaminiai;
- xiv) atliekami vidaus kokybės auditai ir pagal juos imamasi taisomųjų veiksmų;
- xv) darbai pagal patvirtinimo sąlygas atliekami ne patvirtintuose objektuose, o kitose vietose;
- xvi) darbai atliekami užbaigus gamybą, tačiau prieš pristatant, siekiant užtikrinti, kad orlaivio būklė ir toliau atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus;
- xvii) išduodami skrydžio leidimai ir tvirtinamos susijusios skrydžio sąlygos;

3. į kontrolės procedūras įtraukia specialias nuostatas dėl visų kritinių dalių.“;

(c) 21.A.145 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) kalbant apie visus būtinus tinkamumo skraidyti ir aplinkos apsaugos duomenis:

1. gamybinė organizacija tuos duomenis yra gavusi iš agentūros ir tipo pažymėjimo, riboto galiojimo tipo pažymėjimo arba prietaiso patvirtinimo turėtojo arba pareiškėjo, pateikusių paraišką gauti tipo pažymėjimą, riboto galiojimo tipo pažymėjimą arba projekto patvirtinimą pagal šį reglamentą, arba fizinio arba juridinio asmens, deklaravusio projekto atitiktį pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį, įskaitant visas suteiktas išimtis dėl su aplinkos apsauga susijusių reikalavimų taikymo, tam, kad galėtų nustatyti, ar laikomasi taikomų konstrukcinių duomenų;
2. gamybinė organizacija yra nustačiusi procedūrą, kuria užtikrinama, kad tinkamumo skraidyti ir aplinkos apsaugos duomenys pagal nustatytus reikalavimus įtraukiami į jos gamybos duomenis;

3. tie duomenys atnaujinami ir yra prieinami visiems darbuotojams, kuriems ta prieiga reikalinga, kad jie galėtų vykdyti savo pareigas;“;

(d) 21.A.163 dalis pakeičiama taip:

„21.A.163 Privilegijos

Pagal 21.A.135 dalį išduoto gamybinės organizacijos patvirtinimo sąlygomis turėtojas gali:

- (a) vykdyti gamybinę veiklą pagal šio priedo arba Ib priedo (21L dalies) reikalavimus;
- (b) jei tai sukomplektuotas sertifikuoto tipo orlaivis ir jei pagal šio priedo 21.A.174 ir 21.A.204 dalis arba Ib priedo (21L dalies) 21L.A.143 dalies c punktą ir 21L.A.163 dalį pateikiamas atitikties pareiškimas (EASA 52 forma) – gauti orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir triukšmo pažymėjimą, nepateikdamas jokių kitų įrodymų;
- (c) jei tai kiti gaminiai, dalys ar prietaisai – išduoti oficialius išleidimo pažymėjimus (EASA 1 forma) pagal šį priedą (21 dalį) arba Ib priedą (21L dalį), nepateikdamas jokių kitų įrodymų;
- (d) jei tai orlaivis, dėl kurio reikia pateikti projekto atitikties deklaraciją pagal Ib priedo (21L dalies) 21L.A.43 dalį, ir jei pateikiamas atitikties pareiškimas (EASA 52B forma), išduotas pagal Ib priedo (21L dalies) 21L.A.143 dalies d punktą ir 21L.A.163 dalį – gauti orlaivio riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą, nepateikdamas jokių kitų įrodymų;
- (e) jei tai gaminiai arba dalys, įmontuoti orlaivyje, dėl kurio reikia pateikti prietaiso atitikties deklaraciją pagal Ib priedo (21L dalies) 21L.A.43 dalį, – išduoti oficialius išleidimo pažymėjimus (Europos aviacijos saugos agentūros 1 forma) pagal Ib priedą (21L dalies), nepateikdamas jokių kitų įrodymų;
- (f) atlikti savo pagaminto naujo lėktuvo techninę priežiūrą ir atlikęs tą techninę priežiūrą išduoti išleidimo eksploatuoti pažymėjimą (EASA 53 forma);
- (g) su gamybos klausimais kompetentinga institucija suderinta tvarka ir kai pati gamybinė organizacija kontroliuoja orlaivio konfigūraciją pagal gamybinės organizacijos patvirtinimą bei tvirtina atitiktį skrydžiui patvirtintoms projekto sąlygoms, išduoti skrydžio leidimą pagal 21.A.711 dalies c punktą, įskaitant skrydžio sąlygų tvirtinimą pagal 21.A.710 dalies b punktą.“;

(e) 21.A.165 dalis pakeičiama taip:

„21.A.165 Turėtojo pareigos

Pagal 21.A.135 dalį išduoto gamybinės organizacijos patvirtinimo sąlygomis turėtojas:

- (a) užtikrina, kad pagal 21.A.143 dalį parengtas gamybinės organizacijos aprašymas ir dokumentai, kuriais grindžiamas tas aprašymas, būtų pagrindiniai joje naudojami dokumentai;

- (b) užtikrina, kad gamybinė organizacija nuolat atitiktų gamybinės organizacijos patvirtinimu nustatytus duomenis ir procedūras;
- (c)
  - 1. prieš pateikdamas kompetentingai institucijai atitikties pareiškimus nustato, kad kiekvienas sukomplektuotas orlaivis atitinka tipo projektą ir saugaus eksploatavimo reikalavimus, arba
  - 2. prieš išduodamas EASA 1 formą, kuria patvirtinama atitiktis patvirtintiems konstrukciniams duomenims arba deklaruotiems konstrukciniams duomenims ir saugaus eksploatavimo reikalavimams, nustato, ar kiti gaminiai, dalys arba prietaisai yra sukomplektuoti ir atitinka patvirtintus konstrukcinius duomenis arba deklaruotus konstrukcinius duomenis ir saugaus eksploatavimo reikalavimus,
  - 3. be to, jei taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai, nustato, ar:
    - i) sukomplektuotas variklis atitinka jo pagaminimo dieną taikomus variklio išmetamų teršalų reikalavimus ir
    - ii) sukomplektuotas lėktuvas atitinka jo pirmo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo dieną taikomus išmetamo CO₂ kiekio reikalavimus;
  - 4. prieš išduodamas atitikties pažymėjimą, t. y. EASA 1 formą, patikrina, ar kiti gaminiai, dalys arba prietaisai atitinka taikomus duomenis;
- (d) teikia pagalbą tipo pažymėjimo ar kitokio projekto patvirtinimo turėtojui arba fiziniam ar juridiniam asmeniui, deklaravusiam projekto atitiktį pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį, kai jis imasi bet kokių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiksmų, susijusių su pagamintais gaminiais, dalimis arba prietaisais;
- (e) jeigu atsižvelgdamas į turimo patvirtinimo sąlygas turėtojas ketina išduoti išleidimo eksploatuoti pažymėjimą, prieš išduodamas tą pažymėjimą nustato, ar kiekvienam sukomplektuotam orlaiviui buvo taikoma privaloma techninė priežiūra ir ar orlaivio būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus;
- (f) kai taikoma, remdamasis 21.A.163 dalies e punktu suteikta privilegija, nustato sąlygas, kuriomis gali būti išduodamas skrydžio leidimas;
- (g) kai taikoma, prieš išduodamas orlaiviui skrydžio leidimą naudodamasis 21.A.163 dalies e punktu suteikta privilegija, nustato, ar laikomasi 21.A.711 dalies c ir e punktų reikalavimų;
- (h) laikosi šio skirsnio A poskyrio reikalavimų.“;

(2) A skirsnio H poskyris iš dalies keičiamas taip:

(a) 21.A.171 dalis pakeičiama taip:

„21.A.171 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma tinkamumo skraidyti pažymėjimų išdavimo orlaiviams, atitinkantiems pagal šį priedą išduoto tipo pažymėjimo reikalavimus, procedūra.“;

(b) 21.A.174 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Į kiekvieną paraišką išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą įtraukiama:

1. tinkamumo skraidyti pažymėjimo, kurį prašoma išduoti, klasė;
2. jei tai naujas orlaivis:
  - i) atitikties pareiškimas:
    - parengtas pagal 21.A.163 dalies b punktą arba
    - parengtas pagal 21.A.130 dalį ir patvirtintas kompetentingos institucijos, arba
    - jei tai importuotas orlaivis, pagal 21.A.163 dalies b punktą parengtas atitikties pareiškimas arba, jei orlaivis importuojamas pagal šio reglamento 9 straipsnio 4 dalį, eksportuojančios institucijos pasirašytas pareiškimas, kad orlaivis atitinka agentūros patvirtintą projektą;
  - ii) pranešimas apie masę ir centruotę su krovinių išdėstymo schema ir
  - iii) orlaivio naudojimo vadovas, jei jo reikia pagal tam tikram orlaiviui taikomas sertifikavimo specifikacijas;
3. jei tai naudotas orlaivis, kurio kilmė yra:
  - i) valstybė narė, – tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas, išduotas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014¹ I priedą (M dalį) arba Vb priedą (ML dalį);
  - ii) ne valstybė narė:
    - valstybės, kurioje orlaivis yra arba buvo registruotas, kompetentingos institucijos pareiškimas, kuriame nurodoma orlaivio tinkamumo skraidyti būklė atsižvelgiant į orlaivio registro duomenis perduodant orlaivį;
    - pranešimas apie masę ir centruotę su krovinių išdėstymo schema;
    - orlaivio naudojimo vadovas, jei jo reikia pagal orlaiviui taikomą tinkamumo skraidyti kodeksą;
    - ankstesnių metų įrašai, kad būtų galima nustatyti orlaivio gamybos, modifikavimo ir techninės priežiūros standartą, įskaitant visus su pagal 21.B.327 dalį išduotu riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimu susijusius apribojimus;
    - rekomendacija, pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedą (M dalį) arba Vb priedą (ML dalį) atlikus tinkamumo skraidyti patikrą, išduoti tinkamumo

---

¹ 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).

skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir periodiškai atliekamos orlaivio tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą;

- pirmo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo data ir, jei taikomi Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 16 priedo III tomo standartai, CO₂ metrinės vertės duomenys.“;

(3) A skirsnio I poskyris iš dalies keičiamas taip:

(a) 21.A.201 dalis pakeičiama taip:

„21.A.201 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma triukšmo pažymėjimų išdavimo orlaiviams, atitinkantiems pagal šį priedą išduoto tipo pažymėjimo reikalavimus, procedūra.“;

(b) 21.A.204 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Į kiekvieną paraišką įtraukiama:

1. jei tai naujas orlaivis:

i) atitikties pareiškimas:

- parengtas pagal 21.A.163 dalies b punktą arba
- parengtas pagal 21.A.130 dalį ir patvirtintas kompetentingos institucijos, arba
- jei tai importuotas orlaivis, pagal 21.A.163 dalies b punktą parengtas atitikties pareiškimas arba, jei orlaivis importuojamas pagal šio reglamento 9 straipsnio 4 dalį, eksportuojančios institucijos pasirašytas pareiškimas, kad orlaivis atitinka agentūros patvirtintą projektą; ir

ii) informacija apie triukšmą, nustatyta laikantis taikomų triukšmo reikalavimų;

2. jei tai naudotas orlaivis:

i) informacija apie triukšmą, nustatyta laikantis taikomų triukšmo reikalavimų; ir

ii) ankstesnių metų įrašai, kad būtų galima nustatyti orlaivio gamybos, modifikavimo ir techninės priežiūros standartą.“;

(4) A skirsnio J poskyris iš dalies keičiamas taip:

(a) 21.A.233 dalis pakeičiama taip:

„21.A.233 Teisė pateikti paraišką

Kiekvienas juridinis arba fizinis asmuo („organizacija“) gali pateikti paraišką suteikti patvirtinimą pagal šį poskyrį:

(a) siekdamas įrodyti, kad laikosi šio priedo 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B arba 21.A.602B dalies nuostatų arba

- (b) siekdamas įrodyti, kad laikosi Ib priedo (21L dalies) 21L.A.23, 21L.A.83 arba 21L.A.204 dalies nuostatų, arba
  - (c) kad įgytų privilegijas pagal 21.A.263 dalį dėl neesminių pakeitimų arba neesminio remonto projekto patvirtinimo arba išduoti orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį, neesminių pakeitimų ar neesminio remonto projekto atitiktis deklaracijas.“;
- (b) 21.A.239 dalies d punktas pakeičiamas taip:
- „d) Įgyvendindama projekto valdymo sistemos projekto užtikrinimo elementą, projektavimo organizacija:
1. sukuria, įdiegia ir taiko gaminių, dalių ir prietaisų, kuriems taikomos patvirtinimo sąlygos, projekto ir jo pakeitimų, taip pat tų gaminių, dalių ir prietaisų remonto kontrolės ir priežiūros sistemą; ši sistema:
    - i) turi apimti tinkamumo skraidyti funkciją, kuria užtikrinama, kad gaminių, dalių ir prietaisų projektas, jo pakeitimai ir tų gaminių, dalių ir prietaisų remontas atitiktų taikomą tipo sertifikavimo pagrindą, deklaracijų teikimo technines specifikacijas, taikomą tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus;
    - ii) užtikrina, kad ji tinkamai vykdytų savo pareigas pagal šį priedą ir pagal patvirtinimo, suteikto pagal 21.A.251 dalį, sąlygas;
  2. sukuria, įdiegia ir taiko nepriklausomos patikros funkciją, susijusią su reikalavimų laikymosi įrodymu, kuria remdamasi organizacija deklaruoja, kad laikomasi taikomų tinkamumo skraidyti, tinkamumo naudoti duomenų ir aplinkos apsaugos reikalavimų; ir
  3. nustato, kaip projekto užtikrinimo sistemoje atsižvelgiama į jos partnerių arba subrangovų projektuojamų dalių ar prietaisų arba atliekamų užduočių priimtinumą remiantis metodais, kuriems taikomos rašytinės procedūros.“;
- (c) 21.A.263 dalis pakeičiama taip:

„21.A.263 Privilegijos

- (a) (Rezervuota)
- (b) (Rezervuota)
- (c) Projektavimo organizacijos patvirtinimo turėtojai, laikantis pagal 21.A.251 dalį išduoto patvirtinimo sąlygų ir taikant atitinkamas projekto valdymo sistemos procedūras, suteikiama teisė:
  1. nustatyti, kurie tipo pažymėjimo arba papildomo tipo pažymėjimo pakeitimai ir remonto projektai laikytini esminiais arba neesminiais;
  2. patvirtinti neesminius tipo pažymėjimo arba papildomo tipo pažymėjimo pakeitimus ir neesminio remonto projektus pagal šį priedą (21 dalį) arba Ib priedą (21L dalį);

3. deklaruoti orlaivio, kurio projekto atitiktį pareiškėjas deklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrio 21L.A.43 dalį, neesminių pakeitimų arba neesminio remonto projektų atitiktį;
4. deklaruoti pakeisto orlaivio projekto atitiktį pagal Ib priedo (21L dalies) 21L.A.43 dalį, jei fizinis arba juridinis asmuo, kuris iš pradžių pateikė to orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal Ib priedo (21L dalies) 21L.A.43 dalį, nebevykdo veiklos arba neatsako į prašymus deklaruoti projekto pakeitimų atitiktį;
5. pagal šio priedo M poskyrį patvirtinti tam tikrus esminio gaminių ir pagalbinių jėgainių remonto projektus;
6. patvirtinti tam tikriems orlaiviams taikomas skrydžio sąlygas, kuriomis skrydžio leidimas gali būti išduodamas pagal 21.A.710 dalies a punkto 2 papunktį, išskyrus skrydžio leidimus, išduotinus 21.A.701 dalies a punkto 15 papunktyje nurodytu tikslu;
7. skrydžio leidimą pagal 21.A.711 dalies b punktą išduoti orlaiviui, kurį pats suprojektavo arba iš dalies pakeitė arba kuriam pagal 21.A.263 dalies c punkto 6 papunktį yra patvirtinęs skrydžio sąlygas, kuriomis gali būti išduodamas skrydžio leidimas, ir kai pats projektavimo organizacijos patvirtinimo turėtojas:
  - i) kontroliuoja orlaivio konfigūraciją ir
  - ii) patvirtina atitiktį skrydžiui patvirtintoms projekto sąlygoms;
8. patvirtinti tam tikrus esminius tipo pažymėjimo pakeitimus pagal šio priedo D poskyrį arba pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio D poskyrį; ir
9. išduoti tam tikrus papildomus tipo pažymėjimus pagal šio priedo E poskyrį arba Ib priedo (21L dalies) A skirsnio E poskyrį ir patvirtinti tam tikrus esminius tų pažymėjimų pakeitimus.“;

(d) 21.A.265 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) nustato, ar gaminių projektai arba jų pakeitimai ar remontas atitinka taikomą tipo sertifikavimo pagrindą, deklaracijų teikimo technines specifikacijas, tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus ir ar jiems nebūdingos pavojingos savybės;“;

(5) A skirsnio K poskyrio 21.A.307 dalyje įterpiamas b punkto 7 papunktis:

„7. šio reglamento 9 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens ar organizacijos pagaminta dalis arba prietaisas;“;

(6) I priedėlio antraštės „EASA 1 formos naudojimo instrukcijos“ tekstas pakeičiamas taip:

„Šios instrukcijos taikomos tik kai EASA 1 forma naudojama gamybos tikslais. Atkreipiamas dėmesys į Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedo (M dalies) II priedėlį – jame aprašomas EASA 1 formos naudojimas atliekant techninę priežiūrą.

1. PASKIRTIS IR NAUDOJIMAS

1.1. Pagrindinė pažymėjimo paskirtis – deklaruoti naujų aviacijos gaminių, dalių ir prietaisų („gaminys (-iai)“) tinkamumą naudoti.

- 1.2. Būtina nustatyti pažymėjimo ir gaminio (-ių) tarpusavio sąsają. Pažymėjimą išduodantis asmuo privalo pasilikti pažymėjimo kopiją, pagal kurią būtų galima patikrinti originalius duomenis.
- 1.3. Pažymėjimą pripažįsta daugelis tinkamumą skraidyti užtikrinančių institucijų, tačiau šis pripažinimas gali priklausyti nuo dvišalių susitarimų ir (arba) tinkamumą skraidyti užtikrinančios institucijos politikos.
- 1.4. Pažymėjimas nėra važtaraštis.
- 1.5. Orlaiviai pagal šį pažymėjimą neišleidžiami.
- 1.6. Pažymėjimas nėra patvirtinimas, kad gaminį galima įmontuoti tam tikrame orlaivyje, variklyje arba oro sraigte; tai dokumentas, galutiniam naudotojui padedantis nustatyti gaminio tinkamumą naudoti.
- 1.7. Į vieną pažymėjimą negalima įtraukti ir pagal gamybos, ir pagal techninės priežiūros procedūras išleistų gaminių rinkinio.
- 1.8. Į vieną pažymėjimą negalima įtraukti gaminių, sertifikuotų ir pagal „patvirtintus duomenis“, ir pagal „nepatvirtintus duomenis“, rinkinio.

2. BENDRA FORMA

- 2.1. Pažymėjimas turi atitikti pridėtą formą, įskaitant langelių numerius ir kiekvieno langelio vietą. Tačiau kiekvieno langelio dydis gali būti pritaikytas konkrečiai paraiškai, bet ne tiek, kad pažymėjimas būtų neįskaitomas.
- 2.2. Pažymėjimas turi būti „gulsčios“ formos, tačiau apskritai jis gali būti gerokai didesnis arba mažesnis su sąlyga, kad išliktų atpažįstamas ir įskaitomas. Kilus abejonių, pasitarkite su kompetentinga institucija.
- 2.3. Naudotojo ir (arba) montuotojo pareigos gali būti nurodytos ir kitoje formos pusėje.
- 2.4. Bet koks tekstas turi būti aiškus ir įskaitomas, kad jį būtų lengva perskaityti.
- 2.5. Pažymėjimą galima išspausdinti iš anksto arba parengti kompiuteriu, tačiau bet kuriuo atveju spausdintos linijos ir ženklai turi būti aiškūs ir įskaitomi ir atitikti nustatytą formą.
- 2.6. Pažymėjimas turėtų būti parengtas anglų kalba ir, jei tikslinga, kita kalba (-omis).
- 2.7. Į pažymėjimą įrašomi duomenys gali būti spausdinami mechaniniu įrenginiu ir (arba) kompiuteriu arba įrašomi ranka didžiosiomis raidėmis ir turi būti lengvai įskaitomi.
- 2.8. Aiškumo sumetimais santrumpų turi būti kuo mažiau.
- 2.9. Antroje pažymėjimo pusėje likusiame laisvame plote pažymėjimą išduodantis asmuo gali pateikti bet kokią papildomą informaciją, išskyrus sertifikavimo pareiškimą. Tai, kad naudojama antroji pažymėjimo pusė, turi būti nurodyta atitinkamame pažymėjimo pirmosios pusės langelyje.

3. KOPIJOS

- 3.1. Kopijų, kurios yra siunčiamos klientui arba kurias pažymėjimą išduodantis asmuo pasilieka sau, skaičius neribojamas.

4. PAŽYMĖJIMO KLAIDA (-OS)

- 4.1. Jei galutinis naudotojas randa pažymėjimo klaidą (-ų), jis privalo ją (jas) raštu nurodyti pažymėjimą išdavusiam asmeniui. Jei pažymėjimą išdavęs asmuo gali patikrinti ir ištaisyti klaidą (-as), jis gali išduoti naują pažymėjimą.
- 4.2. Naujajam pažymėjimui turi būti suteiktas naujas kontrolinis numeris, jis turi būti iš naujo pasirašytas ir įrašyta nauja data.
- 4.3. Prašymas išduoti naują pažymėjimą gali būti patenkintas netikrinant gaminio (-ių) būklės. Naujasis pažymėjimas nėra pareiškimas apie dabartinę būklę, jo 12 langelyje turi būti pateikta tokia nuoroda į ankstesnį pažymėjimą: „Šiuo pažymėjimu ištaisyta klaida (-os), padaryta (-os) [įrašykite originalią išdavimo datą] [įrašykite originalų kontrolinį numerį] pažymėjimo [įrašykite pataisyto langelio (-ių)] numerį (-ius)] langelyje (-iuose); šis pažymėjimas nėra atitikties, būklės ir (arba) išleidimo eksploatuoti patvirtinimas“. Abu pažymėjimai turėtų būti saugomi iki pirmojo pažymėjimo saugojimo laikotarpio pabaigos.

5. PAŽYMĖJIMO RENGIMO INSTRUKCIJOS PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANČIAM ASMENIUI

1 langelis. Tvirtinanti kompetentinga institucija / Šalis

Nurodykite kompetentingos institucijos, kuriai suteikti įgaliojimai išduoti šį pažymėjimą, pavadinimą ir šalį, kurioje ji įsisteigusi. Jeigu kompetentinga institucija yra Agentūra, turi būti nurodoma tik „EASA“.

2 langelis. EASA 1 formos antraštė

„OFICIALUS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAS EASA 1 FORMA“

3 langelis. Formos kontrolinis numeris

Įrašykite unikalų numerį, suteiktą pagal 4 langelyje nurodytos organizacijos numeravimo sistemą arba procedūrą; šis numeris gali būti sudarytas iš raidžių ir (arba) skaitmenų.

4 langelis. Organizacijos pavadinimas ir adresas

Įrašykite visą gamybinės organizacijos arba fizinio ar juridinio asmens, išleidžiančio šiame pažymėjime nurodytą gaminį (-ius), pavadinimą ir adresą (pagal EASA 55 formos A lapą). Galima pateikti organizacijos logotipus ir panašius ženklus, jei jie telpa į langelį.

5 langelis. Darbų užsakymas / Sutartis / Sąskaita faktūra

Kad klientui būtų lengviau atsekti gaminį (-ius), įrašykite darbų užsakymo numerį, sutarties numerį, sąskaitos faktūros numerį arba panašų nuorodos numerį.

6 langelis. Gaminys

Įrašykite gaminių partijų numerius, jei gaminių partijų daugiau kaip viena. Šiame langelyje pateiktus duomenis galima nesunkiai susieti su 12 langeliu „Pastabos“.

7 langelis.

Aprašas

Įrašykite gaminio pavadinimą arba pateikite gaminio aprašą. Pirmenybė turėtų būti teikiama terminams, vartojamiems nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymuose arba techninės priežiūros duomenyse (pvz., iliustruotasis dalių katalogas, orlaivių techninės priežiūros žinynas, techninis biuletenis, komponentų techninės priežiūros žinynas).

8 langelis.

Dalies Nr.

Įrašomas dalies numeris, nurodytas ant gaminio arba jo žymens ir (arba) pakuotės. Jei tai variklis arba oro sraigtas, gali būti naudojamas jo tipo žymuo.

9 langelis.

Kiekis

Nurodykite gaminių skaičių.

10 langelis.

Serijos Nr.

Jei pagal taisykles ant gaminio turi būti nurodytas serijos numeris, įrašykite jį. Galima įrašyti ir bet kurią kitą serijos numerį, kurio pagal taisykles nurodyti nereikalaujama. Jei serijos numeris ant gaminio nenurodytas, įrašykite „Nėra“.

11 langelis.

Statusas / Darbas

Įrašykite „PROTOTIPAS“ arba „NAUJAS“.

Įrašykite „PROTOTIPAS“, jei:

- i) gaminamas naujas gaminytis pagal nepatvirtintus konstrukcinius duomenis;
- ii) gaminamas naujas gaminytis pagal konstrukcinius duomenis, kurių pareiškėjas dar nedeklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį;
- iii) 4 langelyje nurodyta organizacija atlieka pakartotinį sertifikavimą, kai pažymėjimas jau buvo išduotas anksčiau, baigus gaminio modifikavimo arba defektų šalinimo darbą prieš pradėdant jį eksploatuoti (pvz., padarius konstrukcijos pakeitimų, ištaisius defektą, patikrinus arba išbandžius gaminių arba pratęsus naudojimo terminą). Išsamūs duomenys apie pradinį išleidimą ir modifikavimo arba defektų šalinimo darbą turi būti pateikti 12 langelyje.

Įrašykite „NAUJAS“, jei:

- i) gaminamas naujas gaminytis pagal patvirtintus konstrukcinius duomenis;
- ii) gaminamas naujas gaminytis pagal konstrukcinius duomenis, kuriuos pareiškėjas deklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį;
- iii) 4 langelyje nurodyta organizacija atlieka pakartotinį sertifikavimą, kai pažymėjimas jau buvo išduotas

anksčiau, baigus gaminio modifikavimo arba defektų šalinimo darbą prieš pradėdant jį eksploatuoti (pvz., padarius konstrukcijos pakeitimų, ištaisius defektą, patikrinus arba išbandžius gaminį arba pratęsus naudojimo terminą). Išsamūs duomenys apie pradinį išleidimą ir modifikavimo arba defektų šalinimo darbą turi būti pateikti 12 langelyje;

- iv) 4 langelyje nurodytas gaminio gamintojas arba organizacija atlieka pakartotinį gaminių, kuriems pažymėjimas buvo išduotas anksčiau, sertifikavimą, kai patvirtinus taikomus konstrukcinius duomenis statusas „prototipas“ (atitiktis tik nepatvirtintiems duomenims) keičiamas statusu „naujas“ (atitiktis patvirtintiems duomenims ir būklės atitiktis saugaus eksploatavimo reikalavimams), jei konstrukciniai duomenys nebuvo pakeisti.

Sertifikuotų gaminių atveju į 12 langelį turi būti įrašytas toks teiginys:

„PAKARTOTINIS GAMINIŲ SERTIFIKAVIMAS, KAI STATUSAS „PROTOTIPAS“ KEIČIAMAS STATUSU „NAUJAS“: ŠIS DOKUMENTAS YRA KONSTRUKCINIŲ DUOMENŲ [ĮRAŠYKITE TIPO PAŽYMĖJIMO IR (ARBA) PAPILDOMO TIPO PAŽYMĖJIMO NUMERĮ (-IUS), PAKEITIMO NUMERĮ], KURIE PATVIRTINTI [PRIREIKUS ĮRAŠYKITE DATA, PAGAL KURIAŲ BŪTŲ GALIMA NUSTATYTI PAKEITIMŲ STATUSĄ] IR PAGAL KURIUOS ŠIS (ŠIE) GAMINYS (-IAI) PAGAMINTAS (-I), PATVIRTINIMO PAŽYMĖJIMAS“.

13a langelyje turėtų būti pažymėtas langelis „patvirtintus konstrukcinius duomenis ir tų gaminių būklę atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus“;

Jei tai orlaivis, kurio projekto atitiktis deklaruojama pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C poskyrį, į 12 langelį turi būti įrašytas toks teiginys:

„PAKARTOTINIS GAMINIŲ SERTIFIKAVIMAS, KAI STATUSAS „PROTOTIPAS“ KEIČIAMAS STATUSU „NAUJAS“: ŠIS DOKUMENTAS YRA KONSTRUKCINIŲ DUOMENŲ [ĮRAŠYKITE DEKLARACIJOS NUMERĮ, PAKEITIMO NUMERĮ], KURIE DEKLARUOTI [PRIREIKUS ĮRAŠYKITE DATA, PAGAL KURIAŲ BŪTŲ GALIMA NUSTATYTI PAKEITIMŲ STATUSĄ] IR PAGAL KURIUOS ŠIS (ŠIE) GAMINYS (-IAI) PAGAMINTAS (-I), DEKLARAVIMO PAŽYMĖJIMAS“.

- v) atliekamas anksčiau išleisto naujo gaminio patikrinimas pagal kliento nurodytą standartą arba specifikaciją (jų ir pradinio išleidimo išsamūs duomenys turi būti pateikti 12 langelyje) prieš pradėdant jį eksploatuoti arba norint

patvirtinti tinkamumą skraidyti (išleidimo pagrindo paaiškinimas ir išsamūs pradinio išleidimo duomenys turi būti pateikti 12 langelyje).

12 langelis. Pastabos

Tiesiogiai arba nurodydami pagalbinius dokumentus, kurie naudotojui arba montuotojui būtini norint nustatyti su sertifikuojamu darbu susijusio gaminio (-ių) tinkamumą naudoti, apibūdinkite 11 langelyje nurodytą darbą. Prireikus galima naudoti atskirą lapą, kuris turi būti nurodytas EASA 1 formoje. Iš kiekvieno teiginio turi būti aišku, kuriam 6 langelyje nurodytam gaminiui (-iams) jis taikomas. Jei teiginių nėra, įrašykite „Nėra“.

12 langelyje pateikite paaiškinimą, kodėl gaminys išleidžiamas pagal nepatvirtintus konstrukcinius duomenis (pvz., laukiama, kol bus išduotas tipo pažymėjimas, išleidžiama tik bandymams, laukiama duomenų patvirtinimo).

Jei gaminys pagamintas pagal konstrukcinius duomenis, kurių pareiškėjas dar nedeklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrius, į 12 langelį įrašomas šis teiginys:

„PROJEKTO ATITIKTIS BUS DEKLARUOJAMA PAGAL Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį“.

Jei gaminys pagamintas pagal konstrukcinius duomenis, kurios pareiškėjas deklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį, į 12 langelį įrašomas šis teiginys:

„PAGAMINTA PAGAL KONSTRUKCINIUS DUOMENIS, DEKLARUOTUS PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJOJE PAGAL Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F ARBA N POSKYRĮ“.

Jei duomenys spausdinami naudojant elektroninę EASA 1 formą, šiame langelyje turėtų būti įrašomi visi duomenys, kurie netinka kituose langeliuose.

13a langelis. Pažymėkite tik vieną langelį iš dviejų:

1. langelį „patvirtintus konstrukcinius duomenis ir tų gaminių būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus“ žymėkite, jei gaminys (-iai) pagamintas (-i) pagal patvirtintus konstrukcinius duomenis ir jei nustatyta, kad gaminio (-ių) būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus;
2. langelį „nepatvirtintus konstrukcinius duomenis, nurodytus 12 langelyje“ žymėkite, jei gaminys (-iai) pagamintas (-i) pagal nepatvirtintus konstrukcinius duomenis.

Šis langelis taip pat pažymimas, kai gaminys yra pagamintas pagal konstrukcinius duomenis, deklaruotus

pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F ir N poskyrius.

Apibūdinkite 12 langelyje pateikiamus duomenis (pvz., laukiama, kol bus išduotas tipo pažymėjimas, išleidžiama tik bandymams, laukiama duomenų patvirtinimo, atitinka konstrukcinius duomenis, deklaruotus projekto atitikties deklaracijoje pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį.

Į vieną pažymėjimą negalima įtraukti gaminių, išleistų ir pagal patvirtintus, ir pagal nepatvirtintus duomenis, rinkinio.

13b langelis. Įgalioto asmens parašas

Šis laukelis skirtas įgalioto asmens parašui. Pasirašyti šiame langelyje gali tik tie asmenys, kurie yra specialiai įgalioti pagal kompetentingos institucijos taisykles ir politiką. Kad būtų lengviau atpažinti asmenį, šalia parašo gali būti nurodomas unikalus įgaliotam asmeniui suteiktas numeris.

13c langelis. Patvirtinimo / Leidimo numeris

Įrašykite patvirtinimo arba leidimo numerį arba nuorodą. Šį numerį arba nuorodą kompetentinga institucija suteikia patvirtintoms arba deklaruotoms gamybinėms organizacijoms (dalims, gaminamoms pagal Ib priedą (21L dalį). Jei organizacija pagamino dalį pagal konstrukcinius duomenis, kuriuos pareiškėjas deklaravo pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio C, F arba N poskyrį, bet organizacija nėra patvirtinta arba deklaruota gamybinė organizacija, ji turėtų įrašyti šį teiginį:

„PAGAMINTA PAGAL Ib priedo (21L dalies) A skirsnio R POSKYRĮ“.

13d langelis. Vardas ir pavardė

Įskaitomai įrašykite 13b langelyje pasirašančio asmens vardą ir pavardę.

13e langelis. Data

Įrašykite pasirašymo 13b langelyje datą; datos formatas turi būti mmmm (keturi metų skaitmenys) mmm (pirmosios trys mėnesio raidės) dd (du dienos skaitmenys).

14a–14e langeliai Bendrieji 14a–14e langelių pildymo reikalavimai:

Šie langeliai nenaudojami gaminiams išleisti. Kad šis langelis nebūtų panaudotas per neapdairumą arba neteisėtai, jį užtušuokite, patamsinkite arba kitaip pažymėkite.

Naudotojo ir (arba) montuotojo pareigos

Pažymėjime pateikite toliau nurodytą teiginį, kuriuo galutiniai naudotojai būtų įspėti, kad jie neatleidžiami nuo pareigų,

susijusių su gaminio, prie kurio pridedama ši forma, įmontavimu ir naudojimu:

„ŠIS PAŽYMĖJIMAS NĖRA LEIDIMAS ĮMONTUOTI GAMINĮ (-IUS).

JEI NAUDOTOJAS IR (ARBA) MONTUOTOJAS DARBĄ ATLIEKA PAGAL 1 LANGELYJE NENURODYTOS TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS INSTITUCIJOS TAISYKLES, LABAI SVARBU, KAD NAUDOTOJAS IR (ARBA) MONTUOTOJAS UŽTIKRINTŲ, JOG TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANTI INSTITUCIJA PRIPAŽINTŲ GAMINIUS, PATVIRTINTUS 1 LANGELYJE NURODYTOS TINKAMUMĄ SKRAIDYTI UŽTIKRINANČIOS INSTITUCIJOS.

13A IR 14A LANGELIŲ TEIGINIAI NĖRA ĮMONTAVIMO PAŽYMĖJIMAS. VISAIS ATVEJ AIS ORLAIVIO TECHNINĖS PRIEŽIŪROS DOKUMENTUOSE TURI BŪTI ĮMONTAVIMO PAŽYMĖJIMAS, KURĮ NAUDOTOJAS ARBA MONTUOTOJAS PAGAL NACIONALINES TAISYKLES IŠDUODA PRIEŠ TAI, KAI ORLAIVIU LEIDŽIAMA SKRAIDYTI.“

II PRIEDAS

Įterpiamas Ib priedas (21L dalis):

„Turinys

21L.1 Taikymo sritis

21L.2 Kompetentinga institucija

A SKIRSNIS. TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

21L.A.1 Taikymo sritis

21L.A.2 Kito asmens, kuris nėra paraišką pažymėjimui išduoti pateikęs asmuo, pažymėjimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas, pareigos ir veiksmai

21L.A.3 Pranešimo sistema

21L.A.4 Tinkamumo skraidyti nurodymai

21L.A.5 Projektavimo ir gamybos bendradarbiavimas

21L.A.6 Ženklinimas

21L.A.7 Duomenų tvarkymas

21L.A.8 Vadovai

21L.A.9 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai

21L.A.10 Prieiga ir tyrimas

21L.A.11 Pažeidimai ir pastabos

21L.A.12 Atitikties užtikrinimo priemonės

B POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.21 Taikymo sritis

21L.A.22 Teisė pateikti paraišką

21L.A.23 Projektavimo pajėgumo įrodymas

21L.A.24 Paraiška išduoti tipo pažymėjimą

21L.A.25 Atitikties įrodymas

21L.A.26 Tipo projektas

21L.A.27 Tipo pažymėjimo išdavimo reikalavimai

21L.A.28 Tipo pažymėjimo turėtojo pareigos

21L.A.29 Teisė perleisti tipo pažymėjimą

21L.A.30 Tipo pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

C POSKYRIS. ORLAIVIO PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJOS

21L.A.41 Taikymo sritis

21L.A.42 Teisė pateikti deklaraciją

21L.A.43 Projekto atitikties deklaracija

21L.A.44 Su projekto atitikties deklaravimu susijusi atitikties užtikrinimo veikla

21L.A.45 Išsamios techninės specifikacijos ir aplinkos apsaugos reikalavimai, taikomi orlaiviams, dėl kurių reikia pateikti projekto atitikties deklaraciją

21L.A.46 Orlaivio konstrukciniai duomenys

21L.A.47 Projekto atitikties deklaracijos pareiškėjo pareigos

21L.A.48 Teisės perleisti netaikymas orlaivio projekto atitikties deklaracijai

D POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMŲ PAKEITIMAI

21L.A.61 Taikymo sritis

21L.A.62 Standartiniai pakeitimai

21L.A.63 Tipo pažymėjimo pakeitimų klasifikavimas

21L.A.64 Teisė pateikti paraišką

21L.A.65 Paraiškos dėl tipo pažymėjimo pakeitimo pateikimas

21L.A.66 Atitikties įrodymas

21L.A.67 Tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimo reikalavimai

21L.A.68 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimo reikalavimai

21L.A.69 Tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimas naudojantis privilegija

21L.A.70 Su tipo pažymėjimo neesminiais pakeitimais susijusios pareigos

E POSKYRIS. PAPILDOMI TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.81 Taikymo sritis

21L.A.82 Teisė pateikti paraišką

21L.A.83 Projektavimo pajėgumo įrodymas

21L.A.84 Paraiška išduoti papildomą tipo pažymėjimą

21L.A.85 Atitikties įrodymas

21L.A.86 Papildomo tipo pažymėjimo patvirtinimo reikalavimai

21L.A.87 Papildomo tipo pažymėjimo patvirtinimas naudojantis privilegija

21L.A.88 Papildomo tipo pažymėjimo turėtojo pareigos

21L.A.89 Teisė perleisti papildomą tipo pažymėjimą

21L.A.90 Papildomo tipo pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

21L.A.91 Gaminio dalies, kuriai taikomas papildomas tipo pažymėjimas, pakeitimai

F POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, PAKEITIMAI

21L.A.101 Taikymo sritis

21L.A.102 Standartiniai pakeitimai

21L.A.103 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, projekto pakeitimų klasifikavimas

21L.A.104 Teisė pateikti deklaraciją

21L.A.105 Projekto atitikties deklaravimas neesminių pakeitimų atveju

21L.A.106 Asmens, teikiančio projekto atitikties deklaraciją dėl neesminio pakeitimo, pareigos

21L.A.107 Projekto atitikties deklaravimas esminio pakeitimo atveju

21L.A.108 Esminio pakeitimo atveju su atitikties deklaravimu susijusi atitikties užtikrinimo veikla

G POSKYRIS. DEKLARUOTOS GAMYBINĖS ORGANIZACIJOS

21L.A.121 Taikymo sritis

21L.A.122 Teisė pateikti deklaraciją

21L.A.123 Gamybos pajėgumo deklaravimas

21L.A.124 Gamybos valdymo sistema

21L.A.125 Deklaruotos gamybinės organizacijos ištekliai

21L.A.126 Darbų apimtis

21L.A.127 Deklaruotos gamybinės organizacijos pareigos

21L.A.128 Pranešimas apie veiklos pakeitimus ir nutraukimą

H POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI

21L.A.141 Taikymo sritis

21L.A.142 Teisė pateikti paraišką

21L.A.143 Paraiška išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą

21L.A.144 Pareiškėjo, teikiančio paraišką išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą, pareigos

21L.A.145 Teisė perleisti tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir pakartotinis jų išdavimas valstybėse narėse

21L.A.146 Tinkamumo skraidyti pažymėjimo ir riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

I POSKYRIS. TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.161 Taikymo sritis

21L.A.162 Teisė pateikti paraišką

21L.A.163 Paraiškos pateikimas

21L.A.164 Teisė perleisti triukšmo pažymėjimus ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimus ir pakartotinis jų išdavimas valstybėse narėse

21L.A.165 Triukšmo pažymėjimų ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimų nepertraukiamas galiojimas

J POSKYRIS. DEKLARUOTOS PROJEKTAVIMO ORGANIZACIJOS

21L.A.171 Taikymo sritis

21L.A.172 Teisė pateikti deklaraciją

21L.A.173 Projektavimo pajėgumo deklaravimas

21L.A.174 Projektavimo valdymo sistema

21L.A.175 Deklaruotos projektavimo organizacijos ištekliai

21L.A.176 Darbų apimtis

21L.A.177 Deklaruotos projektavimo organizacijos pareigos

21L.A.178 Pranešimas apie veiklos pakeitimus ir nutraukimą

K POSKYRIS. DALYS

21L.A.191 Taikymo sritis

21L.A.192 Atitikties įrodymas

21L.A.193 Dalių atidavimas įmontuoti

M POSKYRIS. SERTIFIKUOTO TIPO GAMINIŲ REMONTO PROJEKTAS

21L.A.201 Taikymo sritis

21L.A.202 Standartinis remontas

21L.A.203 Sertifikuoto tipo gaminio remonto projektų klasifikavimas

21L.A.204 Teisė pateikti paraišką

21L.A.205 Paraiška išduoti sertifikuoto tipo gaminio remonto projekto patvirtinimą

21L.A.206 Atitikties įrodymas

21L.A.207 Neesminio remonto projekto patvirtinimo reikalavimai

21L.A.208 Esminio remonto projekto patvirtinimo reikalavimai

21L.A.209 Remonto projekto patvirtinimas naudojantis privilegija

21L.A.210 Remonto projekto patvirtinimo turėtojo pareigos

21L.A.211 Neatitaisyta žala

N POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, REMONTO PROJEKTAS

21L.A.221 Taikymo sritis

21L.A.222 Standartinis remontas

21L.A.223 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, remonto projektų klasifikavimas

21L.A.224 Teisė pateikti deklaraciją

21L.A.225 Neesminio remonto projekto atitikties deklaravimas

21L.A.226 Esminio remonto projekto atitikties deklaravimas

21L.A.227 Atitikties užtikrinimo veikla esminio remonto projekto atitikčiai deklaruoti

21L.A.228 Remonto projekto atitikties deklaraciją teikiančio pareiškėjo pareigos

21L.A.229 Neatitaisyta žala

O POSKYRIS. TAIKANT EUROPOS TECHNINIO STANDARTO SPECIFIKACIJĄ IŠDUODAMI LEIDIMAI

P POSKYRIS. SKRYDŽIO LEIDIMAS

21L.A.241 Skrydžio leidimas ir skrydžio sąlygos

Q POSKYRIS. GAMINIŲ IR DALIŲ ŽENKLINIMAS

21L.A.251 Taikymo sritis

21L.A.252 Ženklinio projekto

21L.A.253 Gaminių ženklavimas

21L.A.254 Ženklinio duomenų tvarkymas

21L.A.255 Dalių ženklavimas

R POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJĄ ATITINKANČIO ORLAIVIO ATITIKTIES PAREIŠKIMAS IR ORLAIVIO VARIKLIO IR ORO SRAIGTŲ ARBA JŲ DALIŲ OFICIALUS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAS (EASA 1 FORMA)

21L.A.271 Taikymo sritis

21L.A.272 Teisė išduoti pareiškimą arba pažymėjimą

21L.A.273 Gamybos kontrolės sistema

21L.A.274 Atitikties pareiškimo (EASA 52B forma) arba oficialaus išleidimo pažymėjimo (EASA 1 forma) išdavimas

21L.A.275 Atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma) išduodančio fizinio arba juridinio asmens pareigos

B SKIRSNIS. KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ PROCEDŪROS

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

21L.B.11 Priežiūros dokumentai

21L.B.12 Keitimasis informacija

21L.B.13 Agentūros informavimas

21L.B.14 Tinkamumo skraidyti nurodymai, gauti iš valstybių, kurios nėra ES narės

21L.B.15 Neatidėliotinas su sauga susijusių pažeidimų ištaisymas

21L.B.16 Valdymo sistema

21L.B.17 Užduočių paskyrimas kompetentingiems subjektams

21L.B.18 Valdymo sistemos pakeitimai

21L.B.19 Ginčytinų klausimų sprendimas

21L.B.20 Duomenų tvarkymas

21L.B.21 Pažeidimai ir pastabos

21L.B.22 Reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemonės

21L.B.23 Tinkamumo skraidyti nurodymai

21L.B.24 Atitikties užtikrinimo priemonės

B POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMAI

- 21L.B.41 Sertifikavimo specifikacijos
- 21L.B.42 Pradinis tyrimas
- 21L.B.43 Tipo sertifikavimo pagrindas tipo pažymėjimui išduoti
- 21L.B.44 Specialios sąlygos
- 21L.B.45 Taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų nustatymas tipo pažymėjimui išduoti
- 21L.B.46 Tyrimas
- 21L.B.47 Tipo pažymėjimo išdavimas
- 21L.B.48 Gaminių, kuriems išduotas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra
- 21L.B.49 Teisė perleisti tipo pažymėjimą

C POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJOS

- 21L.B.61 Išsamios techninės specifikacijos ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai deklaruojant gaminio projekto atitiktį
- 21L.B.62 Pradinis priežiūros tyrimas
- 21L.B.63 Projekto atitikties deklaracijos registravimas
- 21L.B.64 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

D POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMŲ PAKEITIMAI

- 21L.B.81 Tipo sertifikavimo pagrindas ir aplinkos apsaugos reikalavimai, taikomi tipo pažymėjimo esminio pakeitimo atveju
- 21L.B.82 Neesminio tipo pažymėjimo pakeitimo tyrimas ir patvirtinimas
- 21L.B.83 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo tyrimas
- 21L.B.84 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimas
- 21L.B.85 Pakeistų gaminių, kuriems išduotas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

E POSKYRIS. PAPILDOMI TIPO PAŽYMĖJIMAI

- 21L.B.101 Tipo sertifikavimo pagrindas ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai išduodant papildomą tipo pažymėjimą
- 21L.B.102 Tyrimas
- 21L.B.103 Papildomo tipo pažymėjimo išdavimas
- 21L.B.104 Gaminių, kuriems išduotas papildomas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

F POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, PAKEITIMAI

- 21L.B.121 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio pakeitimo projekto atitikties deklaracijos pradinis priežiūros tyrimas
- 21L.B.122 Orlaivio esminio pakeitimo projekto atitikties deklaracijos registravimas

21L.B.123 Pakeisto orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

G POSKYRIS. DEKLARUOTOS GAMYBINĖS ORGANIZACIJOS

21L.B.141 Pradinis priežiūros tyrimas

21L.B.142 Gamybos pajėgumo deklaracijos registravimas

21L.B.143 Priežiūra

21L.B.144 Priežiūros programa

21L.B.145 Priežiūros veikla

21L.B.146 Deklaracijų pakeitimai

H POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI

21L.B.161 Tyrimas

21L.B.162 Tinkamumo skraidyti pažymėjimo arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimas arba pakeitimas

21L.B.163 Priežiūra

I POSKYRIS. TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI

21L.B.171 Tyrimas

21L.B.172 Triukšmo pažymėjimų išdavimas arba pakeitimas

21L.B.173 Priežiūra

J POSKYRIS. DEKLARUOTOS PROJEKTAVIMO ORGANIZACIJOS

21L.B.181 Pradinis priežiūros tyrimas

21L.B.182 Projektavimo pajėgumo deklaracijos registravimas

21L.B.183 Priežiūra

21L.B.184 Priežiūros programa

21L.B.185 Priežiūros veikla

21L.B.186 Deklaracijų pakeitimai

K POSKYRIS. DALYS

M POSKYRIS. SERTIFIKUOTO TIPO GAMINIŲ REMONTO PROJEKTAS

21L.B.201 Tipo sertifikavimo pagrindas ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai tvirtinant remonto projektą

21L.B.202 Neesminio remonto projekto tyrimas ir patvirtinimas

21L.B.203 Paraiškos patvirtinti esminio remonto projektą tyrimas

21L.B.204 Esminio remonto projekto patvirtinimas

21L.B.205 Gaminių, kurių remonto projektas patvirtintas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

21L.B.206 Neatitaisyta žala

N POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, REMONTO PROJEKTAS

21L.B.221 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto atitikties deklaravimo pradinis priežiūros tyrimas

21L.B.222 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto deklaracijos registravimas

21L.B.223 Remonto projekto, kurio atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

O POSKYRIS. TAIKANT EUROPOS TECHNINIO STANDARTO SPECIFIKACIJĄ IŠDUODAMI LEIDIMAI

P POSKYRIS. SKRYDŽIO LEIDIMAS

21L.B.241 Tyrimas, atliekamas prieš išduodant skrydžio leidimą

21L.B.242 Tyrimas, atliekamas prieš patvirtinant skrydžio sąlygas

Q POSKYRIS. GAMINIŲ IR DALIŲ ŽENKLINIMAS

R POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJĄ ATITINKANČIO ORLAIVIO ATITIKTIES PAREIŠKIMAS IR ORLAIVIO VARIKLIO IR ORO SRAIGTŲ IR JŲ DALIŲ OFICIALŪS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAI (EASA 1 FORMA)

21L.B.251 Priežiūra

21L.B.252 Priežiūros programa

21L.B.253 Priežiūros veikla

IB PRIEDO PRIEDĖLIAI

**21L.1 Taikymo sritis
(rezervuota)**

**21L.2 Kompetentinga institucija
(rezervuota)**

A SKIRSNIS

TECHNINIAI REIKALAVIMAI

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

21L.A.1 Taikymo sritis

Šiame skirsnyje nustatomos bendrosios teisės ir pareigos, taikomos:

- (a) pareiškėjams, pageidaujantiems gauti bet kurią pagal šį priedą išduodamą pažymėjimą, ir tų pažymėjimų turėtojams,
- (b) projektavimo ar gamybos pajėgumo arba projekto atitikties pareiškėjams ir

- (c) fiziniams ir juridiniams asmenims, išduodantiems orlaivio atitikties pareiškimą arba orlaivio variklio, oro sraigto ar pagamintos dalies oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma).

21L.A.2 Kito asmens, kuris nėra paraišką pažymėjimui išduoti pateikęs asmuo, pažymėjimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas, pareigos ir veiksmai

Veiksmus ir pareigas, kuriuos pagal šį skirsnį turi vykdyti pareiškėjas, prašantis išduoti gaminio arba dalies pažymėjimą, tokio pažymėjimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas, jo vardu gali vykdyti bet kuris kitas fizinis arba juridinis asmuo, jeigu užtikrinamas tinkamas pareiškėjo, turėtojo arba deklaracijos pareiškėjo pareigų vykdymas.

21L.A.3 Pranešimo sistema

- (a) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014² ir jo deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymui, kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, turintis tipo pažymėjimą, papildomą tipo pažymėjimą, esminio remonto projekto patvirtinimą ar bet kurią kitą atitinkamą pažymėjimą, kuris laikomas išduotu pagal šį priedą, arba pateikęs prašymą jį gauti arba deklaravęs orlaivio projekto, projekto pakeitimo arba remonto projekto atitiktį pagal šį priedą:
1. sukuria ir taiko pranešimų apie įvykius rinkimo, tyrimo ir analizavimo sistemą, kad būtų galima nustatyti neigiamas tendencijas arba pašalinti trūkumus ir išskirti įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal 3 punktą, taip pat įvykius, apie kuriuos pranešama savanoriškai. Pranešimo sistema turi apimti:
    - i) pranešimus ir informaciją apie gedimus, veikimo sutrikimus, defektus ar kitus įvykius, kurie daro arba gali daryti neigiamą poveikį gaminio ar jo dalies, kuriems taikomas tipo pažymėjimas, papildomas tipo pažymėjimas, esminio remonto projekto patvirtinimas ar bet koks kitas atitinkamas pažymėjimas, laikomas išduotu pagal šį priedą, ar pagal šį priedą išduota projekto atitikties deklaracija, nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti;
    - ii) pranešimus apie klaidas, įvykius be padarinių ir pavojus, kurių neapima i punktas;
  2. žinomiems gaminio arba dalies naudotojams, taip pat, gavę prašymą, bet kuriam asmeniui, įgaliotam pagal kitus susijusius įgyvendinimo ar deleguotuosius aktus, suteikia informaciją apie pagal a punkto 1 papunktį sukurtą sistemą ir kaip teikti tokius pranešimus ir informaciją apie a punkto 1 papunktčio i dalyje nurodytus gedimus, veikimo sutrikimus, defektus ar kitus įvykius;
  3. agentūrai praneša apie visus su gaminiu arba dalimi, kuriems taikomas tipo pažymėjimas, papildomas tipo pažymėjimas, esminio remonto projekto

² 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).

patvirtinimas ar bet koks kitas atitinkamas pažymėjimas, laikomas išduotu pagal šį priedą, ar pagal šį priedą išduodama projekto atitikties deklaracija, susijusius jam žinomus gedimus, veikimo sutrikimus, defektus arba kitus įvykius, kurie sukėlė arba gali sukelti pavojingą būklę.

- (b) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymui, kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, deklaravęs savo gamybos pajėgumą pagal šio priedo G poskyrį arba gaminantis gaminį arba dalį, kuriems taikomas šio priedo R poskyris:
1. sukuria ir taiko pranešimų apie vidaus įvykius, įskaitant pranešimus apie vidaus klaidas, įvykius be padarinių ir pavojus, rinkimo ir vertinimo sistemą, kad būtų galima nustatyti neigiamas tendencijas arba pašalinti trūkumus ir išskirti įvykius, apie kuriuos privaloma pranešti pagal 2 ir 3 punktus, taip pat įvykius, apie kuriuos pranešama savanoriškai;
  2. atsakingam projekto patvirtinimo turėtojui arba projekto atitikties deklaraciją pateikusiam pareiškėjui praneša apie visus atvejus, kai jam išleidus gaminius arba dalis vėliau nustatyta, kad jie gali neatitikti taikomų konstrukcinių duomenų, ir su projekto patvirtinimo turėtoju arba projekto atitikties deklaraciją pateikusių pareiškėju atlieka tyrimą, kad nustatytų nuokrypius, dėl kurių gali susidaryti pavojinga būklė;
  3. agentūrai ir pagal 21L.2 dalį atsakingai valstybės narės kompetentingai institucijai, jei tokia yra, praneša apie nuokrypius, dėl kurių gali susidaryti pavojinga būklė, nustatytus pagal 21.A.3A dalies b punkto 2 papunktį;
  4. jeigu jis veikia kaip kitos gamybinės organizacijos tiekėjas, jai praneša apie visus atvejus, kai jai nusiuntus gaminius arba dalis vėliau nustatyta, kad jie gali neatitikti taikomų konstrukcinių duomenų.

I priedo 21.A.3A dalies b punkte nustatytos fizinių ir juridinių asmenų, turinčių gamybinės organizacijos patvirtinimą arba pateikusių paraišką jį gauti, pareigos pranešti apima pranešimą apie įvykius, susijusius su gaminiiais ir dalimis, pagamintais pagal konstrukcinius duomenis, patvirtintus arba deklaruotus pagal šį priedą, o jei buvo deklaruota projekto atitiktis, pranešama projekto atitiktį deklaravusiam pareiškėjui.

- (c) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymui, kiekvienas a ir b punktuose nurodytas fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis pranešimą pagal a punkto 3 papunktį ir b punkto 2, 3 ir 4 papunkčius, tinkamai apsaugo pranešimą teikiančio asmens ir pranešime paminėtų asmenų konfidencialumą.
- (d) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymui, kiekvienas a ir b punktuose nurodytas fizinis arba juridinis asmuo a punkto 3 papunktyje ir b punkto 3 papunktyje nurodytus pranešimus teikia kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu ir išsiunčia juos kai tik praktiškai įmanoma ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 72 valandas po to, kai a ir b punktuose nurodytas fizinis arba juridinis asmuo nustatė, kad dėl įvykio gali susidaryti pavojinga būklė, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.
- (e) Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 376/2014 ir jo deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų taikymui, jeigu įvykį, apie kurį pranešama pagal a punkto 3 papunktį arba b punkto 3 papunktį, sukėlė projektavimo ar gamybos

trūkumai, tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, esminio remonto projekto patvirtinimo ar bet kurio kito aktualaus pažymėjimo, laikomo išduotu pagal šį priedą, turėtojas, projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas arba, kai tinkama, b punkte nurodyta gamybinė organizacija ištiria trūkumų priežastis ir praneša agentūrai ir pagal 21L.2 dalį atsakingai valstybės narės kompetentingai institucijai, jei tokia yra, savo tyrimo rezultatus ir veiksmus, kurių imasi arba kurių siūlo imtis, kad tas trūkumas būtų ištaisytas.

- (f) Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad būtina imtis veiksmų trūkumui ištaisyti, tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, esminio remonto projekto patvirtinimo ar bet kurio kito aktualaus pažymėjimo, laikomo išduotu pagal šį priedą, turėtojas, projekto atitiktį deklaravęs pareiškėjas arba, kai tinkama, b punkte nurodytas gamintojas kompetentingai institucijai jos prašymu pateikia atitinkamus duomenis.

21L.A.4 Tinkamumo skraidyti nurodymai

Jeigu agentūra, siekdama pašalinti pavojingą būklę arba reikalaujama atlikti patikrinimą, turi parengti tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalį, tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, esminio remonto projekto patvirtinimo ar bet kurio kito aktualaus pažymėjimo, laikomo išduotu pagal šį priedą, turėtojas, taip pat, kai tinkama, projekto atitiktį deklaravęs pareiškėjas:

- (a) siūlo tinkamus ištaisomuosius veiksmus ir (arba) privalomuosius tikrinimus ir pateikia išsamią informaciją apie tuos pasiūlymus agentūrai patvirtinti;
- (b) agentūrai patvirtinus a punkte nurodytus pasiūlymus, užtikrina, kad atitinkami aprašomieji duomenys ir įgyvendinimo nurodymai būtų prieinami visiems žinomiems gaminio arba dalies naudotojams ir savininkams, taip pat bet kuriam tinkamumo skraidyti nurodymus privalančiam vykdyti asmeniui to asmens prašymu.

21L.A.5 Projektavimo ir gamybos bendradarbiavimas

Tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimo arba remonto projekto patvirtinimo turėtojas, projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas ir pagal tą konkretų projektą gaminius ar dalis gaminanti organizacija arba fizinis ar juridinis asmuo bendradarbiauja siekdami užtikrinti, kad gaminys arba dalis atitiktų tą projektą, ir užtikrinti gaminio ar dalies nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.

21L.A.6 Ženklinimas

- (a) Tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimo arba remonto projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas nurodo, kaip pagal šio priedo Q poskyrį turi būti ženklinami gaminiai arba dalys.
- (b) Gaminys arba dalis gaminanti organizacija arba fizinis ar juridinis asmuo šiuos gaminius ir dalis ženklina pagal šio priedo Q poskyrį.

21L.A.7 Duomenų tvarkymas

Visi fiziniai ar juridiniai asmenys, turintys tipo pažymėjimą, papildomą tipo pažymėjimą, remonto projekto patvirtinimą arba skrydžio leidimą arba pateikę paraišką dėl jų išdavimo,

deklaravę projekto atitiktį, pateikę projektavimo arba gamybos pajėgumo deklaraciją arba gaminantys gaminius ar dalis pagal šį reglamentą:

- (a) projektuodami gaminį ar jo dalį arba atlikdami jų pakeitimus ar remontą, sukuria duomenų tvarkymo sistemą, į kurią įtraukiami partneriams ir subrangovams nustatyti reikalavimai, saugo atitinkamą informaciją apie projektą ir (arba) konstrukcinius duomenis ir saugo juos, kad galėtų agentūrai pateikti informaciją, būtiną jų nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti ir atitiktčiai taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams užtikrinti;
- (b) gamindami gaminį ar jo dalį sukuria duomenų tvarkymo sistemą ir registruoja išsamią informaciją apie darbą, susijusį su gaminių ar jų dalių atitiktimi, ir savo partneriams bei tiekėjams nustatytus reikalavimus, ir saugo juos, kad galėtų kompetentingai institucijai pateikti informaciją, būtiną gaminio ir dalies nepertraukiamajam tinkamumui skraidyti užtikrinti;
- (c) skrydžio leidimų atveju, be I priedo 21.A.5 dalies c punkte nustatytų duomenų tvarkymo reikalavimų, registruoja visus dokumentus, pateiktus atitiktčiai 21L.A.241 dalies b punkte nustatytiems papildomiems reikalavimams įrodyti, ir saugo juos, kad galėtų pateikti agentūrai ir kompetentingai institucijai;
- (d) saugo įrašus apie darbuotojų, dalyvaujančių projektuojant ar gaminant ir atliekant nepriklausomą atitikties stebėsenos funkciją, kompetenciją ir kvalifikaciją, jei to reikalaujama pagal 21L.A.125 dalies c punktą, 21L.A.175 dalies b punktą arba 21L.A.175 dalies e punktą.

21L.A.8 Vadovai

Tipo pažymėjimo arba riboto galiojimo tipo pažymėjimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas parengia, išlaiko ir atnaujina visų vadovų arba vadovų pakeitimų, kuriuos privaloma turėti atsižvelgiant į taikomą gaminio arba dalies tipo sertifikavimo pagrindą, išsamias technines specifikacijas ir aplinkos apsaugos reikalavimus, kopijas ir jas pateikia agentūrai jos prašymu.

21L.A.9 Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai

- (a) Tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, projekto pakeitimo ar remonto projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas nustato, kokia informacija yra būtina siekiant užtikrinti, kad orlaivio tipo ir bet kurios susijusios dalies, atitinkančios tą projektą, tinkamumas skraidyti būtų išlaikytas visą jų naudojimo laiką.
- (b) Tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, projekto pakeitimo ar remonto projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas pateikia a punkte nurodytą informaciją prieš išleidžiant eksploatuoti tą projektą.
- (c) Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus:
  1. tipo pažymėjimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas pateikia kiekvienam žinomam vieno ar daugiau gaminių savininkui, kai jie pristatomi arba kai išduodamas atitinkamai pirmasis susijusio orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas, priklausomai nuo to, kuris išduodamas vėliau;

2. tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo arba neesminio pakeitimo patvirtinimo turėtojas arba, projekto pakeitimo atveju, projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas pateikia visiems žinomiems gaminio, kurio pakeitimas daro poveikį išleidus eksploatuoti pakeistą gaminį, naudotojams;
3. remonto projekto patvirtinimo turėtojas arba remonto projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas pateikia visiems žinomiems gaminio, kuriems remontas daro poveikį išleidus eksploatuoti gaminį, suremontuotą pagal remonto projektą, naudotojams. Suremontuotą gaminį arba dalį galima išleisti eksploatuoti anksčiau, nei užbaigiami rengti susiję nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai, tačiau to gaminio ar dalies eksploatavimo laikas turi būti ribotas ir tokiam išleidimui turi pritarti agentūra.

Vėliau šie pažymėjimų turėtojai arba pareiškėjai paprašius šią informaciją pateikia bet kuriam kitam asmeniui, privalančiam laikytis tų nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų.

- (d) Nukrypstant nuo b punkto, tipo pažymėjimo turėtojas arba atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas gali atidėti dalies nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų, kurie yra planinio pobūdžio nurodymai ir kurių vykdymas numatomas labai iš anksto, pateikimą iki tol, kol gaminys arba modifikuotas gaminys jau pradėtas eksploatuoti, tačiau pateikia tuos nurodymus anksčiau, nei juos reikia naudoti su tuo gaminiu ar modifikuotu gaminiu.
- (e) Projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas, kuris turi pateikti nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus pagal b punktą, taip pat pateikia visus tų nurodymų pakeitimus visiems žinomiems gaminio, kuriam pakeitimas daro poveikį, naudotojams, o paprašius – bet kuriam kitam asmeniui, privalančiam laikytis tų pakeitimų.

21L.A.10 Prieiga ir tyrimas

Visi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie turi tipo pažymėjimą, papildomą tipo pažymėjimą, esminio remonto projekto patvirtinimą, skrydžio leidimą, tinkamumo skraidyti pažymėjimą, riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą, triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą arba yra pateikę prašymą jį išduoti, yra deklaravę projekto atitiktį, savo projektavimo arba gamybos pajėgumą arba gamina orlaivius, variklius, oro sraigtus ar dalis pagal šio priedo R poskyrį:

- (a) suteikia kompetentingai institucijai prieigą prie bet kokio įrenginio, gaminio, dalies, dokumento, įrašų, duomenų, procesų, procedūrų ar bet kokios kitos medžiagos ir leidžia peržiūrėti bet kokią ataskaitą, atlikti bet koki patikrinimą ir atlikti arba dalyvauti atliekant visus bandymus, būtinus atitikčiai ir nuolatinei atitikčiai taikomiems šio skirsnio reikalavimams patikrinti;
- (b) jei fizinis arba juridinis asmuo naudojami partnerių, tiekėjų ar subrangovų paslaugomis, sudaro su jais susitarimus, kuriais užtikrinama, kad kompetentinga institucija turėtų prieigą ir galėtų atlikti tyrimus, kaip aprašyta a punkte.

21L.A.11 Pažeidimai ir pastabos

- (a) Gavęs pranešimą apie pažeidimus, fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi tipo pažymėjimą, papildomą tipo pažymėjimą, esminio remonto projekto patvirtinimą, skrydžio leidimą, tinkamumo skraidyti pažymėjimą, riboto galiojimo tinkamumo

skraidyti pažymėjimą, triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą arba yra pateikęs prašymą jį išduoti, yra deklaravęs projekto atitiktį, savo projektavimo arba gamybos pajėgumą arba gamina orlaivius, variklius, oro sraigtus ar dalis pagal šio priedo R poskyrį, per kompetentingos institucijos pagal 21L.B.21 dalies d arba e punktą nustatytą laikotarpį imasi šių veiksmų:

1. nustato neatitikties pagrindinę priežastį (-is) ir ją lemiantį veiksni (-us);
  2. parengia taisomųjų veiksmų planą ir pateikia jį kompetentingai institucijai;
  3. kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad taisomieji veiksmai įgyvendinti.
- (b) Tinkamai atsižvelgiama į kompetentingos institucijos pagal 21L.B.21 dalies f punktą pateiktą pastabą. Fizinis arba juridinis asmuo registruoja dėl tų pastabų priimtą sprendimą.

21L.A.12 Atitikties užtikrinimo priemonės

- (a) Siekdamas parodyti, kad laikosi šio reglamento, juridinis arba fizinis asmuo gali naudoti bet kokias priimtinas atitikties užtikrinimo priemones alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.
- (b) Jei fizinis arba juridinis asmuo nori naudoti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš jas naudodamas jis kompetentingai institucijai pateikia išsamų tų priemonių aprašą. Į aprašą įtraukiami visi aktualūs vadovų arba procedūrų pakeitimai, taip pat paaiškinimas, kaip pasiekama atitiktis šiam reglamentui.
- (c) Tas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones fizinis arba juridinis asmuo gali naudoti gavęs išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą.

B POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.21 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma paraiškų gauti tipo sertifikatus teikimo tvarka ir nustatomos asmenų, teikiančių paraiškas tiems gaminių pažymėjimams gauti, ir jų turėtojų teisės ir pareigos, kai gaminys yra vienas iš šių:

- (a) lėktuvas, kurio didžiausia kilimo masė (MTOM) yra ne didesnė kaip 2 000 kg ir kuris skirtas ne daugiau kaip keturiems asmenims;
- (b) sklandytuvas arba motorizuotasis sklandytuvas, kurio MTOM yra ne didesnė kaip 2 000 kg;
- (c) oro balionas;
- (d) karšto oro dirižablis;
- (e) keleivinis dujinis dirižablis, skirtas ne daugiau kaip keturiems asmenims;
- (f) sukasparnis, kurio didžiausia kilimo masė (MTOM) yra ne didesnė kaip 1 200 kg ir kuris skirtas ne daugiau kaip keturiems asmenims;
- (g) stūmoklinis variklis ir fiksuotojo žingsnio oro sraigtas, skirti įmontuoti į a–f punktuose nurodytus orlaivius. Tokiais atvejais tipo pažymėjimo duomenų lape tinkamai pažymima, kad variklį arba oro sraigta galima montuoti tik tokiaame orlaivyje;
- (h) malūnsparniai.

21L.A.22 Teisė pateikti paraišką

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra įrodęs savo tinkamumą pagal 21L.A.23 dalį arba pradėjęs tinkamumo įrodymo procesą, šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti paraišką išduoti tipo pažymėjimą.

21L.A.23 Projektavimo pajėgumo įrodymas

Pareiškėjas, prašantis išduoti tipo pažymėjimą, savo projektavimo pajėgumą įrodo:

- (a) turėdamas pagal I priedo (21 dalies) A skirsnio J poskyrį agentūros išduotą projektavimo organizacijos patvirtinimą, kurio sąlygos apima atitinkamą gaminių kategoriją arba
- (b) pagal šio priedo J poskyrį deklaruodamas savo projektavimo pajėgumą, susijusį su projektavimo darbų tipu ir gaminių kategorija.

21L.A.24 Paraiška išduoti tipo pažymėjimą

- (a) Tipo pažymėjimui gauti agentūros numatytu būdu pateikiama jos nustatyta paraiška.
- (b) Tipo pažymėjimo paraiškoje pateikiama bent ši informacija:
  - 1. pagrindimas, kad paraiška patenka į 21L.A.21 dalyje nustatytą taikymo sritį;
  - 2. preliminarūs aprašomieji produkto, kurį prašoma sertifikuoti, numatomos jo paskirties ir jo veikimo pobūdžio duomenys;

3. pasiūlymas dėl tipo sertifikavimo pagrindo ir taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, parengtas atsižvelgiant į 21L.B.43 ir 21L.B.45 dalyse nurodytus reikalavimus ir galimybes;
  4. atitikties įrodymo planas, kuriame išsamiai aprašomos atitikties užtikrinimo priemonės ir metodai, kuriuos pareiškėjas atnaujina, kai atliekami sertifikavimo projekto pakeitimai, turintys įtakos 1–3 punktam, arba bet kokie atitikties užtikrinimo priemonių ir metodų pakeitimai.
- (c) Paraiška tipo pažymėjimui gauti galioja trejus metus. Jei per šį laikotarpį tipo pažymėjimas neišduodamas, pateikiama nauja paraiška pagal a ir b punktus.

21L.A.25 Atitikties įrodymas

- (a) Po to, kai agentūra priima atitikties įrodymo planą ir atsižvelgiant į jo turinį, pareiškėjas tipo pažymėjimui gauti:
1. įrodo atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui, kurį pagal 21L.B.43 dalį nustatė ir apie kurį pareiškėjui pranešė agentūra,
  2. įrodo atitiktį taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.45 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, ir
  3. nurodo agentūrai priemones, kuriomis įrodoma tokia atitiktis.
- (b) Paraišką išduoti tipo pažymėjimą teikiantis asmuo pateikia agentūrai atitikties užtikrinimo dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą užregistruotą atitikties užtikrinimo priemonių pagrindimą.
- (c) Atlikdamas bandymus ir patikrinimus, susijusius su atitikties įrodymu pagal a punktą, pareiškėjas, prieš atlikdamas bet kokį bandymą, turi būti patikrinęs ir dokumentavęs:
1. kiekvieno bandinio atveju, kad:
    - i) medžiagos ir procesai deramai atitinka siūlomo tipo projekto specifikacijas,
    - ii) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka siūlomo tipo projekto brėžinius,
    - iii) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius siūlomame tipo projekte ir
  2. kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus.
- (d) Skrydžio bandymai siekiant gauti tipo pažymėjimą atliekami taikant agentūros nustatytus tokio skrydžių bandymo atlikimo metodus. Prašymo išduoti tipo pažymėjimą teikėjas atlieka visus skrydžio bandymus, būtinus siekiant nustatyti atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui. Į skrydžio bandymus įtraukiamas galutinės konfigūracijos naudojimo laikotarpis, kurio trukmė yra pakankama, siekiant užtikrinti, kad pirmą kartą pradendant eksploatuoti orlaivį nekiltų saugos problemų.
- (e) Prašymo išduoti tipo pažymėjimą teikėjas leidžia agentūrai:
1. peržiūrėti visus su atitikties įrodymu susijusius duomenis bei informaciją;
  2. stebėti ar atlikti bet kokį su atitikties įrodymu susijusį bandymą ar tikrinimą;

3. atlikti fizinį to galutinės konfigūracijos gaminio pirmojo pagaminto vieneto patikrinimą, siekiant nustatyti, ar projektas atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, ir atlikti bet koki kitą tyrimą, nustatytą pagal 21L.B.46 dalį.
- (f) Užbaigęs atitikties įrodymą, pareiškėjas agentūrai pareiškia, kad:
1. jis įrodė atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.43 ir 21L.B.45 dalis nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, pagal atitikties įrodymo planą ir
  2. nenustatyta jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių galėtų būti pavojinga gaminių naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į jo naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.

21L.A.26 Tipo projektas

Pareiškėjas, pateikęs paraišką išduoti tipo pažymėjimą, apibrėžia gaminio tipo projektą, kad jį būtų galima pagal unikalias savybes nedviprasmiškai identifikuoti. Jį sudaro:

- (a) brėžiniai ir specifikacijos bei tų brėžinių ir specifikacijų, būtinų gaminio konfigūracijai ir projekto ypatybėms apibrėžti, sąrašas,
- (b) informacija apie naudotas medžiagas ir procesus,
- (c) informacija apie gamybos ir surinkimo metodus,
- (d) tinkamumo skraidyti apribojimai,
- (e) aplinkosauginio suderinamumo reikalavimai ir
- (f) visi kiti duomenys, kuriuos lyginant galima nustatyti to paties tipo vėlesnių gaminių tinkamumą skraidyti ir, jei taikoma, aplinkosauginį suderinamumą.

21L.A.27 Tipo pažymėjimo išdavimo reikalavimai

Kad pareiškėjui būtų išduotas tipo pažymėjimas, jis:

- (a) įrodo savo projektavimo pajėgumą pagal 21L.A.23 dalį;
- (b) įrodo projekto atitiktį pagal 21L.A.25 dalį;
- (c) orlaivių tipo pažymėjimų atveju įrodo, kad variklis ir (arba) oro sraigtas, jei jie įmontuoti orlaivyje:
  1. turi pagal I priedą (21 dalį) išduotą arba nustatytą tipo pažymėjimą arba pagal šį priedą išduotą tipo pažymėjimą arba
  2. yra įtraukti į orlaivio tipo pažymėjimo paraišką ir pareiškėjas, vykdydamas 21L.A.25 dalyje nurodytą atitikties užtikrinimo procedūrą, užtikrino variklio ir oro sraigto atitiktį;
- (d) įrodo, kad atlikus galutinės konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ar bet koki kitą agentūros pagal 21L.B.46 dalies c ir d punktus atliktą tyrimą nėra neišspręstų problemų.

21L.A.28 Tipo pažymėjimo turėtojo pareigos

Tipa pažymėjimo turėtojas prisiima tipo pažymėjimo turėtojo pareigas, nustatytas šio priedo A poskyryje, ir toliau laikosi teisės pateikti paraišką reikalavimo, nustatyto 21L.A.22 dalyje.

21L.A.29 Teisė perleisti tipo pažymėjimą

Tipo pažymėjimas gali būti perleidžiamas naujam turėtojui, jei agentūra pagal 21L.B.49 dalį patikrino, ar fizinis arba juridinis asmuo, kuriam ketinama perleisti tipo pažymėjimą, pagal 21L.A.22 dalį turi teisę turėti tipo pažymėjimą ir gali prisiimti tipo pažymėjimo turėtojo pareigas pagal 21L.A.28 dalį. Tipo pažymėjimo turėtojas arba fizinis ar juridinis asmuo, pageidaujantis perimti pažymėjimą, agentūros nustatyta forma ir būdu kreipiasi į agentūrą, kad ji patikrintų, ar laikomasi šių sąlygų.

21L.A.30 Tipo pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

- (a) Tipo pažymėjimas galioja tol, kol:
1. tipo pažymėjimo turėtojas jo neatsisako;
  2. tipo pažymėjimo turėtojas ir toliau laikosi atitinkamų Reglamento (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimų, atsižvelgiant į 21L.B.21 dalyje nurodytas pažeidimų šalinimo nuostatas;
  3. agentūra nepanaikina tipo pažymėjimo pagal 21L.B.22 dalį.
- (b) Tipo pažymėjimo atsisakius arba jį panaikinus, pažymėjimas gražinamas agentūrai.

C POSKYRIS. ORLAIVIO PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJOS

21L.A.41 Taikymo sritis

- (a) Šiame poskyryje nustatoma orlaivio projekto atitikties deklaravimo tvarka ir tokias deklaracijas teikiančių asmenų teisės ir pareigos.
- (b) Šis poskyris taikomas šių kategorijų orlaiviams, jei orlaivio projektas neapima naujų ar neįprastų projekto ypatybių:
  - 1. lėktuvams, kurių didžiausia kilimo masė (MTOM) yra ne didesnė kaip 1 200 kg, kurie nėra reaktyviniai lėktuvai ir kurie skirti ne daugiau kaip dviem asmenims;
  - 2. sklandytuvams arba motorizuotiesiems sklandytuvams, kurių MTOM yra ne didesnė kaip 1 200 kg;
  - 3. oro balionams, skirtiems ne daugiau kaip keturiems asmenims;
  - 4. dirižabliams, skirtiems ne daugiau kaip keturiems asmenims.
- (c) Taikant šį poskyrį projekto ypatybė laikoma nauja arba neįprasta, jei tuo metu, kai pateikiama projekto atitikties deklaracija, tai projekto ypatybei netaikomos išsamios techninės specifikacijos, kurias agentūra parengė ir pateikė pagal 21L.B.61 dalį.

21L.A.42 Teisė pateikti deklaraciją

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali deklaruoti orlaivio projekto atitiktį šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.

21L.A.43 Projekto atitikties deklaracija

- (a) Prieš pradėdamas gaminti orlaivį arba susitardamas dėl jo gamybos su gamybine organizacija, tą orlaivį projektuojantis fizinis arba juridinis asmuo deklaruoja, kad jo projektas atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, nurodytus 21L.A.45 dalyje.
- (b) Deklaracija pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu ir joje pateikiama bent ši informacija:
  - 1. deklaraciją teikiančio asmens vardas ir pavardė, adresas ir (arba) verslo vieta;
  - 2. unikali nuoroda orlaiviui identifikuoti;
  - 3. nurodomos pagal 21L.A.45 dalį taikomos išsamios techninės specifikacijos ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai, kuriems atitiktį deklaruoja pareiškėjas;
  - 4. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad orlaivio projektas ir, jei taikoma, variklis arba oro sraigtas atitinka 3 punkte nurodytas taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus remiantis c punkto 3 papunktyje nurodytu atitikties įrodymo planu;
  - 5. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad jis nenustatė jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį, galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų;

6. pasirašytas įsipareigojimas, kad deklaraciją teikiantis asmuo prisiims 21L.A.47 dalyje nurodytas pareigas;
  7. jei deklaracijoje nurodytas orlaivio projektas apima variklį arba oro sraigą:
    - i) pagal I priedą (21 dalį) išduotas arba nustatytas arba pagal šį priedą išduotas variklio arba oro sraigto tipo pažymėjimas arba
    - ii) jei tai stūmokliniai varikliai arba fiksuotojo žingsnio oro sraigai – pareiškimas, kad orlaivio projekto atitikties deklaracija apima variklio arba oro sraigto atitiktį taikomoms variklio arba oro sraigto techninėms specifikacijoms;
  8. nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai;
  9. eksploataciniai apribojimai;
  10. tinkamumo skraidyti ir, jei taikoma, išmetamų teršalų duomenų lapas;
  11. triukšmo duomenų lapas, jei taikoma;
  12. visos kitos orlaiviui ir, jei taikoma, varikliui arba oro sraigtui taikomose išsamiose techninėse specifikacijose ir taikomuose aplinkos apsaugos reikalavimuose, kuriems atitiktį pareiškėjas deklaruoja, nustatytos sąlygos ar apribojimai.
- (c) Pareiškėjas b punkte nurodytą projekto atitikties deklaraciją pateikia agentūrai. Kartu su šia deklaracija pareiškėjas agentūrai pateikia:
1. orlaivio brėžinį;
  2. išsamų orlaivio projekto aprašymą, įskaitant visas deklaracijoje nurodytas konfigūracijas, eksploataavimo charakteristikas, projekto ypatybes ir visus apribojimus;
  3. atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai pateikiamos priemonės, kuriomis atitikties įrodymo metu įrodoma atitiktis taikomoms išsamioms techninėms specifikacijoms ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
  4. užregistruotą atitikties pagrindimą, gautą pagal atitikties įrodymo planą vykdant atitikties užtikrinimo veiklą;
  5. jeigu atitiktis įrodoma atliekant bandymus, užregistruotą bandymui naudojamų gaminių ir įrangos atitikties pagrindimą, kuriuo įrodoma:
    - i) jei tai bandinys, kad:
      - A) medžiagos ir procesai deramai atitinka projekto specifikacijas,
      - B) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka projekto brėžinius ir
      - C) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius projekte;
    - ii) kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus;
  6. ataskaitas, patikrinimų arba bandymų rezultatus, kurie, pareiškėjo nuomone, yra būtini siekiant įrodyti, kad orlaivis ir, jei taikoma, variklis arba oro sraigas atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.

21L.A.44 Su projekto atitikties deklaravimu susijusi atitikties užtikrinimo veikla

Prieš pateikdamas projekto atitikties deklaraciją pagal 21L.A.43 dalį, už to konkretaus orlaivio projektą atsakingas pareiškėjas:

- (a) parengia atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai aprašo atitikties įrodymo priemones, taikomas atitikties įrodymo metu. Šis dokumentas prireikus atnaujinamas;
- (b) registruoja atitikties pagrindimą atitikties dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą;
- (c) prireikus atlieka bandymus ir patikrinimus pagal atitikties įrodymo planą;
- (d) užtikrina ir registruoja bandymams naudojamų gaminių ir įrangos atitiktį ir užtikrina, kad bandinys atitiktų projekto specifikacijas, brėžinius, gamybos procesus, konstrukciją ir surinkimo metodus;
- (e) užtikrina, kad bandymų įranga ir bandymams naudotina matavimo įranga būtų tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus;
- (f) leidžia agentūrai atlikti arba dalyvauti atliekant bet kokius orlaivio patikrinimus ar bandymus, susijusius su galutine arba pakankamai brandžia projekto ir gaminio konfigūracija, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar gaminys neturi jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį, taptų nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų;
- (g) atlieka skrydžio bandymus pagal agentūros nurodytus tokių skrydžio bandymų metodus, kad nustatytų, ar orlaivis atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus. Į skrydžio bandymus įtraukiamas galutinės konfigūracijos naudojimo laikotarpis, kurio trukmė yra pakankama, siekiant užtikrinti, kad pirmą kartą pradėdant eksploatuoti orlaivį nekiltų saugos problemų.

21L.A.45 Išsamios techninės specifikacijos ir aplinkos apsaugos reikalavimai, taikomi orlaiviams, dėl kurių reikia pateikti projekto atitikties deklaraciją

Pareiškėjas įrodo, kad orlaivio projektas atitinka 21L.B.61 dalyje nurodytas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kurie taikomi tam orlaiviui ir kurie galioja tą dieną, kai agentūrai pateikiama projekto atitikties deklaracija.

21L.A.46 Orlaivio konstrukciniai duomenys

- (a) Pareiškėjas aiškiai apibrėžia orlaivio projektą, kad jį būtų galima pagal unikalias savybes nedviprasmiškai identifikuoti.
- (b) Orlaivio konstrukciniai duomenys, kuriuos pareiškėjas naudoja, siekdamas parengti unikalų orlaivio projekto aprašą, tai:
  1. brėžiniai ir specifikacijos bei tų brėžinių ir specifikacijų, būtinų gaminio konfigūracijai ir projekto ypatybėms apibrėžti, sąrašas,
  2. informacija apie naudotas medžiagas ir procesus,
  3. informacija apie gamybos ir surinkimo metodus,
  4. tinkamumo skraidyti apribojimai,
  5. aplinkosauginio suderinamumo reikalavimai ir

6. visi kiti duomenys, kuriuos lyginant galima nustatyti to paties tipo vėlesnių gaminių tinkamumą skraidyti ir, jei taikoma, aplinkosauginį suderinamumą.

21L.A.47 Projekto atitikties deklaracijos pareiškėjo pareigos

Pareiškėjas, kuris pagal 21L.A.43 dalį pateikė agentūrai orlaivio projekto atitikties deklaraciją:

- (a) pateikdamas deklaraciją pasirūpina, kad agentūra atliktų to orlaivio pirmojo pagaminto vieneto galutinės arba pakankamai brandžios konfigūracijos fizinį patikrinimą ir skrydžio bandymus, kad būtų užtikrinama, jog orlaivis gali pasiekti priimtina saugos lygį ir atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus;
- (b) saugo visus projekto atitikties deklaracijos patvirtinamuosius dokumentus ir paprašius pateikia juos agentūrai;
- (c) laikosi visų kitų šio priedo A poskyryje nustatytų projekto atitikties deklaraciją teikiančiam pareiškėjui tenkančių pareigų.

21L.A.48 Teisės perleisti netaikymas orlaivio projekto atitikties deklaracijai

- (a) Orlaivio projekto atitikties deklaracijos perleisti negalima.
- (b) Fizinis arba juridinis asmuo, kuris perima orlaivio, kurio projekto atitiktis yra deklaruota, projektą:
  1. pateikia naują orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šį poskyrį;
  2. įrodo, kad pareiškėjas, kuris anksčiau pateikė orlaivio projekto atitikties deklaraciją, nebevykdo veiklos arba sutiko perleisti orlaivio konstrukcinius duomenis;
  3. įsipareigoja laikytis visų šiame poskyryje pagal 21L.A.47 dalį nustatytų pareigų, taikomų asmenims, teikiantiems orlaivio projekto atitikties deklaraciją.

D POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMŲ PAKEITIMAI

21L.A.61 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma:

- (a) pagal šį priedą sertifikuotų gaminių tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimo paraiškų teikimo tvarka, jei pakeistas gaminyvis dar patenka į 21L.A.21 dalyje nustatytą taikymo sritį;
- (b) paraiškas gauti a punkte nurodytus patvirtinimus teikiančių asmenų ir jų turėtojų teisės ir pareigos;
- (c) nuostatos dėl standartinių pakeitimų, kuriems nereikia patvirtinimo.

21L.A.62 Standartiniai pakeitimai

- (a) Standartiniai pakeitimai – tai pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį patvirtinto gaminio tipo pažymėjimo pakeitimai:
  - 1. kurie atitinka konstrukcinius duomenis, įtrauktus į agentūros pateiktas sertifikavimo specifikacijas, apimančius priimtinius metodus, procedūras ir praktiką, pagal kuriuos atliekami ir identifikuojami standartiniai pakeitimai, įskaitant susijusius nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus, ir
  - 2. kurie neprieštarauja to tipo pažymėjimo turėtojo duomenims.
- (b) 21L.A.63–21L.A.70 punktai standartiniams pakeitimams netaikomi.

21L.A.63 Tipo pažymėjimo pakeitimų klasifikavimas

- (a) Tipo pažymėjimo pakeitimai skirstomi į neesminius ir esminius.
- (b) Neesminis pakeitimas – tai pakeitimas, kuris neturi didesnio poveikio masei, centruotei, konstrukcijos tvirtumui, patikimumui, sertifikuotam triukšmo arba išmetamųjų teršalų lygiui, eksploataavimo charakteristikoms ar kitoms gaminio tinkamumą skraidyti arba jo aplinkosauginį suderinamumą veikiančioms savybėms.
- (c) Visi kiti pakeitimai yra esminiai, išskyrus atvejus, kai projekto, galios, traukos ar masės pakeitimai yra tokie dideli, kad būtina atlikti išsamų tyrimą, ar laikomasi taikomo tipo sertifikavimo pagrindo, taikomų aplinkos apsaugos arba taikomų išsamių techninių specifikacijų reikalavimų. Tokiu atveju projektas sertifikuojamas pagal šio priedo B poskyrį.
- (d) Neesminių pakeitimų patvirtinimo reikalavimai nustatyti 21L.A.67 dalyje.
- (e) Esminių pakeitimų patvirtinimo reikalavimai nustatyti 21L.A.68 dalyje.

21L.A.64 Teisė pateikti paraišką

- (a) Paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą pagal šį poskyrį gali pateikti tik tipo pažymėjimo turėtojas; visi kiti asmenys paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą teikia pagal šio priedo E poskyrį.
- (b) Kiekvienas juridinis arba fizinis asmuo pagal šį poskyrį gali pateikti paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo neesminį pakeitimą.

21L.A.65 Paraiškos dėl tipo pažymėjimo pakeitimo pateikimas

- (a) Paraiška patvirtinti tipo pažymėjimo pakeitimą pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (b) Norėdamas atlikti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą, pareiškėjas į paraišką įtraukia atitikties įrodymo planą, skirtą atitikčiai įrodyti pagal 21L.A.66 dalį, taip pat pasiūlymą dėl tipo sertifikavimo pagrindo ir taikytinų aplinkos apsaugos reikalavimų, parengtą pagal 21L.B.81 dalyje nurodytus reikalavimus ir galimybes.

21L.A.66 Atitikties įrodymas

- (a) Paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą teikiantis asmuo įrodo atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.81 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, ir pateikia agentūrai tokios atitikties įrodymo priemones.
- (b) Paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą teikiantis asmuo pateikia agentūrai pagal atitikties įrodymo planą užregistruotą atitikties užtikrinimo priemonių pagrindimą.
- (c) Atlikdamas bandymus ir patikrinimus, susijusius su atitikties įrodymu pagal a punktą, pareiškėjas, prieš atlikdamas bet kokį bandymą, turi būti patikrinęs ir dokumentavęs:
  - 1. jei tai bandinys, kad:
    - i) medžiagos ir procesai deramai atitinka siūlomo pakeisto tipo projekto specifikacijas,
    - ii) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka siūlomo pakeisto tipo projekto brėžinius,
    - iii) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius siūlomame pakeistame tipo projekte ir
  - 2. kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus.
- (d) Skrydžio bandymai siekiant gauti tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimą atliekami taikant agentūros nustatytus tų skrydžių bandymų atlikimo metodus. Prašymo išduoti tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimą teikėjas atlieka visus skrydžio bandymus, būtinus siekiant nustatyti atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams.
- (e) Prašymo išduoti tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimą teikėjas leidžia agentūrai:
  - 1. peržiūrėti visus su atitikties įrodymu susijusius duomenis bei informaciją;
  - 2. stebėti ar atlikti bet kokį su atitikties įrodymu susijusį bandymą ar tikrinimą ir
  - 3. jei manoma, kad tai būtina, atlikti to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą, siekiant nustatyti, ar projektas atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.
- (f) Užbaigęs atitikties įrodymą, pareiškėjas agentūrai pareiškia, kad:

1. jis įrodė atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.81 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, pagal atitikties įrodymo planą ir
2. nenustatyta jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistą gaminį galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.

21L.A.67 Tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimo reikalavimai

Kad pareiškėjui būtų išduotas tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimas, jis:

- (a) įrodo, kad pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka:
  1. į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktą tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus arba,
  2. pareiškėjui pasirinkus, sertifikavimo specifikacijas, kurios gaminiui taikomos pakeitimo paraiškos pateikimo dieną;
- (b) deklaruoja atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir aplinkos apsaugos reikalavimams, taikomiems pagal a punkto 1 papunktį, arba sertifikavimo specifikacijoms, pasirinktoms pagal a punkto 2 papunktį, atitikties užtikrinimo dokumentuose registruoja atitikties pagrindimą ir pažymi, kad nenustatyta jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių pakeistas gaminytis galėtų tapti nesaugus naudoti pagal paskirtis, dėl kurių prašoma jį sertifikuoti;
- (c) pateikia agentūrai pakeitimo atitikties pagrindimą ir atitikties deklaraciją.

21L.A.68 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimo reikalavimai

Kad pareiškėjui būtų išduotas tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimas, jis:

- (a) įrodo, kad pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos pagal 21L.B.81 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra;
- (b) įrodo atitiktį pagal 21L.A.66 dalį;
- (c) įrodo, kad agentūrai pagal 21L.A.66 dalies e punkto 3 papunktį atlikus to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą nėra neišspręstų problemų.

21L.A.69 Tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimas naudojantis privilegija

- (a) Tipo pažymėjimo pakeitimą gali patvirtinti ne agentūra, kaip nurodyta patvirtinimo sąlygose, o jį parengusi patvirtinta projektavimo organizacija, neteikdama paraiškos pagal 21L.A.65 dalį ir naudodamasi I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 2 ir 8 papunkčiuose numatytais privilegijomis.
- (b) Patvirtindama tipo pažymėjimo pakeitimą pagal a punktą, projektavimo organizacija:
  1. užtikrina, kad būtų prieinami visi pagrindžiamieji duomenys ir pagrindimai;
  2. užtikrina, kad pakeitimo atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir aplinkos apsaugos reikalavimams, taikomiems pagal 21L.A.67 dalies a punkto 1 papunktį arba 21L.A.68 dalies a punktą, būtų įrodyta ir deklaruota pagal 21L.A.66 dalį;

3. patvirtina, kad nenustatė:
  - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, arba pasirinktoms sertifikavimo specifikacijoms;
  - ii) jokios ypatybės arba savybės, dėl kurios pakeistą gaminį galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti;
4. tipo pažymėjimo pakeitimą patvirtina tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra keičiama (-os).

21L.A.70 Su tipo pažymėjimo neesminiais pakeitimais susijusios pareigos

Neesminio tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimo turėtojas užtikrina šio priedo A poskyryje nurodytų neesminio pakeitimo patvirtinimo turėtojų pareigų vykdymą.

E POSKYRIS. PAPILDOMI TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.81 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma procedūra, pagal kurią fiziniai arba juridiniai asmenys, kurie nėra to tipo pažymėjimo turėtojai, gali teikti paraišką dėl gaminių, kurie patenka į 21L.A.21 dalies taikymo sritį, tipo pažymėjimų, išduotų pagal I priedą (21 dalį) arba šį priedą, esminių pakeitimų patvirtinimo, su sąlyga, kad pakeistas gaminytis ir toliau patenka į to punkto taikymo sritį, ir nustatomos paraiškas tiems pažymėjimams gauti teikiančių asmenų ir tų pažymėjimų turėtojų teisės ir pareigos.

21L.A.82 Teisė pateikti paraišką

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra įrodęs savo projektavimo pajėgumą, pradėjęs jo įrodymo procesą arba yra jį deklaravęs pagal 21L.A.83 dalį, šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti paraišką išduoti papildomą tipo pažymėjimą.

21L.A.83 Projektavimo pajėgumo įrodymas

Pareiškėjas, prašantis išduoti papildomą tipo pažymėjimą, savo projektavimo pajėgumą įrodo:

- (a) turėdamas pagal I priedo (21 dalies) A skirsnio J poskyrį agentūros išduotą projektavimo organizacijos patvirtinimą, kurio sąlygos apima atitinkamą gaminių kategoriją, arba
- (b) pagal šio priedo J poskyrį deklaruodamas savo su gaminiu susijusį projektavimo pajėgumą.

21L.A.84 Paraiška išduoti papildomą tipo pažymėjimą

- (a) Papildomam tipo pažymėjimui išduoti agentūros numatytu būdu pateikiama jos nustatyta paraiška.
- (b) Teikdamas paraišką išduoti papildomą tipo pažymėjimą pareiškėjas:
  - 1. į paraišką įtraukia 21L.A.65 dalies b punkte reikalaujamą informaciją;
  - 2. nurodo, ar sertifikavimo duomenis yra parengęs (arba parengs) pats, ar remdamasis susitarimu su tipo sertifikavimo duomenų savininku.

21L.A.85 Atitikties įrodymas

- (a) Paraišką išduoti papildomą tipo pažymėjimą teikiantis asmuo įrodo atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.101 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, ir pateikia agentūrai tokios atitikties įrodymo priemonės.
- (b) Pareiškėjas, prašantis išduoti papildomą tipo pažymėjimą, pateikia agentūrai atitikties užtikrinimo dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą užregistruotą atitikties užtikrinimo priemonių pagrindimą.
- (c) Atlikdamas bandymus ir patikrinimus, susijusius su atitikties įrodymu pagal a punktą, pareiškėjas, prieš atlikdamas bet kokį bandymą, turi būti patikrinęs ir dokumentavęs:
  - 1. jei tai bandinys, kad:

- i) medžiagos ir procesai deramai atitinka siūlomo pakeisto tipo projekto specifikacijas,
  - ii) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka siūlomo pakeisto tipo projekto brėžinius,
  - iii) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius siūlomame pakeistame tipo projekte ir
2. kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus.
- (d) Skrydžio bandymai siekiant gauti papildomą tipo pažymėjimą atliekami taikant agentūros nustatytus tų skrydžio bandymų atlikimo metodus. Prašymo išduoti papildomą tipo pažymėjimą teikėjas atlieka visus skrydžio bandymus, būtinus siekiant nustatyti atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui.
- (e) Prašymo išduoti papildomą tipo pažymėjimą teikėjas leidžia agentūrai:
1. peržiūrėti visus su atitikties įrodymu susijusius duomenis bei informaciją;
  2. stebėti ar atlikti bet kokį su atitikties įrodymu susijusį bandymą ar tikrinimą ir
  3. atlikti to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą, siekiant nustatyti, ar projektas atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.
- (f) Užbaigęs atitikties įrodymą, pareiškėjas, prašantis išduoti papildomą tipo pažymėjimą, agentūrai pareiškia, kad:
1. jis įrodė atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.101 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, pagal atitikties įrodymo planą ir
  2. nenustatyta jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistą gaminį galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.

21L.A.86 Papildomo tipo pažymėjimo patvirtinimo reikalavimai

- (a) Kad pareiškėjui būtų išduotas papildomas tipo pažymėjimas, jis:
1. įrodo savo projektavimo pajėgumą pagal 21L.A.83 dalį;
  2. įrodo, kad tipo pažymėjimo pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka pagal 21L.B.101 dalį agentūros nustatytą tipo sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus;
  3. įrodo atitiktį pagal 21L.A.85 dalį;
  4. jei pareiškėjas nurodė, kad pateikė sertifikavimo duomenis remdamasis susitarimu su tipo sertifikavimo duomenų savininku pagal 21L.A.84 dalies b punktą, įrodo, kad tipo pažymėjimo turėtojas:
    - i) neturi techninio pobūdžio prieštaravimų dėl pagal 21L.A.65 dalį pateiktos informacijos ir
    - ii) sutiko bendradarbiauti su pareiškėju, kad pagal 21L.A.28 ir 21L.A.88 dalis būtų įvykdytos visos su pakeisto gaminio nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios pareigos;

5. įrodo, kad agentūrai pagal 21L.A.85 dalies e punkto 3 papunktį atlikus to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą nėra neišspręstų problemų.
- (b) Papildomas tipo pažymėjimas išduodamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), su kuria (-iomis) susijęs esminis pakeitimas.

21L.A.87 Papildomo tipo pažymėjimo patvirtinimas naudojantis privilegija

- (a) Papildomą tipo pažymėjimą dėl esminio pakeitimo gali patvirtinti ne agentūra, kaip nurodyta patvirtinimo sąlygose, o ją parengusi patvirtinta projektavimo organizacija, neteikdama paraiškos pagal 21L.A.84 dalį ir naudodamasi I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 9 papunktyje numatytais privilegijomis.
- (b) Išduodama papildomą tipo pažymėjimą pagal a punktą, projektavimo organizacija:
1. užtikrina, kad būtų prieinami visi pagrindžiamieji duomenys ir pagrindimai;
  2. užtikrina, kad pakeitimo atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams būtų įrodyta ir deklaruota;
  3. patvirtina, kad nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, arba pasirinktoms sertifikavimo specifikacijoms;
    - ii) jokios ypatybės arba savybės, dėl kurios pakeistą gaminį galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti;
  4. papildomo tipo pažymėjimo patvirtinimą suteikia tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra keičiama (-os).

21L.A.88 Papildomo tipo pažymėjimo turėtojo pareigos

Kiekvienas papildomo tipo pažymėjimo turėtojas vykdo papildomo tipo pažymėjimo turėtojo pareigas, nustatytas šio priedo A poskyryje, ir toliau laikosi teisės pateikti paraišką reikalavimo, nustatyto 21L.A.82 dalyje.

21L.A.89 Teisė perleisti papildomą tipo pažymėjimą

Papildomas tipo pažymėjimas gali būti perleidžiamas naujam turėtojui, jei agentūra įsitikino, kad fizinis arba juridinis asmuo, kuriam ketinama perleisti tipo pažymėjimą, pagal 21L.A.83 dalį turi teisę turėti papildomą tipo pažymėjimą ir gali prisiimti papildomo tipo pažymėjimo turėtojo pareigas pagal 21L.A.88 dalį.

21L.A.90 Papildomo tipo pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

- (a) Papildomas tipo pažymėjimas galioja tol, kol:
1. papildomo tipo pažymėjimo turėtojas jo neatsisako;
  2. papildomo tipo pažymėjimo turėtojas ir toliau laikosi atitinkamų Reglamento (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimų, atsižvelgiant į 21L.B.21 dalyje nurodytas pažeidimų šalinimo nuostatas;

3. agentūra nepanaikina papildomo tipo pažymėjimo pagal 21L.B.22 dalį.
- (b) Tipo pažymėjimo atsisakius arba jį panaikinus, pažymėjimas gražinamas agentūrai.

21L.A.91 Gaminio dalies, kuriai taikomas papildomas tipo pažymėjimas, pakeitimai

- (a) Gaminio dalies, kuriai taikomas papildomas tipo pažymėjimas, neesminis pakeitimas patvirtinamas pagal šio priedo D poskyrį.
- (b) Gaminio dalies, kuriai taikomas papildomas tipo pažymėjimas, esminis pakeitimas patvirtinamas pagal šį poskyrį išduodant papildomą tipo pažymėjimą.
- (c) Nukrypstant nuo šios dalies b punkto, tos gaminio dalies, kuriai taikomas papildomas tipo pažymėjimas, papildomo tipo pažymėjimo turėtojo pasiūlytą esminį pakeitimą galima patvirtinti kaip galiojančio papildomo tipo pažymėjimo pakeitimą pagal 21L.A.63–21L.A.69 punktus.

F POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, PAKEITIMAI

21L.A.101 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma:

- (a) orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, projekto pakeitimo atitikties deklaravimo tvarka,
- (b) pareiškėjo, teikiančio a punkte nurodytą pakeitimo atitikties deklaraciją, teisės ir pareigos ir
- (c) nuostatos dėl standartinių pakeitimų, dėl kurių nereikia teikti projekto atitikties deklaracijos.

21L.A.102 Standartiniai pakeitimai

- (a) Standartiniai pakeitimai – tai orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, projekto pakeitimai, kurie:
  - 1. atitinka konstrukcinius duomenis, įtrauktus į agentūros pateiktas sertifikavimo specifikacijas, apimančias priimtinus metodus, procedūras ir praktiką, pagal kuriuos atliekami ir identifikuojami standartiniai pakeitimai, įskaitant susijusius nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus, ir
  - 2. neprieštarauja konstrukciniams duomenims, nurodytiems orlaivio projekto atitikties deklaracijoje, pateiktoje pagal šio priedo C poskyrį.
- (b) 21L.A.103–21L.A.108 punktai standartiniams pakeitimams netaikomi.

21L.A.103 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, projekto pakeitimų klasifikavimas

- (a) Orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, projekto pakeitimai klasifikuojami kaip neesminiai arba esminiai pagal 21L.A.63 dalies b ir c punktuose nustatytus kriterijus.
- (b) Neesminio projekto pakeitimo atitiktis deklaruojama pagal 21L.A.105 dalį.
- (c) Esminio projekto pakeitimo atitiktis deklaruojama pagal 21L.A.107 dalį.

21L.A.104 Teisė pateikti deklaraciją

- (a) Pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali deklaruoti neesminio to orlaivio projekto pakeitimo atitiktį. Be to, tokią atitikties deklaraciją šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti ir projektavimo organizacija, patvirtinta pagal I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 3 papunktį.
- (b) Tik pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, gali deklaruoti orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, projekto esminio pakeitimo atitiktį šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.
- (c) Nukrypstant nuo 21L.A.104 dalies b punkto, jei pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, nebevykdo veiklos arba neatsako į prašymus dėl projekto pakeitimų, pakeisto orlaivio projekto atitiktį pagal šio priedo C poskyrį gali deklaruoti ir projektavimo organizacija, patvirtinta pagal I

priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 4 papunktį, atsižvelgiant į jos patvirtinimo sąlygas, arba bet kuris kitas fizinis ar juridinis asmuo, galintis prisiimti 21L.A.47 dalyje nustatytas pareigas to pakeisto orlaivio atžvilgiu.

21L.A.105 Projekto atitikties deklaravimas neesminių pakeitimų atveju

- (a) Prieš įmontuodama arba įtraukdama orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, projekto neesminį pakeitimą arba susitardama dėl jo įmontavimo arba įtraukimo su gamybine organizacija, tą neesminį pakeitimą suprojektavusi organizacija deklaruoja, kad to neesminio pakeitimo projektas atitinka:
1. išsamias technines specifikacijas, nuoroda įtrauktas į orlaivio projekto atitikties deklaraciją, išskyrus atvejus, kai tos išsamios techninės specifikacijos arba jų dalys nebetaikomos pagal 21L.B.61 dalį, nes agentūra, remdamasi eksploatuojant kitus panašius gaminius arba gaminius, kuriems būdingos panašios projekto ypatybės, sukaupia patirtimi, nustatė, kad gali susidaryti pavojinga būklė, o orlaivio projekto atitikties deklaracijoje nurodytose išsamiose techninėse specifikacijose į šią pavojingą būklę neatsižvelgiama, arba
  2. išsamias technines specifikacijas, taikomas deklaracijos pateikimo pagal 21L.B.61 dalį dieną, jei taip nusprendžia pareiškėjas, ir
  3. 21L.B.61 dalyje nurodytus taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus, taikomus deklaracijos pateikimo dieną.
- (b) Projekto atitikties deklaracija pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (c) Pareiškėjas arba neesminį pakeitimą suprojektavusi organizacija tvarko orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, neesminių projekto pakeitimų registrą ir agentūros prašymu pateikia jai bet kurią pagal a punktą pateiktą deklaraciją.

21L.A.106 Asmens, teikiančio projekto atitikties deklaraciją dėl neesminio pakeitimo, pareigos

Kiekvienas asmuo, pagal 21L.A.105 dalį pateikęs orlaivio projekto neesminio pakeitimo atitikties deklaraciją:

- (a) tvarko tų deklaracijų registrą ir agentūros prašymu jai tas deklaracijas pateikia;
- (b) saugo visus projekto atitikties deklaracijos patvirtinamuosius dokumentus ir agentūros prašymu jai juos pateikia;
- (c) prisiima kitas šio priedo A poskyryje nustatytas projekto atitikties deklaraciją teikiančio pareiškėjo pareigas.

21L.A.107 Projekto atitikties deklaravimas esminio pakeitimo atveju

- (a) Prieš įmontuodama arba įtraukdama orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, projekto esminį pakeitimą arba susitardama dėl jo įmontavimo arba įtraukimo su gamybine organizacija, tą esminį pakeitimą suprojektavusi organizacija deklaruoja, kad to esminio pakeitimo projektas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka:
1. išsamias technines specifikacijas, nuoroda įtrauktas į orlaivio projekto atitikties deklaraciją, išskyrus atvejus, kai tos išsamios techninės specifikacijos arba jų

dalys nebetaikomos pagal 21L.B.61 dalį, nes agentūra, remdamasi eksploatuojant kitus panašius gaminius arba gaminius, kuriems būdingos panašios projekto ypatybės, sukaupia patirtimi, nustatė, kad gali susidaryti pavojinga būklė, o orlaivio projekto atitikties deklaracijoje nurodytose išsamiose techninėse specifikacijose į šią pavojingą būklę neatsižvelgiama, arba

2. išsamias technines specifikacijas, taikomas deklaracijos pateikimo pagal 21L.B.61 dalį dieną, jei taip nusprendžia pareiškėjas, ir
3. 21L.B.61 dalyje nurodytus taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus, taikomus deklaracijos pateikimo dieną.

(b) Projekto atitikties deklaracija pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.

(c) Deklaracijoje pateikiama bent ši informacija:

1. deklaraciją teikiančio asmens vardas ir pavardė, adresas ir (arba) verslo vieta;
2. orlaivio, su kuriuo susijęs esminis pakeitimas, deklaracijos nuorodos numeris;
3. unikalį nuoroda esminiam pakeitimui identifikuoti;
4. išsamių techninių specifikacijų ir taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, kuriems pareiškėjas deklaruoja atitiktį, nuoroda;
5. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad esminio pakeitimo projektas atitinka 4 punkte nurodytas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, remiantis d punkto 3 papunktyje nurodytu atitikties įrodymo planu;
6. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad jis nenustatė jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį, galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų;
7. pasirašytas įsipareigojimas, kad deklaraciją teikiantis asmuo prisiims 21L.A.47 dalyje nurodytas pareigas pakeisto orlaivio projekto atžvilgiu;
8. nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai;
9. eksploataciniai apribojimai, jei jie buvo pakeisti;
10. tinkamumo skraidyti duomenų lapas ir, jei taikoma, išmetamų teršalų kiekio reikalavimų laikymosi įrašas;
11. triukšmo duomenų lapas, jei taikoma;
12. visos kitos orlaiviui taikomose išsamiose techninėse specifikacijose ir taikomuose aplinkos apsaugos reikalavimuose, kuriems pareiškėjas deklaruoja atitiktį, nustatytos sąlygos ar apribojimai.

(d) Pareiškėjas, kuris suprojektuoja esminį pakeitimą, pateikia c punkte nurodytą deklaraciją agentūrai. Kartu su šia deklaracija pareiškėjas agentūrai pateikia:

1. esminio pakeitimo aprašymą;
2. pagrindinius duomenis apie esminį pakeitimą, įskaitant eksploatacines charakteristikas, projekto ypatybes ir visus apribojimus;
3. atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai aprašomos atitikties įrodymo priemonės, taikytos atitikties įrodymo metu;

4. užregistruotą atitikties pagrindimą pagal atitikties duomenis, gautus pagal atitikties įrodymo planą vykdant atitikties užtikrinimo veiklą;
  5. priemonės, kuriomis įrodoma tokia atitiktis 21L.B.61 dalyje nustatytoms taikomoms išsamioms techninėms specifikacijoms ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
  6. jeigu atitiktis įrodoma atliekant bandymus, užregistruotą bandymui naudojamų gaminių ir įrangos atitikties pagrindimą, kuriuo įrodoma:
    - i) jei tai bandinys, kad:
      - A) medžiagos ir procesai deramai atitinka projekto specifikacijas,
      - B) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka projekto brėžinius ir
      - C) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius projekte;
    - ii) kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus;
  7. ataskaitas, patikrinimų arba bandymų rezultatus, kurie, pareiškėjo nuomone, yra būtini siekiant įrodyti, kad orlaivis atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.
- (e) Projekto atitikties deklaracijoje esminio pakeitimo deklaracija taikoma tik konkrečiai projekto atitikties deklaracijoje nurodytai konfigūracijai (-oms), su kuria (-iomis) susijęs pakeitimas.

21L.A.108 Esminio pakeitimo atveju su atitikties deklaravimu susijusi atitikties užtikrinimo veikla

Prieš pateikdamas atitikties deklaraciją pagal 21L.A.107 dalį, pareiškėjas tam konkrečiam projektui:

- (a) parengia atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai aprašo atitikties įrodymo priemones, taikomas atitikties įrodymo metu. Šis dokumentas prireikus atnaujinamas;
- (b) registruoja atitikties pagrindimą atitikties dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą;
- (c) prireikus atlieka bandymus ir patikrinimus pagal atitikties įrodymo planą;
- (d) užtikrina ir registruoja bandymams naudojamų gaminių ir įrangos atitiktį ir užtikrina, kad bandinys atitiktų projekto specifikacijas, brėžinius, gamybos procesus, konstrukciją ir surinkimo metodus;
- (e) užtikrina, kad bandymų įranga ir bandymams naudotina matavimo įranga būtų tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus;
- (f) leidžia agentūrai atlikti arba dalyvauti atliekant bet kokius orlaivio patikrinimus ar bandymus, susijusius su galutine arba pakankamai brandžia projekto ir gaminio konfigūracija, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar pakeistas gaminys neturi jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį, taptų nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų;
- (g) atlieka skrydžio bandymus pagal agentūros nurodytus tokių skrydžio bandymų metodus, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar orlaivis atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.

G POSKYRIS. DEKLARUOTOS GAMYBINĖS ORGANIZACIJOS

21L.A.121 Taikymo sritis

- (a) Šiame poskyryje nustatomos:
1. fizinių ir juridinių asmenų, kurie įrodo gaminių ir dalių atitiktį taikomiems konstrukciniams duomenims, gamybos pajėgumo deklaravimo procedūros;
  2. 1 punkte nurodytą gamybos pajėgumo deklaraciją teikiančių fizinių ir juridinių asmenų teisės ir pareigos.
- (b) Organizacijos, pateikusios gamybos pajėgumo deklaraciją pagal šį poskyrį, gali gaminti šių kategorijų gaminius ir dalis:
1. gaminius ir dalis, kurių projektas sertifikuotas pagal šį priedą;
  2. orlaivius, kurių projekto deklaracija pateikta pagal šį priedą, ir jų variklius, oro sraigtus ir dalis.

21L.A.122 Teisė pateikti deklaraciją

Bet kuris juridinis arba fizinis asmuo („organizacija“) gali deklaruoti savo gamybos pajėgumą pagal šį poskyrį, jeigu tas asmuo:

- (a) pateikė arba ketina teikti paraišką dėl gaminio ar dalies projekto patvirtinimo pagal šį priedą arba
- (b) deklaravo arba ketina deklaruoti orlaivio projekto atitiktį pagal šį priedą, arba
- (c) bendradarbiauja su paraišką dėl gaminio projekto patvirtinimo, kuris turi būti išduotas arba yra išduotas pagal šį priedą, pateikusiu asmeniu arba tokio patvirtinimo turėtoju, arba su organizacija, kuri pagal šį priedą deklaravo arba ketina deklaruoti to orlaivio projekto atitiktį, siekdamas užtikrinti, kad pagamintas gaminys arba dalis atitiktų tą projektą, ir užtikrinti gaminio ar dalies nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti.

21L.A.123 Gamybos pajėgumo deklaravimas

- (a) Prieš gamindama bet kokius gaminius ar dalis organizacija, ketinanti įrodyti tų gaminių ar dalių atitiktį taikomiems konstrukciniams duomenims, deklaruoja savo gamybos pajėgumą.
- (b) Deklaracija ir visi vėlesni jos pakeitimai pateikiami kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.
- (c) Deklaracijoje pateikiama informacija, kuri yra būtina, kad kompetentinga institucija galėtų susipažinti su organizacija ir numatoma darbo apimtimi. Joje pateikiama bent ši informacija:
1. registruotas organizacijos pavadinimas;
  2. registruotas organizacijos pagrindinės verslo vietos adresas ir, kai tinkama, organizacijos kontaktiniai duomenys ir veiklos vykdymo vietos;
  3. pagal 21L.A.125 dalies c punkto 1 papunktį paskirto atsakingo organizacijos vadovo vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys;
  4. numatoma darbo apimtis;

5. numatoma gamybos pradžios data;
  6. pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad organizacija:
    - i) yra įdiegusi gamybos valdymo sistemą pagal 21L.A.124 dalies a punktą ir
    - ii) taikys gamybos valdymo sistemą laikydamasi šio poskyrio nuostatų;
  7. pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad organizacija laikysis pagal 21L.A.124 dalies d punktą nustatytų procesų ir procedūrų;
  8. pareiškimas, kad organizacija sutinka prisiimti deklaruotos gamybinės organizacijos pareigas pagal 21L.A.127 dalį.
- (d) Gamybos pajėgumų deklaracija pateikiama kompetentingai institucijai.

21L.A.124 Gamybos valdymo sistema

- (a) Deklaruota gamybinė organizacija nustato, įdiegia ir taiko gamybos valdymo sistemą, kurioje visos organizacijos lygmeniu aiškiai nustatyta atskaitomybė ir atsakomybės ribos ir kuri:
1. atitinka organizacijos veiklos pobūdį ir sudėtingumą bei jos dydį ir kuria atsižvelgiama į šiai veiklai būdingus pavojus ir su ja susijusią riziką;
  2. yra nustatyta pagal 21L.A.125 dalies c punkto 1 papunktį paskirto atsakingo vadovo atskaitomybe.
- (b) Gamybos valdymo sistema apima kokybės valdymo priemones, įgyvendinamas taikant kokybės užtikrinimo sistemą, kuria:
1. užtikrinama, kad kiekvienas deklaruotos organizacijos ar jos partnerių pagamintas ar kitų šalių tiekiamas arba pagal subrangos sutartį pagamintas gaminys arba dalis atitiktų taikomus konstrukcinius duomenis ir būtų saugaus eksploataavimo reikalavimus atitinkančios būklės;
  2. kai tinkama atsižvelgiant į veiklos sritį, nustatomos, įdiegiamos ir taikomos kontrolės procedūros, kuriomis remiantis:
    - i) išduodami, tvirtinami arba keičiami dokumentai;
    - ii) atliekamas pardavėjo ir subrangovo vertinimas, auditas ir kontrolė;
    - iii) tikrinama, ar gaunami gaminiai, dalys, medžiagos ir įranga, įskaitant gaminių pirkėjų tiekiamus naujus ar naudotus komponentus, atitinka taikomus konstrukcinius duomenis;
    - iv) ženklinama ir užtikrinamas atsekamumas;
    - v) vykdomi gamybos procesai;
    - vi) atliekami patikrinimai ir bandymai, įskaitant gamybos proceso metu atliekamus skrydžių bandymus;
    - vii) kalibruojami įrankiai, prietaisai ir bandymo įranga;
    - viii) atliekama nustatytų reikalavimų neatitinkančių komponentų kontrolė;
    - ix) bendradarbiaujama su projekto patvirtinimo paraiškos teikėju arba projekto patvirtinimo turėtoju arba projekto atitikties deklaraciją pateikusiu pareiškėju;

- x) daromi ir saugomi įrašai;
- xi) užtikrinama darbuotojų kompetencija ir kvalifikacija;
- xii) išduodami su tinkamumu skraidyti susiję dokumentai;
- xiii) tvarkomi, sandėliuojami ir pakuojami gaminiai;
- xiv) atliekami vidaus kokybės auditai ir pagal juos imamasi taisomųjų veiksmų;
- xv) darbai atliekami kitoje vietoje nei deklaracijoje nurodytose veiklos vykdymo vietose;
- xvi) atliekami darbai užbaigus gamybą, tačiau prieš pristatant, siekiant užtikrinti, kad orlaivio būklė ir toliau atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus;
- xvii) teikiami prašymai išduoti skrydžio leidimus ir patvirtinti susijusias skrydžio sąlygas;

3. Į kontrolės procedūras įtraukiamos specialios nuostatos dėl visų kritinių dalių.

- (c) Deklaruota gamybinė organizacija, įgyvendindama savo gamybos valdymo sistemą, nustato nepriklausomą funkciją, kurios tikslas – stebėti, ar organizacijoje laikomasi atitinkamų reikalavimų, taip pat ar laikomasi gamybos valdymo sistemos reikalavimų ir ar ji yra tinkama. Šis stebėjimas turi apimti grįžtamojo ryšio sistemą su 21.L.A.125 dalies c punkto 1 ir 2 papunkčiuose nurodytu asmeniu arba asmenų grupe, siekiant užtikrinti, kad, jeigu būtina, būtų imamasi ištaisomųjų veiksmų.
- (d) Deklaruota gamybinė organizacija, įgyvendindama savo gamybos valdymo sistemą, nustato, taiko ir nuolat atnaujina procesus ir procedūras, kuriais užtikrinama gaminamų gaminių atitiktis taikomiems konstrukciniams duomenims. Deklaruota gamybinė organizacija kompetentingos institucijos prašymu pateikia jai dokumentinius šių procesų ir procedūrų įrodymus.
- (e) Deklaruota gamybinė organizacija įdiegia procedūras, kuriomis užtikrinama, kad pagaminti nauji orlaiviai būtų prižiūrimi pagal taikomas techninės priežiūros instrukcijas ir būtų išlaikomi tinkamos skraidyti būklės, ir, jei taikoma, kad atlikus bet kokią techninę priežiūrą būtų išduodamas išleidimo eksploatuoti pažymėjimas.
- (f) Jei deklaruota gamybinė organizacija turi kitą organizacijos pažymėjimą (-us), išduotą (-us) pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, ji gali integruoti gamybos valdymo sistemą į kitą valdymo sistemą, kurios reikia siekiant gauti kitą pažymėjimą (-us).

21L.A.125 Deklaruotos gamybinės organizacijos ištekliai

Deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad:

- (a) patalpos, darbo sąlygos, įranga ir įrankiai, procesai ir susijusios medžiagos, darbuotojų skaičius ir jų kompetencija, taip pat bendra struktūra būtų tinkami pareigoms pagal 21L.A.127 dalį vykdyti;
- (b) visų būtinų tinkamumo skraidyti ir aplinkos apsaugos duomenų atžvilgiu:
  1. gauna tokius duomenis iš agentūros ir projekto atitiktį deklaravusio pareiškėjo arba iš tipo pažymėjimo arba projekto patvirtinimo turėtojo arba paraišką juos

- gauti pateikusio asmens, kad nustatytų atitiktį taikomiems konstrukciniams duomenims;
2. yra nustačiusi procedūrą, kuria užtikrinama, kad tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo duomenys būtų tinkamai įtraukti į jos gamybos duomenis;
  3. tie duomenys atnaujinami ir yra prieinami visiems darbuotojams, kuriems ta prieiga reikalinga, kad jie galėtų vykdyti savo pareigas;
- (c) valdymo ir darbuotojų atžvilgiu:
1. deklaruota gamybinė organizacija yra paskyrusi atsakingą vadovą, įgaliotą užtikrinti, kad organizacijoje visa gamyba būtų vykdoma laikantis reikiamų standartų, o deklaruota gamybinė organizacija nuolat laikytųsi 21L.A.124 dalies a punkte nurodytai gamybos valdymo sistemai taikomų reikalavimų ir 21L.A.124 dalies d punkte nurodytiems procesams ir procedūroms taikomų reikalavimų;
  2. atsakingas vadovas yra paskyręs asmenį arba asmenų grupę, užtikrinsiančius, kad organizacija laikytųsi šio poskyrio reikalavimų, ir yra nurodyta to asmens (-ų) tapatybė ir įgaliojimų apimtis. Toks asmuo ar asmenų grupė yra atsakingi ir tiesiogiai pavaldūs atsakingam vadovui. Jie turi turėti tinkamų žinių, kvalifikaciją ir patirties, kad galėtų eiti savo pareigas;
  3. visų lygių darbuotojams suteikti reikiami įgaliojimai, kad darbuotojai galėtų vykdyti jiems paskirtas pareigas ir kad deklaruotoje gamybinėje organizacijoje būtų užtikrinamas visiškas ir veiksmingas su tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo duomenimis susijusių dalykų derinimas;
  4. organizacijos organizacinė struktūra, taip pat pagrindiniai darbuotojai, atsakingi už tai, kad organizacijoje būtų laikomasi šio poskyrio reikalavimų, yra patvirtinta dokumentais ir nuolat atnaujinama;
- (d) deklaruotos gamybinės organizacijos įgaliotųjų darbuotojų, kuriems, atsižvelgiant į deklaruotos gamybos veiklos apimtį, suteikta teisė pasirašyti pagal 21L.A.126 dalį išduodamus dokumentus, atžvilgiu:
1. įgaliotųjų darbuotojų žinios, reputacija (įskaitant kitas organizacijoje vykdomas funkcijas) ir patirtis yra tinkamos, kad darbuotojai galėtų vykdyti jiems paskirtas pareigas;
  2. įgaliotiesiems darbuotojams pateikti įrodymai, patvirtinantys jų įgaliojimų apimtį. Deklaruota gamybinė organizacija tvarko įgaliotųjų darbuotojų sąrašą.

21L.A.126 Darbų apimtis

- (a) Deklaruota gamybinė organizacija turi teisę įrodyti, kad gaminiai ir dalys, patenkantys į šio skirsnio taikymo sritį ir pagaminti pagal deklaruotą darbo apimtį, atitinka taikomus konstrukcinius duomenis.
- (b) Deklaruota gamybinė organizacija, pateikusi sukomplektuoto orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma), turi teisę pateikti:
1. orlaivio, atitinkančio pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį patvirtintą tipo projektą, atveju – paraišką dėl tinkamumo skraidyti pažymėjimo ir triukšmo pažymėjimo išdavimo;

2. orlaivio, kuris atitinka projektą, kurio atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, atveju – paraišką dėl riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimo išdavimo.
- (c) Deklaruota gamybinė organizacija turi teisę išduoti oficialius išleidimo pažymėjimus (EASA 1 forma) varikliams, oro sraigtams ir dalims, kurie atitinka:
1. pagal šio priedo B skirsnio B, D, E arba M poskyrius patvirtintus konstrukcinius duomenis;
  2. deklaruotus konstrukcinius duomenis, kurių projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C, F arba N poskyrius;
  3. gamybos duomenis, pagrįstus visais būtiniais patvirtintais konstrukciniais duomenimis, kuriuos pateikė remonto projekto patvirtinimo turėtojas.
- (d) Deklaruota gamybinė organizacija turi teisę rekomenduoti orlaivio, kurį ji pagamino ir kurio atitiktį taikomiems konstrukciniams duomenims ji patvirtino, sąlygas, kuriomis kompetentinga institucija gali išduoti skrydžio leidimą pagal I priedo (21 dalies) P poskyrį.
- (e) Deklaruota gamybinė organizacija turi teisę atlikti jos pagaminto naujo orlaivio techninę priežiūrą, kad jis būtų tinkamos skraidyti būklės, nebent pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 reikalaujama, kad techninė priežiūra būtų atliekama pagal tokias taisykles, ir atlikusi tą techninę priežiūrą išduoti išleidimo eksploatuoti pažymėjimą (EASA 53B forma).

21L.A.127 Deklaruotos gamybinės organizacijos pareigos

- (a) Deklaruota gamybinė organizacija veikia pagal aiškiai nustatytas procedūras, praktiką ir procesus.
- (b) Skrydžio bandymus ketinanti atlikti deklaruota gamybinė organizacija parengia, taiko ir nuolat atnaujina skrydžių vykdymo vadovą, kuriame aprašoma organizacijos skrydžių bandymų politika ir procesai. Deklaruota gamybinė organizacija kompetentingos institucijos prašymu jai pateikia šį vadovą.
- (c) Sukomplektuoto orlaivio atveju, prieš pateikdama kompetentingai institucijai orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma), deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad orlaivio būklė atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus, o orlaivis atitiktų:
1. patvirtintą sertifikuoto tipo gaminio tipo projektą, išduotą pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį, arba
  2. orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, konstrukcinius duomenis.
- (d) Gaminų (išskyrus sukomplektuotus orlaivius) ir dalių atveju, prieš išduodama oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma), deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad gaminio arba dalies būklė atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus ir kad gaminys arba dalis atitiktų patvirtintą sertifikuoto tipo gaminio tipo projektą, išduotą pagal šio priedo B skirsnio B, D, E arba M poskyrius, arba orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C, F arba M poskyrius, konstrukcinius duomenis.

- (e) Variklių atveju, deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad sukomplektuotas variklis atitiktų jo pagaminimo dieną taikomus variklio išmetamų teršalų kiekio reikalavimus.
- (f) Deklaruota gamybinė organizacija visuose jos išduotuose oficialiuose išleidimo pažymėjimuose (EASA 1 forma) nurodo kompetentingos institucijos pagal 21L.B.142 dalį šiai deklaruotai gamybinei organizacijai suteiktą nuorodos numerį.
- (g) Deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad joje būtų išsamiai registruojami visi atlikti darbai.
- (h) Deklaruota gamybinė organizacija projekto turėtojui arba projekto atitikties deklaraciją pateikusiam pareiškėjui teikia paramą, susijusią su visų jos pagamintų gaminių ar dalių nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti.
- (i) Deklaruota gamybinė organizacija turi turėti archyvavimo sistemą, kurioje būtų registruojami kitoms organizacijoms, pavyzdžiui, tiekėjams ir subrangovams, taikomi reikalavimai. Deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad archyve laikomi duomenys būtų prieinami kompetentingai institucijai nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo tikslais.
- (j) Gamindama naujus orlaivius deklaruota gamybinė organizacija užtikrina, kad prieš išduodant orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) orlaivio būklė būtų tinkama skraidyti ir kad būtų atlikta techninė priežiūra, įskaitant visus būtinus remontus pagal taikomus konstrukcinius duomenis.
- (k) Jeigu atlikusi techninę priežiūrą deklaruota gamybinė organizacija išduoda išleidimo eksploatuoti pažymėjimą, prieš išduodama tą pažymėjimą ji įsitikina, kad buvo atlikta kiekvieno užbaigto orlaivio būtina techninė priežiūra ir jo būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus.
- (l) Deklaruota gamybinė organizacija laikosi šio priedo A poskyrio reikalavimų, taikomų deklaruotai gamybinei organizacijai.

21L.A.128 Pranešimas apie veiklos pakeitimus ir nutraukimą

Deklaruota gamybinė organizacija nepagrįstai nedelsdama praneša kompetentingai institucijai apie:

- (a) bet kokius informacijos, deklaruotos pagal 21L.A.123 dalies c punktą, pasikeitimus;
- (b) visus gamybos valdymo sistemos pakeitimus, kurie yra svarbūs įrodant gaminio ar dalies atitiktį arba savybes, susijusias tinkamumu skraidyti ir aplinkosauginiu suderinamumu;
- (c) deklaracijoje nurodytos tam tikrų arba visų rūšių veiklos nutraukimą.

H POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI

21L.A.141 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma prašymo išduoti orlaivio, kurio projektas buvo sertifikuotas arba deklaruotas pagal šį priedą, tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą teikimo tvarka ir nustatomos pareiškėjų tuos pažymėjimus gauti ir jų turėtojų teisės ir pareigos.

21L.A.142 Teisė pateikti paraišką

Visi juridiniai arba fiziniai asmenys, kurių vardu orlaivis registruotas ar bus registruojamas valstybėje narėje (registravimo valstybėje narėje), gali pateikti paraišką išduoti to orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.

21L.A.143 Paraiška išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą

- (a) Fizinis arba juridinis asmuo paraišką išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą pateikia registravimo valstybės narės kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.
- (b) Fizinis arba juridinis asmuo gali teikti paraišką išduoti:
  1. tinkamumo skraidyti pažymėjimą orlaiviui, atitinkančiam pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį agentūros išduotą tipo pažymėjimą, arba
  2. riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą orlaiviui, kuris pagal šio priedo C poskyrį atitinka projekto atitikties deklaraciją, kurią paraiškos teikimo metu agentūra yra užregistravusi pagal 21L.B.63 dalį.
- (c) Jei tai naujas orlaivis, atitinkantis agentūros išduotą tipo pažymėjimą, pareiškėjas į paraišką įtraukia:
  1. orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52 forma arba EASA 52B forma), kurį išdavė arba pasirašė:
    - i) gamybinė organizacija, kuri deklaravo savo gamybos pajėgumą pagal šio priedo G poskyrį ir kurią kompetentinga institucija yra užregistravusi pagal 21L.B.142 dalį, arba
    - ii) gamybinės organizacijos patvirtinimo turėtojas, naudodamasis I priedo (21 dalies) 21.A.163 dalies b punkte nustatytais privilegijomis;
  2. pranešimą apie masę ir centruotę su krovinių išdėstymo schema;
  3. orlaivio naudojimo vadovą, jei jo reikia pagal taikomą tipo sertifikavimo pagrindą.
- (d) Jei tai naujas orlaivis, atitinkantis agentūros užregistruotą projekto atitikties deklaraciją, pareiškėjas į paraišką įtraukia:
  1. orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma), kurį išdavė arba pasirašė:
    - i) fizinis arba juridinis asmuo pagal šio priedo R poskyrį,

- ii) gamybinė organizacija, kuri deklaravo savo gamybos pajėgumą pagal šio priedo G poskyrį ir kurią kompetentinga institucija yra užregistravusi pagal 21L.B.142 dalį, arba
  - iii) gamybinės organizacijos patvirtinimo turėtojas, naudodamasis I priedo (21 dalies) 21.A.163 dalies d punkte nustatytais privilegijomis;
2. pranešimą apie masę ir centruotę su krovinių išdėstymo schema;
  3. orlaivio naudojimo vadovą, jei jo reikia pagal taikomas projekto atitikties deklaracijos išsamias technines specifikacijas.
- (e) Jei tai naudotas orlaivis, kurio kilmė yra valstybė narė, pareiškėjas į paraišką įtraukia tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą, išduotą pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedą (M dalį) arba Vb priedą (ML dalį).
- (f) Jei tai naudotas orlaivis, kurio kilmė ne valstybė narė, pareiškėjas į paraišką įtraukia:
1. valstybės, kurioje orlaivis yra arba buvo registruotas, kompetentingos institucijos pareiškimą, kuriame nurodoma orlaivio tinkamumo skraidyti būklė perduodant orlaivį;
  2. ankstesnių metų įrašus, kad būtų galima nustatyti orlaivio gamybos, modifikavimo ir techninės priežiūros standartą;
  3. pranešimą apie masę ir centruotę su krovinių išdėstymo schema;
  4. orlaivio naudojimo vadovą;
  5. rekomendaciją išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir tinkamumo skraidyti patikra grindžiamą tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedą (M dalį) arba tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 Vb priedą (ML dalį).
- (g) Jeigu nesusitarta kitaip – c punkto 1 papunktyje, d punkto 1 papunktyje ir f punkto 1 papunktyje nurodyti pareiškimai pateikiami iki orlaivio pristatymo registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai likus ne daugiau kaip 60 dienų.

21L.A.144 Pareiškėjo, teikiančio paraišką išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą, pareigos

Pareiškėjas, teikiantis paraišką išduoti tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą:

- (a) pateikia vadovus, užrašus, sąrašus ir prietaisų užrašus bei kitą privalomą informaciją, reikalingą atsižvelgiant į taikomą tipo sertifikavimo pagrindą arba taikomas projekto atitikties deklaracijų išsamias technines specifikacijas, registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai priimtina viena arba keliomis oficialiomis Sąjungos kalbomis;
- (b) įrodo, kad jo orlaivis yra paženklintas pagal šio priedo Q poskyrį;
- (c) sudaro sąlygas registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai atlikti patikrinimus, kad ji įvertintų, ar orlaivis turi kokių nors neatitikimų, galinčių turėti įtakos orlaivio saugai.

21L.A.145 Teisė perleisti tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir pakartotinis jų išdavimas valstybėse narėse

Pasikeitus orlaivio savininkui:

- (a) jeigu orlaivis lieka tame pačiame registre, tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas, išduotas pagal šio priedo B skirsnio H poskyrį, perleidžiamas kartu su orlaiviu;
- (b) jeigu orlaivį ketinama registruoti kitoje valstybėje narėje, fizinis arba juridinis asmuo, kurio vardu orlaivis bus registruojamas, teikia naujosios registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai paraišką išduoti naują tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą ir prie šios paraiškos prideda ankstesnį tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą, išduotą pagal šio priedo B skirsnio H poskyrį, ir galiojantį tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimą, išduotą pagal Reglamento (ES) Nr. 1321/2014 I priedą (M dalį) arba Vb priedą (ML dalį).

21L.A.146 Tinkamumo skraidyti pažymėjimo ir riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo nepertraukiamas galiojimas

- (a) Tinkamumo skraidyti pažymėjimas arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja tol, kol:
  - 1. orlaivis lieka tame pačiame registre;
  - 2. pažymėjimo turėtojas jo neatsisako;
  - 3. orlaivis ir toliau atitinka atitinkamus Reglamento (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų reikalavimus ir orlaiviui, kurio projekto atitiktis deklaruota, taikomą tipo projektą arba taikomus konstrukcinius duomenis, taip pat nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti reikalavimus, atsižvelgiant į 21L.B.21 dalyje nurodytas nuostatas, susijusias su pažeidimų ištaisymu;
  - 4. registravimo valstybės narės kompetentinga institucija nepanaikina pažymėjimo pagal 21L.B.22 dalį.
- (b) Pažymėjimo atsisakius arba jį panaikinus, pažymėjimas grąžinamas registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.

I POSKYRIS. TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI

21L.A.161 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma prašymo išduoti orlaivio, kurio projektas buvo sertifikuotas arba deklaruotas pagal šį priedą, triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą teikimo tvarka ir nustatomos pareiškėjų tuos pažymėjimus gauti ir jų turėtojų teisės ir pareigos.

21L.A.162 Teisė pateikti paraišką

Visi juridiniai arba fiziniai asmenys, kurių vardu orlaivis registruotas ar bus registruojamas valstybėje narėje, gali pateikti paraišką išduoti to orlaivio triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.

21L.A.163 Paraiškos pateikimas

- (a) Fizinis arba juridinis asmuo paraišką triukšmo pažymėjimui arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimui išduoti pateikia registravimo valstybės narės kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.
- (b) Fizinis arba juridinis asmuo gali teikti paraišką išduoti:
  - 1. triukšmo pažymėjimą orlaiviui, atitinkančiam pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį agentūros išduotą tipo pažymėjimą, arba
  - 2. riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą orlaiviui, kuris pagal šio priedo C poskyrį atitinka projekto atitikties deklaraciją, kurią paraiškos teikimo metu agentūra yra užregistravusi pagal 21L.B.63 dalį.
- (c) Pareiškėjas į paraišką įtraukia:
  - 1. jei tai naujas orlaivis:
    - i) orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52 forma arba EASA 52B forma), kurį išdavė arba pasirašė:
      - A) fizinis arba juridinis asmuo pagal šio priedo R poskyrį,
      - B) gamybinė organizacija, kuri deklaravo savo gamybos pajėgumą pagal šio priedo G poskyrį ir kurią kompetentinga institucija yra užregistravusi pagal 21L.B.142 dalį, arba
      - C) gamybinės organizacijos patvirtinimo turėtojas, naudodamasis I priedo (21 dalies) 21.A.163 dalies b punkte nustatytais privilegijomis;
    - ii) nuorodą į triukšmo įrašus agentūros triukšmo lygių duomenų bazėje, atspindinčius informaciją apie keliamą triukšmą, nustatytą pagal taikomus triukšmo reikalavimus;
  - 2. jei tai naudotas orlaivis:
    - i) nuorodą į triukšmo įrašus agentūros triukšmo lygių duomenų bazėje, atspindinčius informaciją apie keliamą triukšmą, nustatytą pagal taikomus triukšmo reikalavimus, ir

- ii) ankstesnių metų įrašus, kad būtų galima nustatyti orlaivio gamybos, modifikavimo ir techninės priežiūros standartą.
- (d) Jeigu nesusitarta kitaip – c punkto 1 papunkčio i dalyje nurodyti pareiškimai pateikiami iki orlaivio pristatymo registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai likus ne daugiau kaip 60 dienų.

21L.A.164 Teisė perleisti triukšmo pažymėjimus ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimus ir pakartotinis jų išdavimas valstybėse narėse

Pasikeitus orlaivio savininkui:

- (a) jeigu orlaivis lieka tame pačiame registre, triukšmo pažymėjimas arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas, išduotas pagal šio priedo B skirsnio I poskyrį, perleidžiamas kartu su orlaiviu;
- (b) jeigu orlaivį ketinama registruoti kitoje valstybėje narėje, fizinis arba juridinis asmuo, kurio vardu orlaivis bus registruojamas, teikia naujosios registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai paraišką išduoti naują triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą ir prie šios paraiškos prideda ankstesnį triukšmo pažymėjimą arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimą, išduotą pagal šio priedo B skirsnio I poskyrį.

21L.A.165 Triukšmo pažymėjimų ir riboto galiojimo triukšmo pažymėjimų nepertraukiamas galiojimas

- (a) Triukšmo pažymėjimas arba riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas galioja tol, kol:
  - 1. orlaivis lieka tame pačiame registre;
  - 2. pažymėjimo turėtojas jo neatsisako;
  - 3. orlaivis ir toliau atitinka pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus ir orlaiviui, kurio projekto atitiktis deklaruota, taikomą tipo projektą arba taikomus konstrukcinius duomenis, atsižvelgiant į 21L.B.21 dalyje nurodytas nuostatas, susijusias su pažeidimų ištaisymu;
  - 4. registravimo valstybės narės kompetentinga institucija nepanaikina pažymėjimo pagal 21L.B.22 dalį.
- (b) Pažymėjimo atsisakius arba jį panaikinus, pažymėjimas grąžinamas registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai.

J POSKYRIS. DEKLARUOTOS PROJEKTAVIMO ORGANIZACIJOS

21L.A.171 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma:

- (a) fizinių ir juridinių asmenų, kurie projektuoja gaminius pagal šį skirsnį, projektavimo pajėgumo deklaravimo procedūra ir
- (b) asmenų, teikiančių a punkte nurodytas projektavimo pajėgumo deklaracijas, teisės ir pareigos.

21L.A.172 Teisė pateikti deklaraciją

Visi fiziniai arba juridiniai asmenys (toliau šiame poskyryje – „organizacija“), kurie pagal 21L.A.22, 21L.A.82 arba 21L.A.204 dalį privalo įrodyti savo projektavimo pajėgumą, gali deklaruoti savo pajėgumą šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.

21L.A.173 Projektavimo pajėgumo deklaravimas

- (a) Iš anksto arba pateikdama paraišką dėl projekto patvirtinimo pagal šį skirsnį arba prieš pateikdama paraišką dėl jos suprojektuoto gaminio skrydžio sąlygų patvirtinimo pagal I priedo (21 dalies) 21.A.710 dalį (priklausomai nuo to, kuris iš tų veiksmų atliekamas pirmiau), organizacija agentūrai pateikia projektavimo pajėgumo deklaraciją.
- (b) Deklaracija ir visi vėlesni jos pakeitimai pateikiami agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (c) Deklaracijoje pateikiama informacija, kuri yra būtina, kad agentūra galėtų susipažinti su organizacija ir numatoma darbo apimtimi. Joje pateikiama bent ši informacija:
  - 1. registruotas organizacijos pavadinimas;
  - 2. registruotas organizacijos pagrindinės verslo vietos adresas ir kontaktiniai duomenys ir, kai tinkama, organizacijos veiklos vykdymo vietų adresai ir kontaktiniai duomenys;
  - 3. projektavimo organizacijos vadovo vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys;
  - 4. numatoma darbo apimtis;
  - 5. pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad organizacija:
    - i) yra įdiegusi projektavimo valdymo sistemą pagal 21L.A.174 dalies a punktą ir
    - ii) taikys projektavimo valdymo sistemą laikydamasi šio poskyrio nuostatų;
  - 6. pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad organizacija laikysis pagal 21L.A.174 dalies d punktą nustatytą procesų ir procedūrų;
  - 7. pareiškimas, kad organizacija sutinka prisiimti deklaruotos projektavimo organizacijos pareigas pagal 21L.A.177 dalį.
- (d) Projektavimo pajėgumo deklaracija pateikiama agentūrai.

21L.A.174 Projektavimo valdymo sistema

- (a) Deklaruota projektavimo organizacija nustato, įdiegia ir taiko projektavimo valdymo sistemą, kurioje visos organizacijos lygmeniu aiškiai nustatyta atskaitomybė ir atsakomybės ribos ir kuri:
1. atitinka organizacijos veiklos pobūdį ir sudėtingumą bei jos dydį ir kuria atsižvelgiama į šiai veiklai būdingus pavojus ir su ja susijusią riziką;
  2. yra nustatyta pagal 21L.A.175 dalies a punktą paskirto vienintelio vadovo atskaitomybe.
- (b) Deklaruota projektavimo organizacija, įgyvendindama savo projektavimo valdymo sistemą, gali įgyvendinti projekto užtikrinimą nustatydamą, įdiegdama ir taikydama gaminių projektavimo, projekto pakeitimų ir remonto kontrolės ir priežiūros sistemą. Šioje sistemoje:
1. įdiegiama tinkamumo skraidyti funkcija, kuria užtikrinama, kad gaminių projektai ir jų pakeitimų ir remonto projektai atitiktų taikomą tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus;
  2. sukuriamą, įdiegiama ir taikoma nepriklausoma tikrinimo funkcija, susijusi su reikalavimų laikymosi įrodymu, kuria remdamasi organizacija deklaruoją, kad laikomasi taikomo tipo sertifikavimo pagrindo ir aplinkos apsaugos reikalavimų;
  3. nustatoma, kaip projekto užtikrinimo sistemoje atsižvelgiama į jos partnerių arba subrangovų projektuojamų dalių arba jų atliekamų užduočių priimtinumą remiantis metodais, kuriems taikomos rašytinės procedūros;
- (c) Deklaruota projektavimo organizacija, įgyvendindama savo projektavimo valdymo sistemą, nustato nepriklausomą funkciją, kurios tikslas – stebėti, ar organizacijoje laikomasi atitinkamų reikalavimų, taip pat ar laikomasi projektavimo valdymo sistemos reikalavimų ir ar ji yra tinkama. Šis stebėjimas turi apimti grįžtamojo ryšio su 21L.A.175 dalies b punkte nurodytu asmeniu arba asmenų grupe ir su 21L.A.175 dalies a punkte nurodytu atsakingu vadovu sistemą siekiant užtikrinti, kad, jeigu būtina, būtų imamasi ištaisomųjų veiksmų.
- (d) Deklaruota projektavimo organizacija nustato, taiko ir nuolat atnaujina procesus ir procedūras, kuriais užtikrinama gaminių projekto atitiktis taikomam tipo sertifikavimo pagrindui, taikomoms išsamioms techninėms specifikacijoms ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams. Deklaruota projektavimo organizacija agentūrai paprašius pateikia dokumentinius šių procesų ir procedūrų įrodymus.
- (e) Jeigu kokias nors dalis arba gaminių pakeitimus projektuoją partnerių organizacijos arba subrangovai, į d punkte nurodytus procesus ir procedūras įtraukiamas aprašymas, kaip projektavimo organizacija yra pasirengusi užtikrinti, kad visos dalys atitiktų b punkto 2 papunkčio reikalavimus, ir pateikiami tiesioginiai arba naudojant kryžmines nuorodas parengti partnerių ar subrangovų atliekamos projektavimo veiklos ir jų organizacijos aprašymai ar informacija apie tas projektavimo veiklas ir organizaciją.
- (f) Jei deklaruota projektavimo organizacija turi kitą organizacijos pažymėjimą (-us), išduotą (-us) pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 ir juo remiantis priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, deklaruota projektavimo organizacija gali integruoti projektavimo valdymo sistemą į kitą valdymo sistemą, kurios reikia siekiant gauti kitą pažymėjimą (-us).

21L.A.175 Deklaruotos projektavimo organizacijos ištekliai

- (a) Deklaruota projektavimo organizacija paskiria projektavimo organizacijos vadovą, įgaliotą užtikrinti, kad organizacijoje visa projektavimo veikla būtų vykdoma laikantis reikiamų standartų, o deklaruota projektavimo organizacija nuolat laikytųsi 21L.A.174 dalies a–c punktuose nurodytos projektavimo valdymo sistemos reikalavimų ir 21L.A.174 dalies d punkte nurodytų procesų ir procedūrų reikalavimų.
- (b) Projektavimo organizacijos vadovas paskiria ir nurodo pagrindinius organizacijos darbuotojus, kurie atsakingi už:
  - 1. gaminių projektų ir jų pakeitimų bei remonto projektų atitikties taikomam tipo sertifikavimo pagrindui, taikomoms išsamioms techninėms specifikacijoms ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams užtikrinimą,
  - 2. nepriklausomą atitikties ir tinkamumo užtikrinimo funkcijos stebėseną ir
  - 3. atsižvelgiant į organizacijos dydį, bet kurią kitą asmenį ar asmenų grupę, kurie yra reikalingi siekiant užtikrinti, kad organizacija laikytųsi šio skirsnio reikalavimų.
- (c) Asmuo arba asmenų grupė, nurodyta b punkte:
  - 1. yra atsakingi ir tiesiogiai pavaldūs projektavimo organizacijos vadovui;
  - 2. turi turėti tinkamų žinių, kvalifikaciją ir patirties, kad galėtų vykdyti jiems paskirtas pareigas.
- (d) Deklaruota projektavimo organizacija užtikrina, kad:
  - 1. visuose techniniuose skyriuose dirbtų pakankamai reikiamos patirties darbuotojų, darbuotojams būtų suteikti reikiami įgaliojimai vykdyti jiems paskirtas pareigas ir kad pastarosios, kartu su patalpomis, įrenginiais ir pagalbėmis priemonėmis, būtų tinkamos, kad darbuotojai galėtų užtikrinti, kad suprojektuoti gaminiai būtų tinkami skraidyti ir būtų laikomasi aplinkos apsaugos reikalavimų;
  - 2. tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo klausimais užtikrinamas visapusiškas ir veiksmingas veiklos deklaruotoje projektavimo organizacijoje derinimas.
- (e) Deklaruota projektavimo organizacija savo organizacijos organizacinę struktūrą ir pagrindinius darbuotojus, atsakingus už tai, kad organizacija laikytųsi šio poskyrio reikalavimų, patvirtina dokumentais, kuriuos nuolat atnaujina, ir, gavusi prašymą, pateikia juos agentūrai.

21L.A.176 Darbų apimtis

Deklaruota projektavimo organizacija nustato projektavimo darbų tipus, gaminių, kurių projektavimo veikla užsiima, kategorijas ir funkcijas bei pareigas, kurias organizacija atlieka gaminių tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo atžvilgiu.

21L.A.177 Deklaruotos projektavimo organizacijos pareigos

Deklaruota projektavimo organizacija:

- (a) veikia pagal aiškiai nustatytas procedūras, praktiką ir procesus;

- (b) jei deklaruota projektavimo organizacija ketina atlikti skrydžio bandymus, taiko ir nuolat atnaujina skrydžių vykdymo vadovą, kuriame aprašoma organizacijos skrydžių bandymų politika ir procesai, ir agentūros prašymu jai pateikia šį vadovą;
- (c) nustato, ar gaminių projektai, įskaitant pakeitimus ir remontą, neturi nesaugių savybių ir atitinka taikomą tipo sertifikavimo pagrindą bei taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, ir pateikia agentūrai tai patvirtinančius pareiškimus ir (arba) dokumentus;
- (d) teikia agentūrai informaciją arba nurodymus, susijusius su nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti užtikrinimo veiksmais;
- (e) laikosi šio priedo A poskyrio reikalavimų, taikomų deklaruotoms projektavimo organizacijoms.

21L.A.178 Pranešimas apie veiklos pakeitimus ir nutraukimą

Deklaruota projektavimo organizacija nepagrįstai nedelsdama praneša agentūrai apie:

- (a) bet kokius informacijos, deklaruotos pagal 21L.A.173 dalies c punktą, pasikeitimus;
- (b) projektavimo valdymo sistemos pakeitimus, kurie yra svarbūs jos suprojektuoto gaminio atitikčiai įrodyti;
- (c) deklaracijoje nurodytos tam tikrų arba visų rūšių veiklos nutraukimą.

K POSKYRIS. DALYS

21L.A.191 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma, kaip įrodoma dalių atitiktis tinkamumo skraidyti reikalavimams.

21L.A.192 Atitikties įrodymas

- (a) Dalių, įmontuotinių sertifikuoto tipo gaminyje arba orlaivyje, kurio projekto atitiktis deklaruota, atitiktis tinkamumo skraidyti reikalavimams įrodoma:
1. taikant gaminio, kuriame dalis turi būti įmontuota, tipo sertifikavimo procedūras pagal šio priedo B, D arba E poskyrį arba
  2. taikant gaminio, kuriame dalis turi būti įmontuota, projekto atitikties deklaravimo procedūras pagal šio priedo C arba F poskyrį, arba
  3. taikant I priedo (21 dalies) A skirsnio O poskyryje nustatytas leidimo išdavimo pagal Europos techninio standarto specifikaciją procedūras, arba
  4. jei tai standartinės dalys – pagal oficialiai pripažintus standartus.
- (b) Visais atvejais, kai dalį aiškiai privaloma patvirtinti pagal Sąjungos teisės aktus arba agentūros priemones, dalis turi atitikti taikomą Europos techninio standarto specifikaciją (ETSO) arba specifikacijas, kurias agentūra yra pripažinusi lygiavertėmis konkrečiu atveju.

21L.A.193 Dalių atidavimas įmontuoti

- (a) Dalis arba gaminys įmontuojamas gaminyje tik tuo atveju, jei tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, projekto pakeitimo, remonto projekto patvirtinimo arba projekto atitikties deklaracijos turėtojas nustato, kad dalis arba gaminys yra tinkamas įmontuoti, ir jeigu dalis arba gaminys:
1. yra saugaus eksploatavimo reikalavimus atitinkančios būklės;
  2. yra paženklintas pagal šio priedo Q poskyrį ir
  3. pateikiamas kartu su oficialiu išleidimo pažymėjimu (EASA 1 forma), kuriuo patvirtinama, kad jis yra pagamintas pagal taikomus konstrukcinius duomenis.
- (b) Nukrypstant nuo a punkto 3 papunkčio ir su sąlyga, kad laikomasi c punkte nustatytų sąlygų, toliau išvardytoms dalims nereikalaujama turėti oficialaus išleidimo pažymėjimo (EASA 1 formos), kad jas būtų galima įmontuoti į sertifikuoto tipo gaminį arba orlaivį, kurio projekto atitiktis deklaruota:
1. standartinė dalis,
  2. dalis:
    - i) kuri nėra ribotos naudojimo trukmės, nėra pirminės struktūros dalis, nėra orlaivio vairų dalis;
    - ii) kurią kaip įmontuotiną konkrečiame orlaivyje nurodo tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, projekto pakeitimo, remonto projekto patvirtinimo arba projekto atitikties deklaracijos turėtojas;
    - iii) kuri bus įmontuota orlaivyje, kurio atitiktį i ir ii punktų sąlygoms patikrino ir atsakomybę už ją prisiėmė savininkas,

3. dalis, kurios neatitiktis patvirtintiems konstrukciniams duomenims arba deklaruotiems konstrukciniams duomenims turi nedidelį poveikį gaminio saugai ir kurią kaip tokią nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymuose nurodo projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties pareiškėjas. Siekdamas nustatyti reikalavimų neatitinkančios dalies poveikį saugai, projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties pareiškėjas gali nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymuose nustatyti konkrečius patikros veiksmus, kuriuos turi atlikti montuotojas, įmontuojantis dalį į gaminį,
  4. jeigu atliekamas standartinis pakeitimas, nurodytas 21L.A.102 dalyje, arba standartinis remontas, nurodytas 21L.A.202 dalyje, dalis, kurios neatitiktis jos konstrukciniams duomenims turi nedidelį poveikį gaminio saugai ir kuri yra nurodyta kaip tokia pagal I priedo (21 dalies) 21.B.70 dalį išduotose standartinių pakeitimų ir standartinio remonto sertifikavimo specifikacijose. Siekiant nustatyti reikalavimų neatitinkančios dalies poveikį saugai, šiose sertifikavimo specifikacijose gali būti nustatyti konkretūs patikros veiksmai, kuriuos turi atlikti montuotojas, įmontuojantis dalį į gaminį,
  5. dalis, kuriai taikoma tinkamumo skraidyti patvirtinimo išimtis pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 965/2012³, ir
  6. dalis, kuri yra didesnio b punkto 1–5 papunkčiuose nurodyto mazgo elementas.
- (c) Dalims, išvardytoms b punkte, įmontuoti į sertifikuoto tipo gaminį arba orlaivį, kurio projekto atitiktis deklaruota, nereikia EASA 1 formos, jei montuotojas turi dalį pagaminusio asmens arba organizacijos išduotą dokumentą, kuriame deklaruojamas dalies pavadinimas, dalies numeris ir dalies atitiktis jos konstrukciniams duomenims ir kuriame nurodyta išdavimo data.

---

³ 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

M POSKYRIS. SERTIFIKUOTO TIPO GAMINIŲ REMONTO PROJEKTAS

21L.A.201 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma:

- (a) paraiškos išduoti sertifikuoto tipo gaminių remonto projektų patvirtinimą tvarka;
- (b) paraiškas gauti a punkte nurodytus patvirtinimus teikiančių asmenų ir jų turėtojų teisės ir pareigos;
- (c) nuostatos dėl standartinio remonto, kuriam nereikia patvirtinimo.

21L.A.202 Standartinis remontas

- (a) Standartinis remontas – tai pagal šio priedo B skirsnio B poskyrį sertifikuoto tipo gaminio remonto projektai, kurie:
  - 1. atitinka konstrukcinius duomenis, įtrauktus į agentūros parengtas sertifikavimo specifikacijas, apimančias priimtinus metodus, procedūras ir praktiką, pagal kuriuos atliekamas ir identifikuojamas standartinis remontas, įskaitant susijusius nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus, ir
  - 2. neprieštarauja to tipo pažymėjimo turėtojo duomenims.
- (b) 21L.A.203–21L.A.211 dalys standartiniam remontui netaikomos.

21L.A.203 Sertifikuoto tipo gaminio remonto projektų klasifikavimas

- (a) Sertifikuoto tipo gaminio remonto projektai skirstomi į neesminius ir esminius.
- (b) Neesminis remontas – tai remontas, kuris neturi didesnio poveikio masei, centruotei, konstrukcijos tvirtumui, patikimumui, sertifikuotam triukšmo arba išmetamųjų teršalų lygiui, eksploataavimo charakteristikoms ar kitoms gaminio tinkamumą skraidyti arba jo aplinkosauginį suderinamumą veikiančioms savybėms.
- (c) Visi kiti remonto projektai yra laikomi esminiu remontu.
- (d) Neesminio remonto projektų patvirtinimo reikalavimai nustatyti 21L.A.207 dalyje.
- (e) Esminio remonto projektų patvirtinimo reikalavimai nustatyti 21L.A.208 dalyje.

21L.A.204 Teisė pateikti paraišką

- (a) Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra įrodęs savo projektavimo pajėgumą arba yra pradėjęs jo įrodymo procesą pagal 21L.A.23 dalį, šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti paraišką išduoti sertifikuoto tipo gaminio esminio remonto projekto patvirtinimą.
- (b) Kiekvienas juridinis arba fizinis asmuo šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti paraišką išduoti sertifikuoto tipo gaminio neesminio remonto projekto patvirtinimą.

21L.A.205 Paraiška išduoti sertifikuoto tipo gaminio remonto projekto patvirtinimą

- (a) Paraiška išduoti sertifikuoto tipo gaminio remonto projekto patvirtinimą pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (b) Norėdamas patvirtinti esminio remonto projektą, pareiškėjas į paraišką įtraukia atitikties įrodymo planą arba jį pateikia jau pateikęs pirminę paraišką ir jame:

1. pateikia žalos ir remonto projekto aprašą, kuriame nurodoma tipo projekto, kuriam taikomas remonto projektas, konfiguracija;
2. nurodo visas tipo projekto sritis ir patvirtintus vadovus, kurie keičiami arba kuriems remonto projektas daro poveikį;
3. nustato, ar reikia pakartotinių tyrimų siekiant įrodyti, kad remonto projektas ir sritys, kurioms remonto projektas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, nuoroda įtrauktas atitinkamai į tipo pažymėjimą arba papildomą tipo pažymėjimą;
4. nustato siūlomus tipo sertifikavimo pagrindo, nuoroda įtraukto atitinkamai į tipo pažymėjimą arba papildomą tipo pažymėjimą, pakeitimus;
5. nurodo, ar sertifikavimo duomenis yra parengęs (arba parengs) pats, ar remdamasis susitarimu su tipo sertifikavimo duomenų savininku.

21L.A.206 Atitikties įrodymas

- (a) Paraišką išduoti esminio remonto projekto patvirtinimą teikiantis asmuo įrodo atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.201 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, ir pateikia agentūrai tokios atitikties įrodymo priemones.
- (b) Paraišką išduoti esminio remonto projekto patvirtinimą teikiantis asmuo pateikia agentūrai atitikties užtikrinimo dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą užregistruotą atitikties užtikrinimo priemonių pagrindimą.
- (c) Atlikdamas bandymus ir patikrinimus, susijusius su atitikties įrodymu pagal a punktą, pareiškėjas, prieš atlikdamas bet kokį bandymą, turi būti patikrinęs ir dokumentavęs:
  1. jei tai bandinys, kad:
    - i) medžiagos ir procesai deramai atitinka siūlomo tipo projekto specifikacijas,
    - ii) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka siūlomo tipo projekto brėžinius,
    - iii) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius siūlomame tipo projekte ir
  2. kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus.
- (d) Skrydžio bandymai siekiant gauti esminio remonto projekto patvirtinimą atliekami taikant agentūros nustatytus tų skrydžio bandymų atlikimo metodus. Pareiškėjas atlieka visus skrydžio bandymus, būtinus siekiant nustatyti atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams.
- (e) Paraišką patvirtinti esminio remonto projektą teikiantis asmuo leidžia agentūrai:
  1. peržiūrėti visus su atitikties įrodymu susijusius duomenis bei informaciją;
  2. stebėti ar atlikti bet kokį su atitikties įrodymu susijusį bandymą ar tikrinimą ir
  3. jei manoma, kad tai būtina, atlikti suremontuoto gaminio fizinį patikrinimą, siekiant nustatyti, ar projektas atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.

- (f) Užbaigęs atitikties įrodymą, pareiškėjas agentūrai pareiškia, kad:
1. jis įrodė atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriuos pagal 21L.B.201 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra, pagal atitikties įrodymo planą ir
  2. nenustatyta jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių gaminį, kuriam taikytas remonto projektas, galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.

21L.A.207 Neesminio remonto projekto patvirtinimo reikalavimai

Kad pareiškėjui būtų išduotas sertifikuoto tipo gaminio neesminio remonto projekto patvirtinimas, jis:

- (a) įrodo, kad remonto projektas ir sritys, kurioms remonto projektas daro poveikį, atitinka:
1. į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktą tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus arba
  2. sertifikavimo specifikacijas, kurios gaminiui taikomos paraiškos išduoti remonto projekto patvirtinimą pateikimo dieną, jei pareiškėjas pageidauja;
- (b) deklaruoja atitiktį tipo sertifikavimo pagrindui ir aplinkos apsaugos reikalavimams, taikomiems pagal a punkto 1 papunktį, arba sertifikavimo specifikacijoms, pasirinktoms pagal a punkto 2 papunktį, atitikties užtikrinimo dokumentuose registruoja atitikties pagrindimą ir pažymi, kad nenustatyta jokių ypatybių ar požymių, dėl kurių pakeistas gaminys galėtų tapti pavojingas arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti;
- (c) pateikia agentūrai remonto atitikties pagrindimą ir atitikties deklaraciją.

21L.A.208 Esminio remonto projekto patvirtinimo reikalavimai

Kad pareiškėjui būtų išduotas sertifikuoto tipo gaminio esminio remonto projekto patvirtinimas, jis:

- (a) įrodo, kad remonto projektas ir sritys, kurioms remonto projektas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos pagal 21L.B.201 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra;
- (b) įrodo atitiktį pagal 21L.A.206 dalį;
- (c) jei pareiškėjas nurodė, kad pateikė sertifikavimo duomenis remdamasis susitarimu su tipo sertifikavimo duomenų savininku pagal 21L.A.205 dalies b punkto 5 papunktį, įrodo, kad tipo pažymėjimo turėtojas:
1. neturi techninio pobūdžio prieštaravimų dėl pagal 21L.A.205 dalį pateiktos informacijos ir
  2. sutiko bendradarbiauti su pareiškėju, kad pagal 21L.A.28 ir 21L.A.88 dalis būtų įvykdytos visos su suremontuoto gaminio nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios pareigos;

- (d) įrodo, kad agentūrai pagal 21L.A.206 dalies e punkto 3 papunktį atlikus gaminio, kuriam taikytas remonto projektas, galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą nėra neišspręstų problemų.

21L.A.209 Remonto projekto patvirtinimas naudojantis privilegija

- (a) Remonto projekto patvirtinimą gali išduoti ne agentūra, kaip nurodyta patvirtinimo sąlygose, o ją parengusi patvirtinta projektavimo organizacija, neteikdama paraiškos pagal 21L.A.205 dalį ir naudodamasi I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 2 ir 5 papunkčiuose numatytais privilegijomis.
- (b) Išduodama remonto patvirtinimą pagal a punktą, projektavimo organizacija:
1. užtikrina, kad būtų prieinami visi pagrindžiamieji duomenys ir pagrindimai;
  2. užtikrina, kad pakeitimo atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams pagal 21L.A.207 dalies a punktą arba 21L.A.208 dalies a punktą būtų įrodyta ir deklaruota pagal 21L.A.206 dalį;
  3. patvirtina, kad nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, arba pasirinktoms sertifikavimo specifikacijoms;
    - ii) jokių remonto ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistą gaminį galėtų būti pavojinga naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į paskirtį, dėl kurios jį prašoma sertifikuoti;
  4. tipo pažymėjimo remonto patvirtinimą taiko tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra remontuojama (-os).

21L.A.210 Remonto projekto patvirtinimo turėtojo pareigos

Remonto projekto patvirtinimo turėtojas:

- (a) jei jis nėra tipo pažymėjimo arba papildomo tipo pažymėjimo turėtojas, o sertifikavimo duomenys pateikti pagal 21L.A.205 dalies b punkto 5 papunktį, sudaro susitarimą su atitinkamu turėtoju;
- (b) remontą atliekančiai organizacijai pateikia visus reikiamus nurodymus, kaip įtraukti arba įgyvendinti remonto projektą;
- (c) padeda bet kuriai gamybinei organizacijai, gaminančiai remonto projektui skirtas dalis, ir užtikrina, kad tos dalys būtų gaminamos naudojant gamybos duomenis, pagrįstus remonto projekto patvirtinimo turėtojo pateiktais konstrukciniais duomenimis;
- (d) užtikrina, kad į remonto projektą būtų įtraukti visi būtini nurodymai ir apribojimai, jei remonto projektas patvirtintas su apribojimais. Šiuos nurodymus ir apribojimus remonto projekto patvirtinimo turėtojas perduoda naudotojui, taikydamas su agentūra sutartą procedūrą;
- (e) prisiima remonto projekto patvirtinimo turėtojo pareigas, nurodytas šio priedo A poskyryje.

21L.A.211 Neatitaisyta žala

Siekiant atitaisyti žalą, padarytą gaminiui, kurio projektas buvo patvirtintas pagal B skirsnį, gali nereikėti remonto projekto, jei tai pateisinama atlikus poveikio tinkamumui skraidyti vertinimą. Tokį vertinimą pagal agentūros patvirtintą procedūrą turi atlikti agentūra arba projektavimo organizacija, kuri yra tinkamai patvirtinta pagal I priedo (21 dalies) A skirsnio J poskyrį. Jei atlikus vertinimą padaroma išvada, kad dėl neatitaisytos žalos reikia taikyti apribojimus, jie įgyvendinami pagal 21L.A.210 dalies d punktą.

N POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, REMONTO PROJEKTAS

21L.A.221 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma:

- (a) orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, remonto projekto atitikties deklaravimo tvarka;
- (b) pareiškėjo, teikiančio a punkte nurodytą pakeitimo atitikties deklaraciją, teisės ir pareigos;
- (c) nuostatos dėl standartinio remonto, kurio atveju nereikia teikti projekto atitikties deklaracijos.

21L.A.222 Standartinis remontas

- (a) Standartinis remontas – tai orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, remonto projektai, kurie:
  - 1. atitinka konstrukcinius duomenis, įtrauktus į agentūros parengtas sertifikavimo specifikacijas, apimančias priimtinus metodus, procedūras ir praktiką, pagal kuriuos atliekamas ir identifikuojamas standartinis remontas, įskaitant susijusius nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus, ir
  - 2. neprieštarauja konstrukciniams duomenims, nurodytiems orlaivio projekto atitikties deklaracijoje, pateiktoje pagal šio priedo C poskyrį.
- (b) 21L.A.223–21L.A.229 dalys standartiniam remontui netaikomos.

21L.A.223 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, remonto projektų klasifikavimas

- (a) Orlaivio, dėl kurio pagal šio priedo C poskyrį pateikta deklaracija, remonto projektai klasifikuojami kaip neesminiai arba esminiai pagal 21L.A.203 dalies b ir c punktuose nustatytus kriterijus.
- (b) Neesminio remonto projekto atitiktis deklaruojama pagal 21L.A.225 dalį.
- (c) Esminio remonto projekto atitiktis deklaruojama pagal 21L.A.226 dalį.

21L.A.224 Teisė pateikti deklaraciją

- (a) Pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali deklaruoti to orlaivio neesminio remonto projekto atitiktį. Be to, tokią atitikties deklaraciją šiame poskyryje nustatytais sąlygomis gali pateikti ir projektavimo organizacija, patvirtinta pagal I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 3 papunktį.
- (b) Tik pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, gali deklaruoti orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, esminio remonto projekto atitiktį šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.
- (c) Nukrypstant nuo b punkto, jei pareiškėjas, pateikęs orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, nebevykdo veiklos arba neatsako į prašymus dėl remonto projektų, pakeisto orlaivio projekto atitiktį pagal šio priedo C poskyrį gali deklaruoti ir projektavimo organizacija, patvirtinta pagal I priedo (21 dalies)

21.A.263 dalies c punkto 2 papunktį, atsižvelgiant į jos patvirtinimo sąlygas, arba bet kuris kitas fizinis ar juridinis asmuo, galintis priimti 21L.A.47 dalyje nustatytas pareigas to pakeisto orlaivio atžvilgiu.

21L.A.225 Neesminio remonto projekto atitiktis deklaravimas

- (a) Prieš įtraukdamas arba įgyvendindamas orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, neesminio remonto projektą arba dėl jo įtraukimo arba įgyvendinimo susitardamas su gamybine organizacija, pareiškėjas arba neesminio remonto projektą parengusi organizacija deklaruoja, kad neesminio remonto projektas atitinka išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriems atitiktis deklaruota pagal 21L.A.43 dalį.
- (b) Projekto atitiktis deklaracija pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (c) Pareiškėjas arba neesminio remonto projektą parengusi organizacija tvarko orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, neesminio remonto projektų registrą ir agentūros prašymu jai pateikia bet kurią pagal a punktą pateiktą deklaraciją.

21L.A.226 Esminio remonto projekto atitiktis deklaravimas

- (a) Prieš įtraukdamas arba įgyvendindamas orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota pagal šio priedo C poskyrį, esminio remonto projektą arba dėl jo įtraukimo arba įgyvendinimo susitardamas su gamybine organizacija, pareiškėjas deklaruoja, kad esminio remonto projektas atitinka išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriems atitiktis deklaruota pagal 21L.A.43 dalį.
- (b) Projekto atitiktis deklaracija pateikiama agentūros nustatyta forma ir būdu.
- (c) Deklaracijoje pateikiama bent ši informacija:
  - 1. deklaraciją teikiančio asmens vardas ir pavardė, adresas ir (arba) verslo vieta;
  - 2. orlaivio, su kuriuo susijęs esminio remonto projektas, deklaracijos nuorodos numeris;
  - 3. unikalį nuoroda esminio remonto projektui identifikuoti;
  - 4. išsamių techninių specifikacijų ir taikytinų aplinkos apsaugos reikalavimų, kuriems orlaivio atitiktį pareiškėjas deklaravo pagal 21L.A.43 dalį, nuoroda;
  - 5. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad esminio remonto projektas atitinka 4 punkte nurodytas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, remiantis d punkto 3 papunktyje nurodytu atitiktis įrodymo planu;
  - 6. pasirašytas pareiškimas, už kurį atsakingas tik asmuo, deklaruojantis, kad jis nenustatė jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį, galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų;
  - 7. žalos ir remonto projekto aprašas, kuriame nurodoma remontuojamo gaminio tipo projekto konfigūracija;
  - 8. nuoroda į visas tipo projekto sritis ir patvirtintus vadovus, kurie keičiami dėl remonto projekto arba kuriems jis daro poveikį.
- (d) Pareiškėjas, kuris parengia esminio remonto projektą, pateikia c punkte nurodytą deklaraciją agentūrai. Kartu su šia deklaracija pareiškėjas agentūrai pateikia:

1. esminio remonto aprašymą;
  2. pagrindinius duomenis apie esminį remontą, įskaitant eksploatacines charakteristikas, projekto ypatybes ir visus apribojimus;
  3. atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai aprašomos atitikties įrodymo priemonės, taikytos atitikties įrodymo metu;
  4. užregistruotą atitikties pagrindimą pagal atitikties duomenis, gautus pagal atitikties įrodymo planą vykdžius atitikties užtikrinimo veiklą;
  5. priemones, kuriomis įrodoma atitiktis išsamioms techninėms specifikacijoms ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, kuriems orlaivio atitiktį pareiškėjas deklaruoja pagal 21L.A.43 dalį;
  6. jeigu atitiktis įrodoma atliekant bandymus, užregistruotą bandymui naudojamų gaminių ir įrangos atitikties pagrindimą, kuriuo įrodoma:
    - i) jei tai bandinys, kad:
      - A) medžiagos ir procesai deramai atitinka projekto specifikacijas,
      - B) sudedamosios gaminių dalys deramai atitinka projekto brėžinius ir
      - C) gamybos procesai, konstrukcija ir surinkimas deramai atitinka nurodytuosius projekte;
    - ii) kad bandymų įranga ir bandymams naudojama matavimo įranga yra tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus.
  7. ataskaitas, patikrinimų arba bandymų rezultatus, kurie, pareiškėjo nuomone, yra būtini siekiant įrodyti, kad orlaivis atitinka išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.
- (e) Projekto atitikties deklaracijoje esminio remonto deklaracija taikoma tik konkrečiai projekto atitikties deklaracijoje nurodytai konfigūracijai (-oms), su kuria (-iomis) susijęs pakeitimas.

21L.A.227 Atitikties užtikrinimo veikla esminio remonto projekto atitiktčiai deklaruoti

Prieš pateikdamas atitikties deklaraciją pagal 21L.A.226 dalį, pareiškėjas tam konkrečiam projektui:

- (a) parengia atitikties įrodymo planą, kuriame išsamiai aprašo atitikties įrodymo priemones, taikomas atitikties įrodymo metu. Šis dokumentas prireikus atnaujinamas;
- (b) registruoja atitikties pagrindimą atitikties dokumentuose pagal atitikties įrodymo planą;
- (c) prireikus atlieka bandymus ir patikrinimus pagal atitikties įrodymo planą;
- (d) užtikrina ir registruoja bandymams naudojamų gaminių ir įrangos atitiktį ir užtikrina, kad bandinys atitiktų projekto specifikacijas, brėžinius, gamybos procesus, konstrukciją ir surinkimo metodus;
- (e) užtikrina, kad bandymų įranga ir bandymams naudotina matavimo įranga būtų tinkama bandymams ir sukalibruota pagal nustatytus reikalavimus;
- (f) leidžia agentūrai atlikti arba dalyvauti atliekant bet kokius orlaivio patikrinimus ar bandymus, susijusius su galutine arba pakankamai brandžia projekto ir gaminio konfigūracija, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar gaminyje, kuriam taikomas

remonto projektas, neturi jokių ypatybių ar savybių, dėl kurių orlaivis taptų pavojingas arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į jo numatytą naudojimo paskirtį;

- (g) atlieka skrydžio bandymus pagal agentūros nurodytas tokių skrydžio bandymų sąlygas, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar orlaivis atitinka taikomas išsamias technines specifikacijas ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus.

21L.A.228 Remonto projekto atitikties deklaraciją teikiančio pareiškėjo pareigos

Projekto atitikties deklaraciją teikiantis pareiškėjas:

- (a) jei tai neesminio remonto projektai, tvarko tų deklaracijų registrą ir agentūros prašymu jai pateikia tas deklaracijas;
- (b) remontą atliekančiai organizacijai pateikia visus reikiamus nurodymus, kaip įtraukti arba įgyvendinti remonto projektą;
- (c) padeda bet kuriai gamybinei organizacijai, gaminančiai remonto projektui skirtas dalis, ir užtikrina, kad tos dalys būtų gaminamos naudojant gamybos duomenis, pagrįstus pareiškėjo pateiktais konstrukciniais duomenimis;
- (d) jei deklaruojamas remonto projektas, kuriam taikomi apribojimai, perduoda šiuos apribojimus naudotojui pagal procedūrą, įformintą dokumentais, kurie pateikiami agentūrai jos prašymu;
- (e) prisiima remonto projekto atitikties deklaraciją pateikusio pareiškėjo pareigas, nurodytas šio priedo A poskyryje.

21L.A.229 Neatitaisyta žala

Pareiškėjas, teikiantis orlaivio projekto atitikties deklaraciją pagal šio priedo C poskyrį, arba patvirtinta projektavimo organizacija, turinti pagal I priedo (21 dalies) 21.A.263 dalies c punkto 3 papunktį numatytas teises ir atitinkamus patvirtinimo įgaliojimus, atlieka kiekvienos žalos, padarytos tokiam neremontuotam orlaiviui, kurio duomenys anksčiau nedeklaruoti, poveikio jo tinkamumui skraidyti ir aplinkosauginiam suderinamumui vertinimą. Visi būtini apribojimai nustatomi pagal 21L.A.228 dalies d punktą.

O POSKYRIS. TAIKANT EUROPOS TECHNINIO STANDARTO SPECIFIKACIJĄ
IŠDUODAMI LEIDIMAI

(Rezervuota)

P POSKYRIS. SKRYDŽIO LEIDIMAS

21L.A.241 Skrydžio leidimas ir skrydžio sąlygos

- (a) Paraiškų išduoti skrydžio leidimus ir patvirtinti susijusias skrydžio sąlygas orlaiviams, kuriems taikomas šis priedas, teikimo procedūros nustatytos I priedo (21 dalies) A skirsnio P poskyryje ir 21L.A.241 dalies b ir c punktuose.
- (b) Teikdamas paraišką išduoti skrydžio leidimą pagal I priedo (21 dalies) 21.A.707 dalį, pareiškėjas pasirūpina, kad kompetentinga institucija atliktų orlaivio atitikties patikrinimą, kai paraiška išduoti skrydžio leidimą yra susijusi su:
  - 1. 21L.A.25 dalyje nurodytos atitikties užtikrinimo veiklos, susijusios su sertifikuoto arba ketinamo sertifikuoti tipo orlaiviu, įrodymu;
  - 2. 21L.A.44 dalyje nurodytos atitikties užtikrinimo veiklos, susijusios su orlaiviu, kurio projekto atitiktis deklaruota arba ketinama ją deklaruoti, įrodymu.
- (c) Teikdamas paraišką patvirtinti skrydžio sąlygas pagal I priedo (21 dalies) 21.A.709 dalį, pareiškėjas užtikrina, kad agentūra galėtų:
  - 1. fiziškai patikrinti ir įvertinti orlaivį, jei skrydžio sąlygos yra susijusios su atitikties įrodymu, kad būtų galima pagrįsti projekto atitikties deklaraciją pagal 21L.A.44 dalį, ir jei to prašo Agentūra, kai įrodoma, kad imtasi 21L.B.121 dalies b punkte ir 21L.B.203 dalies c punkte nurodytos atitikties užtikrinimo veiklos, arba
  - 2. fiziškai patikrinti ir įvertinti orlaivį ir atlikti kritinę projekto peržiūrą, jei skrydžio sąlygos yra susijusios su atitikties, susijusios su projekto sertifikavimu, įrodymu pagal 21L.A.25 dalį ir jei to prašo agentūra, remdamasi 21L.B.83, 21L.B.102 ir 21L.B.203 dalimis.

Q POSKYRIS. GAMINIŲ IR DALIŲ ŽENKLINIMAS

21L.A.251 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatomi gaminių ir dalių, suprojektuotų ir pagamintų pagal šį priedą, ženklavimo reikalavimai.

21L.A.252 Ženklavimo projektas

- (a) Tipo pažymėjimo, papildomo tipo pažymėjimo, tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimo arba remonto projekto patvirtinimo turėtojas arba projekto atitikties deklaraciją pateikęs pareiškėjas konstrukciniuose duomenyse nurodo, kaip turi būti ženklavami pagal šį priedą suprojektuoti gaminiai ir dalys.
- (b) Ženklavimą pateikiama ši informacija:
  - 1. jei ženklavami gaminiai:
    - i) gamybinės organizacijos pavadinimas;
    - ii) gaminio pavadinimas;
    - iii) gaminio serijos numeris;
    - iv) bet kokia kita informacija, pagal kurią galima identifikuoti gaminį;
  - 2. jei ženklavamos dalys:
    - i) gamybinės organizacijos pavadinimas, prekės ženklas arba ženklas, pagal kurį ją galima identifikuoti;
    - ii) dalies numeris;
    - iii) serijos numeris, kai į gaminį montuojama dalis laikoma kritine dalimi.
- (c) Pateikiant b punkto 2 papunkčio ii papunktyje nurodytą dalies numerį dalių specifikacijoje, jo pabaigoje įrašoma raidė „R“, kai:
  - 1. dalis įtraukta į projektą, kurio atitiktis deklaruojama pagal šio priedo C poskyrį,
  - 2. dalis turi būti atiduodama įmontuoti pateikus EASA 1 formą pagal 21L.A.193 dalies a punktą ir
  - 3. dalis pagaminta pagal šio priedo R poskyrį.

21L.A.253 Gaminių ženklavimas

- (a) Kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, kuris laikydamasis I priedo (21 dalies) A skirsnio G poskyrio arba šio priedo G arba R poskyrio reikalavimų gamina gaminius, kurių projektas patvirtintas arba deklaruotas pagal šį priedą, tuos gaminius ženklina pagal 21L.A.252 dalies reikalavimus, ugniai atsparų ženklą uždėdamas ant ugniai atsparios plokštelės.
- (b) Ženklavimo plokštelė pritvirtinama taip, kad ji būtų prieinama ir įskaitoma, ir nebūtų sugadinta ar pašalinta įprastai eksploatuojant arba pamesta ar sunaikinta įvykus avarijai, o oro sraigto, oro sraigto mentės arba oro sraigto stebulės atveju ji tvirtinama ant nekritinio to gaminio paviršiaus.
- (c) Jei tai pilotuojamas oro balionas, ženklavimo plokštelė prie oro baliono kupolo tvirtinama, jeigu įmanoma, tokioje vietoje, kad pripūtus baliono kupolą naudotojas galėtų ją perskaityti. Be to, prie krepšio, keliamojo karkaso konstrukcijos ir šildymo

įrangos patikimai pritvirtinamas įskaitomas gamybinės organizacijos pavadinimas, dalies numeris arba jam lygiavertė informacija ir serijos numeris arba jam lygiavertė informacija.

21L.A.254 Ženklinio duomenų tvarkymas

- (a) Kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, atliekantis techninės priežiūros darbą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014, gali, taikydamas agentūros nustatytus metodus, procedūras ir praktiką:
  - 1. pašalinti, pakeisti arba pateikti 21L.A.253 dalyje nurodytą ženklinio informaciją arba
  - 2. pašalinti arba pritvirtinti 21L.A.253 dalyje nurodytą ženklinio plokštelę, jei tai reikalinga atliekant techninę priežiūrą.
- (b) Išskyrus atvejus, kai tai daroma 21L.A.254 dalies a punkte nurodytais tikslais, joks asmuo negali pašalinti, pakeisti arba pateikti 21L.A.253 dalies a punkte nurodytos ženklinio informacijos.
- (c) Išskyrus atvejus, kai tai daroma 21L.A.254 dalies a punkte nurodytais tikslais, joks asmuo negali nuimti jokios 21L.A.253 dalies a punkte nurodytos ženklinio plokštelės ar ją pritvirtinti.
- (d) Joks asmuo ženklinio plokštelės, kuri pagal šios dalies a punkto 2 papunktį buvo pašalinta, negali tvirtinti ant jokio kito orlaivio, variklio, oro sraigto, oro sraigto mentės ar oro sraigto stebulės, išskyrus tą, nuo kurio (kurios) ta plokštelė buvo pašalinta.

21L.A.255 Dalių ženklimas

Kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, kuris laikydamasis I priedo (21 dalies) A skirsnio G poskyrio arba šio priedo G arba R poskyrio reikalavimų gamina dalis gaminiui, kurio projektas patvirtintas arba deklaruotas pagal šį priedą, tą dalį nenutrinamai ir įskaitomai paženkliną, kaip nurodyta 21L.A.252 dalyje.

R POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJĄ ATITINKANČIO ORLAIVIO ATITIKTIES PAREIŠKIMAS IR ORLAIVIO VARIKLIO IR ORO SRAIGTO ARBA JŲ DALIŲ OFICIALUS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAS (EASA 1 FORMA)

21L.A.271 Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatomos pagal projekto atitikties deklaracijoje pateiktus konstrukcinius duomenis pagamintų orlaivių atitikties pareiškimų (EASA 52B forma) ir pagal projekto atitikties deklaracijoje pateiktus konstrukcinius duomenis pagamintų orlaivio variklio ir oro sraigto arba jų dalių oficialių išleidimo pažymėjimų (EASA 1 forma) išdavimo procedūros ir pareiškėjo teisės ir pareigos.

21L.A.272 Teisė išduoti pareiškimą arba pažymėjimą

Kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, kuriam suteikta prieiga prie taikomų konstrukcinių duomenų ir kuris gali vykdyti 21L.A.275 dalyje nurodytas pareigas, gali išduoti orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba variklio, oro sraigto ar jų dalių oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma) šiame poskyryje nustatytais sąlygomis.

21L.A.273 Gamybos kontrolės sistema

Fizinis arba juridinis asmuo, išduodantis atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma), kuriame pateikiami taikomi deklaruoti jo pagaminto orlaivio, orlaivio variklio ar oro sraigto arba jų dalies konstrukciniai duomenys, nustato, įdiegia ir taiko gamybos kontrolės sistemą:

- (a) kuri apima procesus ir procedūras, kuriais užtikrinama, kad orlaivis, variklis ar oro sraigtas ir visos jų dalys atitiktų taikomus deklaruotus konstrukcinius duomenis;
- (b) kuria užtikrinama, kad kiekvieną atitikties pareiškimą (EASA 52B formą) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 formą) pasirašytų tik įgalioti asmenys;
- (c) kurioje įdiegti procesai, kuriais užtikrinama, kad visi skrydžio bandymai būtų atliekami saugiai, jei gamybos metu būtina atlikti skrydžio bandymus;
- (d) kuria užtikrinama, kad fizinis arba juridinis asmuo gautų visus atitikčiai nustatyti būtinus tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo duomenis;
- (e) kurioje įdiegtos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo duomenys būtų tinkamai įtraukti į gaminio gamybos duomenis, atnaujinami ir prieinami visiems darbuotojams, kuriems reikia prieigos prie tokių duomenų, kad jie galėtų atlikti savo pareigas;
- (f) kuri apima tikrinimo sistemą, kuria užtikrinama, kad visi fizinio ar juridinio asmens, įskaitant jų partnerius, pagaminti arba kitų šalių tiekiami ar pagal subrangos sutartį pagaminti orlaiviai, varikliai arba oro sraigčiai ir visos jų dalys atitiktų taikomus deklaruotus konstrukcinius duomenis ir jų būklė atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus;
- (g) į kurią įtraukta archyvavimo sistema, kurioje registruojami kitoms organizacijoms, pavyzdžiui, tiekėjams ir subrangovams, taikomi reikalavimai. Archyve laikomi duomenys pateikiami kompetentingai institucijai nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti tikslais;

- (h) kuria užtikrinama, kad pagaminto naujo orlaivio techninė priežiūra būtų atliekama laikantis taikomų techninės priežiūros nurodymų ir kad orlaivis visada būtų tinkamos skraidyti būklės, ir, jei taikoma, atlikus bet kokią techninę priežiūrą būtų išduodamas išleidimo eksploatuoti pažymėjimas;
- (i) į kurią įtraukta vidinė pranešimo apie įvykius sistema, kad būtų galima užtikrinti saugą bei rinkti ir vertinti pranešimų apie įvykius ataskaitas, renkamas pagal 21L.A.3 dalį, ir kad būtų nustatomos nepalankios tendencijos arba imamasi trūkumams ištaisyti skirtų priemonių bei išskiriami įvykiai, apie kuriuos būtina pranešti. Ši sistema apima su įvykiais susijusios atitinkamos informacijos vertinimą ir susijusios informacijos platinimą.

21L.A.274 Atitikties pareiškimo (EASA 52B forma) arba oficialaus išleidimo pažymėjimo (EASA 1 forma) išdavimas

- (a) Išduodamas atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma) fizinis arba juridinis asmuo turi kartu pateikti visus šiuos dokumentus:
  - 1. pareiškimą, kad orlaivis, variklis arba oro sraigtas ar bet kuri jų dalis atitinka taikomus deklaruotus konstrukcinius duomenis ir jų būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus;
  - 2. jei tai orlaivis, – pareiškimą, kad kiekvienas orlaivis buvo patikrintas ant žemės ir su juo buvo atlikti skrydžio bandymai;
  - 3. jei tai variklis arba kintamojo žingsnio oro sraigtas, – pareiškimą, kad buvo atliktas kiekvieno variklio arba kintamojo žingsnio oro sraigto galutinis eksploatavimo bandymas;
  - 4. jei taikoma, pareiškimą, kad sukomplektuotas variklis atitinka variklio pagaminimo dieną galiojančius variklio išmetamųjų teršalų kiekio reikalavimus.
- (b) Fizinis arba juridinis asmuo išduoda atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma):
  - 1. pirmą kartą perduodamas orlaivio, variklio ar oro sraigto arba jų dalių nuosavybės teisę arba,
  - 2. jei tai orlaivis, – teikdamas paraišką išduoti orlaivio riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą.

21L.A.275 Atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma) išduodančio fizinio arba juridinio asmens pareigos

Fizinis arba juridinis asmuo, išduodantis atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma):

- (a) praneša kompetentingai institucijai, kad ketina gaminti orlaivį, variklį, oro sraigta arba jų dalį pagal konstrukcinius duomenis, pateiktus projekto atitikties deklaracijoje, ir kad išduos atitikties pareiškimus (EASA 52B forma) arba oficialius išleidimo pažymėjimus (EASA 1 forma) laikydamasis šio poskyrio reikalavimų;
- (b) užtikrina, kad būtų registruojama išsami informacija apie kiekvieną atliktą darbą;

- (c) gamybos vietoje laiko techninius duomenis ir brėžinius, reikalingus siekiant nustatyti, ar orlaivis, variklis arba oro sraigtas ar jų dalys atitinka taikomus deklaruotus konstrukcinius duomenis;
- (d) teikia su nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusią paramą kiekvieno jo pagaminto orlaivio, variklio, oro sraigto ar jų dalies projekto atitikties deklaraciją pateikusiam pareiškėjui;
- (e) jei tai jo pagamintas naujas orlaivis, – užtikrina, kad prieš išduodant orlaivio atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) orlaivis būtų tinkamos eksploatauoti būklės ir kad būtų atlikta techninė priežiūra, išskyrus atvejus, kai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1321/2014 reikalaujama, kad techninė priežiūra būtų atliekama pagal tokias taisykles, įskaitant kiekvieną pagal taikomus konstrukcinius duomenis būtiną remontą;
- (f) prieš išduodamas išleidimo eksploatuoti pažymėjimą po tokios techninės priežiūros, įsitikina, kad buvo atlikta kiekvieno sukomplektuoto orlaivio būtina techninė priežiūra ir jo būklė atitinka saugaus eksploataavimo reikalavimus;
- (g) vykdo šio priedo A poskyryje nurodytas atitikties pareiškimą (EASA 52B forma) arba oficialų išleidimo pažymėjimą (EASA 1 forma) išduodančio fizinio arba juridinio asmens pareigas;
- (h) informuoja kompetentingą instituciją apie savo veiklos, vykdomos pagal šį poskyrį, nutraukimą.

B SKIRSNIS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ PROCEDŪROS

A POSKYRIS. BENDROSIOS NUOSTATOS (rezervuota)

B POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.B.41 Sertifikavimo specifikacijos

Agentūra pagal Reglamento (ES) 2018/1139 76 straipsnio 3 dalį parengia sertifikavimo ir kitas išsamias specifikacijas, įskaitant tinkamumo skraidyti ir aplinkosauginio suderinamumo sertifikavimo specifikacijas, kuriomis kompetentingos institucijos, organizacijos ir darbuotojai gali naudotis siekdami įrodyti, kad gaminiai ir dalys atitinka to reglamento II, IV ir V prieduose nustatytus susijusius esminius reikalavimus, taip pat to reglamento 9 straipsnio 2 dalyje ir III priede nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus. Tos specifikacijos turi būti pakankamai išsamios ir konkrečios, kad pareiškėjams būtų aišku, kokiomis sąlygomis išduodami, iš dalies keičiami ar papildomi pažymėjimai.

21L.B.42 Pradinis tyrimas

- (a) Agentūra, gavusi paraišką išduoti tipo pažymėjimą pagal šį priedą, patikrina, ar gaminys patenka į 21L.A.21 dalyje nustatytą taikymo sritį ir ar pareiškėjas turi teisę prašyti išduoti gaminio tipo pažymėjimą pagal 21L.A.22 dalį.
- (b) Jei nesilaikoma a punkto sąlygų, agentūra paraišką atmeta.

21L.B.43 Tipo sertifikavimo pagrindas tipo pažymėjimui išduoti

- (a) Agentūra nustato tipo sertifikavimo pagrindą ir apie jį praneša pareiškėjui. Tipo sertifikavimo pagrindą sudaro:
  - 1. tinkamumo skraidyti specifikacijos, agentūros atrinktos iš tų, kurios galioja gaminiui paraiškos išduoti tą pažymėjimą pateikimo dieną, nebent:
    - i) pareiškėjas nusprendžia laikytis sertifikavimo specifikacijų, kurios įsigaliojo po paraiškos pateikimo dienos. Jei pareiškėjas nusprendžia laikytis sertifikavimo specifikacijos, kuri įsigaliojo po paraiškos pateikimo dienos, agentūra į tipo sertifikavimo pagrindą įtraukia visas kitas tiesiogiai susijusias sertifikavimo specifikacijas arba
    - ii) agentūra pripažįsta nustatytai sertifikavimo specifikacijai, kurios negali būti laikomasi, alternatyvią sertifikavimo specifikaciją, dėl kurios nustatyti kompensaciniai veiksniai, užtikrinantys lygiavertį saugos lygį, arba
    - iii) agentūra pripažįsta arba nustato kitą atitikties Reglamento (ES) 2018/1139 II priede nustatytiems esminiams reikalavimams įrodymo būdą;
  - 2. visos pagal 21L.B.44 dalies a punktą agentūros nustatytos specialios sąlygos.

- (b) Prieš išduodama tipo pažymėjimą agentūra gali bet kuriuo metu iš dalies pakeisti tipo sertifikavimo pagrindą, jei remdamasi eksploatuojant kitus panašius gaminius arba gaminius, kuriems būdingos panašios projekto savybės, sukaupia patirtimi, ji nustatė, kad gali susidaryti pavojinga būklė, o nustatytame tipo sertifikavimo pagrinde, apie kurį pranešta pareiškėjui, į šią pavojingą būklę neatsižvelgiama.

21L.B.44 Specialios sąlygos

- (a) Agentūra nustato specialias išsamias gaminio technines specifikacijas (specialias sąlygas), jei susijusiose sertifikavimo specifikacijose nepateikiama deramų arba tinkamų gaminio saugos standartų, nes:
1. gaminio projektui būdingos naujos arba neįprastos savybės, palyginti su projektavimo veiklos praktika, kuria pagrįstos taikytinos sertifikavimo specifikacijos,
  2. numatoma gaminio naudojimo paskirtis nėra įprasta arba
  3. iš kitų panašių naudojamų arba panašiomis projekto savybėmis pasižyminčių gaminių naudojimo patirties arba nustatytų naujų pavojų matyti, kad gali susidaryti pavojinga būklė.
- (b) Specialiose sąlygose nustatomi tokie saugos standartai, kurie, agentūros manymu, būtini siekiant užtikrinti taikytinose sertifikavimo specifikacijose nustatytajam lygiavertį saugos lygį.

21L.B.45 Taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų nustatymas tipo pažymėjimui išduoti

Agentūra pagal I priedo (21 dalies) 21.B.85 punktą nustato taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus ir apie juos praneša pareiškėjui, teikiančiam paraišką išduoti orlaivio arba variklio tipo pažymėjimą.

21L.B.46 Tyrimas

Gavusi paraišką išduoti tipo pažymėjimą pagal šį priedą, agentūra:

- (a) peržiūri pirminį atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius pareiškėjo pateiktus jo atnaujinimus, kad nustatytų plano išsamumą ir siūlomų priemonių ir metodų, kuriais įrodoma atitiktis pagal 21L.B.43 dalį nustatytam tipo sertifikavimo pagrindui ir pagal 21L.B.45 dalį nustatytiems taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams, tinkamumą. Jei atitikties įrodymo planas yra neišsamus arba priemonės ir metodai nėra tinkami atitikčiai įrodyti, agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir paprašo šį planą pakeisti;
- (b) įsitikinusi, kad pateiktas atitikties įrodymo planas yra tinkamas, kad pareiškėjas galėtų įrodyti atitiktį, patvirtinta atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius atitikties įrodymo plano atnaujinimus;
- (c) gavusi atitikties deklaraciją pagal 21L.A.25 dalies f punktą, atlieka to gaminio galutinės konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą, atsižvelgdama į kritinę projekto peržiūrą, atliktą pagal 21L.B.242 dalies a punktą, kad patikrintų gaminio atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams; Agentūra patikrina gaminio atitiktį atsižvelgdama į nenustatytos neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams tikimybę ir galimą tos neatitikties poveikį gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui;

- (d) jei nustatydamas tipo sertifikavimo pagrindą ir taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus arba peržiūrėdamas atitikties įrodymo planą agentūra nustato, kad gaminio projekte yra koks nors elementas, kurio neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams nenustačius gali būti padarytas neigiamas poveikis gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui, agentūra nustato, kokie tyrimai, be aprašytųjų c punkte, yra būtini siekiant patikrinti atitiktį. Agentūra praneša pareiškėjui apie visus papildomus tyrimus ir nurodo projekto elementus, kurių tyrimai būtų atliekami.

21L.B.47 Tipo pažymėjimo išdavimas

- (a) Agentūra nepagrįstai nedelsdama išduoda orlaivio, variklio arba oro sraigto tipo pažymėjimą, jeigu:
1. pareiškėjas įvykdė 21L.A.27 dalies reikalavimus;
  2. agentūra, atlikusi tyrimą pagal 21L.B.46 dalį, nenustatė neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
  3. atlikus to gaminio galutinės konfigūracijos tyrimą pagal 21L.B.46 dalies c punktą, nenustatyta jokių neišspręstų klausimų;
  4. nenustatyta jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių galėtų būti pavojinga gaminį naudoti arba jis neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į jo naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Į tipo pažymėjimą įtraukiama:
1. tipo projektas;
  2. eksploataciniai apribojimai;
  3. nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai;
  4. tipo pažymėjimo duomenų lapas, skirtas tinkamumui skraidyti, ir, jei taikoma, išmetamųjų teršalų kiekio reikalavimų laikymosi įrašas;
  5. taikomas tipo sertifikavimo pagrindas ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai, atitiktį kuriems agentūra registruoja;
  6. jei taikoma, tipo pažymėjimo lapas, skirtas triukšmui, ir
  7. visos kitos sąlygos arba apribojimai, nustatyti gaminiui taikomame tipo sertifikavimo pagrindu ir taikomuose aplinkos apsaugos reikalavimuose.

21L.B.48 Gaminių, kuriems išduotas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama savo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad nesilaikoma tipo sertifikavimo pagrindo arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

21L.B.49 Teisė perleisti tipo pažymėjimą

- (a) Agentūrai gavus prašymą patikrinti, ar tipo pažymėjimo turėtojas gali tipo pažymėjimą perleisti pagal 21L.A.29 dalį, arba kai agentūra pagal 21L.A.29 dalį

svarsto prašymą patvirtinti tipo pažymėjimą, ji atitinkamai pagal 21L.B.42 ir 21L.B.46 dalis patikrina, ar tipo pažymėjimą perimantis asmuo turi teisę būti tipo pažymėjimo turėtoju pagal 21L.A.22 dalį ir ar jis gali vykdyti tipo pažymėjimo turėtojo pareigas pagal 21L.A.28 dalį.

- (b) Kai agentūra padaro išvadą, kad tipo pažymėjimą perimantis asmuo atitinka a punkte nurodytas sąlygas, ji tipo pažymėjimo turėtojui arba fiziniam ar juridiniam asmeniui, prašančiam patvirtinti tipo pažymėjimą, praneša, kad agentūra patvirtina tipo pažymėjimo perleidimą tam fiziniam ar juridiniam asmeniui.

C POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJOS

21L.B.61 Išsamios techninės specifikacijos ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai deklaruojant gaminio projekto atitiktį

- (a) Agentūra pagal Reglamento (ES) 2018/1139 76 straipsnio 3 dalį parengia ir pateikia išsamias technines specifikacijas, kurias fiziniai ir juridiniai asmenys, deklaruodami orlaivio projekto atitiktį pagal šio priedo A skirsnio C poskyrį, gali naudoti siekdami įrodyti atitiktį atitinkamiems to reglamento II priede nustatytiems esminiams reikalavimams.
- (b) Išsamiose techninėse specifikacijose, nurodytose a punkte, pateikiami orlaivių, patenkančių į 21L.A.41 dalyje nustatytą taikymo sritį, projektavimo standartai, kurie atspindi pažangiausias projektavimo metodus ir geriausią praktiką ir kurie grindžiami geriausia turima patirtimi ir mokslo bei technikos pažanga, taip pat geriausiais turimais įrodymais ir orlaivių projektų analize. Į šias išsamias technines specifikacijas gali būti įtraukta arba jose gali būti nurodyta:
1. pagal I priedo (21 dalies) 21.B.70 dalį agentūros nustatytos orlaivio projekto tinkamumo skraidyti sertifikavimo specifikacijos;
  2. specialios sąlygos, kurias pagal I priedo (21 dalies) 21.B.75 dalį arba 21L.B.44 dalį kitiems orlaiviams nustatė agentūra ir kurios yra bendro pobūdžio;
  3. standartizacijos institucijų ir kitų sektoriaus institucijų parengti išsamūs techniniai standartai.
- (c) Siekdama užtikrinti projekto aplinkosauginį suderinamumą, agentūra nustato ir pateikia aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriais remiantis deklaruojama projekto atitiktis ir kurie apima:
1. aplinkos apsaugos reikalavimus, taikomus atitinkamoms gaminių kategorijoms, kaip nurodyta Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 16 priedo I–III tomuose, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2018/1139 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus pakeitimus. Šiuo tikslu:
    - i) tuose tomuose nurodyta paraiškos tipo pažymėjimui gauti pateikimo data laikoma nuoroda į datą, kurią pareiškėjas pateikia projekto atitikties deklaraciją, ir
    - ii) tuose tomuose pateikti sertifikavimo reikalavimai laikomi projekto atitikties deklaravimo reikalavimais.
  2. [rezervuota]

21L.B.62 Pradinis priežiūros tyrimas

- (a) Agentūra, gavusi projekto atitikties deklaraciją, patikrina, ar orlaiviui taikomas šio priedo A skirsnio C poskyris ir ar deklaracijoje pateikta visa 21L.A.43 dalyje nurodyta informacija. Agentūra patvirtina, kad gavo deklaraciją, ir suteikia pareiškėjui tos orlaivio konfigūracijos projekto atitikties deklaracijos individualų nuorodos numerį.
- (b) Agentūra atlieka to orlaivio galutinės konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą, atsižvelgdama į saugos peržiūrą, atliktą pagal 21L.B.242 dalies a punkto 2 papunktį. Jei deklaracijoje arba pagal pirmo sakinio nuostatas atlikdama fizinį patikrinimą ir vertinimą agentūra randa įrodymų, kad

orlaivis gali būti nesaugus skrydžiams vykdyti arba nesuderinamas su aplinkos apsaugos reikalavimais jį eksploatuojant, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį.

21L.B.63 Projekto atitikties deklaracijos registravimas

Agentūra registruoja orlaivio projekto atitikties deklaraciją, jeigu:

- (a) pareiškėjas deklaravo atitiktį pagal 21L.A.43 dalies a punktą;
- (b) pareiškėjas pateikė agentūrai dokumentus, kurių reikalaujama pagal 21L.A.43 dalies c punktą;
- (c) pareiškėjas įsipareigojo vykdyti 21L.A.47 dalyje nustatytas pareigas;
- (d) atlikus orlaivio galutinės konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą pagal 21L.B.62 dalies b punktą nenustatyta jokių neišsprėtų klausimų.

21L.B.64 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad nesilaikoma taikomų išsamių techninių specifikacijų arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

D POSKYRIS. TIPO PAŽYMĖJIMŲ PAKEITIMAI

21L.B.81 Tipo sertifikavimo pagrindas ir aplinkos apsaugos reikalavimai, taikomi tipo pažymėjimo esminio pakeitimo atveju

- (a) Agentūra nustato tipo sertifikavimo pagrindą, kuriuo remiantis atliekamas esminis tipo pažymėjimo pakeitimas, ir apie jį praneša pareiškėjui.
- (b) Esminio tipo pažymėjimo pakeitimo ir sričių, kurioms pakeitimas daro poveikį, tipo sertifikavimo pagrindą sudaro į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktos sertifikavimo specifikacijos, išskyrus atvejus, kai:
  - 1. agentūros manymu, į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktose sertifikavimo specifikacijose nepateikta siūlomam pakeitimui tinkamų standartų, todėl pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, taip pat turi atitikti visas specialias sąlygas ir tų specialių sąlygų pakeitimus, kurių agentūra reikalauja pagal 21L.B.44 dalį, kad būtų užtikrintas pakeitimo paraiškos pateikimo dieną galiojančiose sertifikavimo specifikacijose nustatytajam lygiavertis saugos lygis;
  - 2. pareiškėjas nusprendžia laikytis sertifikavimo specifikacijos, nustatytos specifikacijų pakeitime, kuris taikomas pakeitimo paraiškos pateikimo dieną.
- (c) Agentūra nustato tipo pažymėjimo esminio pakeitimo atveju taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus pagal I priedo (21 dalies) 21.B.85 dalį ir praneša apie juos pareiškėjui.

21L.B.82 Neesminio tipo pažymėjimo pakeitimo tyrimas ir patvirtinimas

- (a) Agentūra, gavusi paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo neesminį pakeitimą pagal šį priedą, patvirtina neesminį pakeitimą, jeigu:
  - 1. pareiškėjas pateikė pagrindžiamuosius duomenis ir pagrindimus ir įrodė bei deklaravo pakeitimo atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams arba pagal 21L.A.67 dalį pasirinktoms sertifikavimo specifikacijoms;
  - 2. agentūra, tikrindama atitiktį, atsižvelgdama į projekto savybes, sudėtingumą ir bendrą projekto ar technologijos svarbą, taip pat ankstesnę patirtį, susijusią su pareiškėjo vykdoma projektavimo veikla, nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, arba pasirinktoms sertifikavimo specifikacijoms;
    - ii) jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistas gaminys galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Tipo pažymėjimo neesminis pakeitimas patvirtinamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra keičiama (-os).

21L.B.83 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo tyrimas

Gavusi paraišką patvirtinti tipo pažymėjimo esminį pakeitimą pagal šį priedą, agentūra:

- (a) peržiūri pirminį atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius pareiškėjo pateiktus jo atnaujinimus, kad nustatytų plano išsamumą ir siūlomų priemonių ir metodų, kuriais

įrodoma atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir pagal 21L.B.81 dalį nustatytiems taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams, tinkamumą. Jei atitiktis įrodymo planas yra neišsamus arba priemonės ir metodai nėra tinkami atitikčiai įrodyti, agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir paprašo šį planą pakeisti;

- (b) įsitikinti, kad pateiktas atitiktis įrodymo planas yra tinkamas, kad pareiškėjas galėtų įrodyti atitiktį, patvirtinta atitiktis įrodymo planą, taip pat visus paskesnius atitiktis įrodymo plano atnaujinimus;
- (c) nustato tikimybę, kad esminio pakeitimo neatitiktis tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams bus nenustatyta, ir galimą tos neatitiktis poveikį gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui ir tuo remdamasi nustato, ar būtina atlikti to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą, kad būtų patikrinta gaminio atitiktis taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, atsižvelgiant į kritinę projekto peržiūrą, jei ji atliekama pagal 21L.B.242 dalies a punkto 3 papunktį. Agentūra, prieš atlikdama šį patikrinimą ir vertinimą, apie tai praneša pareiškėjui;
- (d) jei nustatydamas tipo sertifikavimo pagrindą ir taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus arba peržiūradama atitiktis įrodymo planą agentūra nustato, kad esminio pakeitimo projekte yra koks nors elementas, kurio neatitiktis tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams nenustačius gali būti padarytas neigiamas poveikis pakeisto gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui, ji nustato, kurie tyrimai, be nurodytųjų c punkte, yra būtini siekiant patikrinti atitiktį. Agentūra praneša pareiškėjui apie šiuos papildomus tyrimus ir nurodo projekto elementus, kurių tyrimai būtų atliekami.

21L.B.84 Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimas

- (a) Agentūra patvirtina esminį pakeitimą, jei:
1. pareiškėjas įrodė, kad pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos agentūra nustatė ir apie kuriuos pranešė pareiškėjui pagal 21L.B.81 dalį;
  2. pareiškėjas įrodė ir deklaravo atitiktį pagal 21L.A.66 dalies f punktą;
  3. atlikdama atitikties įrodymo patikrinimą, agentūra nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
    - ii) jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistas gaminys galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Tipo pažymėjimo esminis pakeitimas patvirtinamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra keičiama (-os).

21L.B.85 Pakeistų gaminių, kuriems išduotas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad nesilaikoma gaminiui, kurio tipo pažymėjimo pakeitimas yra patvirtintas, taikomo tipo sertifikavimo pagrindo arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

E POSKYRIS. PAPILDOMI TIPO PAŽYMĖJIMAI

21L.B.101 Tipo sertifikavimo pagrindas ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai išduodant papildomą tipo pažymėjimą

- (a) Agentūra nustato tipo sertifikavimo pagrindą, kuriuo remiantis išduodamas papildomas tipo pažymėjimas, ir apie jį praneša pareiškėjui.
- (b) Tipo pažymėjimo esminio pakeitimo, atliekamo išduodant papildomą tipo pažymėjimą, atveju sričių, kurioms pakeitimas daro poveikį, tipo sertifikavimo pagrindas yra tas, kuris kaip nuoroda įtraukiamas į tipo pažymėjimą, išskyrus atvejus, kai:
  - 1. agentūros manymu, į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktose sertifikavimo specifikacijose nepateikta siūlomam pakeitimui tinkamų standartų, todėl pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, taip pat turi atitikti visas specialias sąlygas ir tų specialių sąlygų pakeitimus, kurių agentūra reikalauja pagal 21L.B.44 dalį, kad būtų užtikrintas pakeitimo paraiškos pateikimo dieną galiojančiose sertifikavimo specifikacijose nustatytajam lygiavertis saugos lygis;
  - 2. pareiškėjas nusprendžia laikytis sertifikavimo specifikacijos, nustatytos specifikacijų pakeitime, kuris taikomas pakeitimo paraiškos pateikimo dieną.
- (c) Agentūra nustato tipo pažymėjimo esminio pakeitimo atveju taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus pagal I priedo (21 dalies) 21.A.85 dalį ir praneša apie juos pareiškėjui.

21L.B.102 Tyrimas

Gavusi paraišką išduoti papildomą tipo pažymėjimą pagal šį priedą, agentūra:

- (a) peržiūri pirminį atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius pareiškėjo pateiktus jo atnaujinimus, kad nustatytų plano išsamumą ir siūlomų priemonių ir metodų, kuriais įrodoma atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir pagal 21L.B.101 dalį nustatytiems taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams, tinkamumą. Jei atitikties įrodymo planas yra neišsamus arba priemonės ir metodai nėra tinkami atitikčiai įrodyti, agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir paprašo šį planą pakeisti;
- (b) įsitikinusi, kad pateiktas atitikties įrodymo planas yra tinkamas, kad pareiškėjas galėtų įrodyti atitiktį, patvirtinta atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius atitikties įrodymo plano atnaujinimus;
- (c) nustato tikimybę, kad esminio pakeitimo neatitiktis tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams bus nenustatyta, ir galimą tos neatitikties poveikį gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui ir tuo remdamasi nustato, ar būtina atlikti to gaminio galutinės pakeistos konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą, kad būtų patikrinta gaminio atitiktis taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, atsižvelgiant į kritinę projekto peržiūrą, jei ji atliekama pagal 21L.B.242 dalies a punktą. Agentūra, prieš atlikdama šį patikrinimą ir vertinimą, apie tai praneša pareiškėjui;
- (d) jei nustatydama tipo sertifikavimo pagrindą ir taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus arba peržiūrėdama atitikties įrodymo planą agentūra nustato, kad esminio pakeitimo projekte yra koks nors elementas, kurio neatitiktis tipo

sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams nenustačius gali būti padarytas neigiamas poveikis pakeisto gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui, ji nustato, kurie tyrimai, be nurodytųjų c punkte, yra būtini siekiant patikrinti atitiktį. Agentūra praneša pareiškėjui apie šiuos papildomus tyrimus ir nurodo projekto elementus, kurių tyrimai būtų atliekami.

21L.B.103 Papildomo tipo pažymėjimo išdavimas

- (a) Agentūra, gavusi paraišką išduoti papildomą tipo pažymėjimą pagal šį priedą, papildomą tipo pažymėjimą išduoda, jei:
1. pareiškėjas įrodė, kad pakeitimas ir sritys, kurioms pakeitimas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos pagal 21L.B.101 dalį nustatė ir apie kuriuos pareiškėjui pranešė agentūra;
  2. pareiškėjas įrodė ir deklaravo atitiktį pagal 21L.A.85 dalies f punktą;
  3. tipo pažymėjimo duomenų savininkas, jei pareiškėjas pagal 21L.A.84 dalies b punkto 2 papunktį nurodė, kad sertifikavimo duomenys buvo pateikti pagal susitarimą su tipo pažymėjimo duomenų savininku:
    - i) neturi techninio pobūdžio prieštaravimų dėl pagal 21L.B.103 dalies a punkto 2 papunktį pateiktos informacijos ir
    - ii) sutiko bendradarbiauti su remonto projekto patvirtinimo turėtoju, kad laikantis 21L.A.88 dalies nuostatų būtų įvykdytos visos su gaminio, kuriam taikomas remonto projektas, nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios pareigos;
  4. atlikdama atitikties įrodymo patikrinimą, agentūra nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
    - ii) jokių ypatybių arba savybių, dėl kurių pakeistas gaminys galėtų būti nesaugus arba neatitiktų aplinkos apsaugos reikalavimų, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Papildomas tipo pažymėjimas išduodamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), su kuria (-iomis) susijęs esminis pakeitimas.

21L.B.104 Gminių, kuriems išduotas papildomas tipo pažymėjimas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad nesilaikoma gaminiui, kuriam išduotas papildomas tipo pažymėjimas, taikomo tipo sertifikavimo pagrindo arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

F POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, PAKEITIMAI

21L.B.121 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio pakeitimo projekto atitikties deklaracijos pradinis priežiūros tyrimas

- (a) Agentūra, gavusi orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio pakeitimo projekto atitikties deklaraciją, patikrina, ar pakeitimas patenka į 21L.A.101 dalies taikymo sritį ir ar deklaracijoje pateikiama visa 21L.A.107 dalyje nurodyta informacija. Agentūra patvirtina, kad gavo deklaraciją, ir suteikia pareiškėjui projekto atitikties deklaracijos individualų nuorodos numerį.
- (b) Agentūra, remdamasi neatitikties, dėl kurios projektu neužtikrinamas saugus skrydis arba aplinkosauginis suderinamumas, rizika, įvertina, ar reikia atlikti pakeisto gaminio fizinį patikrinimą ir vertinimą, ir, jei taip, apie tai informuoja pareiškėją. Vertinant šią riziką atsižvelgiama į:
1. esminio pokyčio sudėtingumą ir bendrą poveikį orlaivių konstrukcijoms, skrydžio charakteristikoms ir sistemoms;
  2. ankstesnę patirtį, įgytą fiziškai tikrinant orlaivius ir pareiškėjo suprojektuotus esminius pakeitimus;
  3. atsakomuosius veiksmus, kurių pareiškėjas ėmėsi dėl bet kokių ankstesnių pažeidimų, konstatuotų dėl pareiškėjo suprojektuoto konkretaus orlaivio arba panašaus orlaivio, dėl kurio taip pat buvo pateikta projekto atitikties deklaracija, neatitikties.
- (c) Jei deklaracijoje arba atlikdama fizinį patikrinimą ir vertinimą, jei juos atlieka pagal 21L.B.121 b punktą, agentūra randa įrodymų, kad pakeistas orlaivis gali būti nesaugus skrydžiams vykdyti arba nesuderinamas su aplinkos apsaugos reikalavimais jį eksploatuojant, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį.

21L.B.122 Orlaivio esminio pakeitimo projekto atitikties deklaracijos registravimas

- (a) Agentūra registruoja orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio pakeitimo projekto atitikties deklaraciją, jeigu:
1. pareiškėjas deklaravo atitiktį pagal 21L.A.107 dalies a punktą;
  2. pareiškėjas pateikė agentūrai dokumentus, kurių reikalaujama pagal 21L.A.107 dalies d punktą;
  3. pareiškėjas įsipareigojo vykdyti ir su pakeistu orlaivio projektu susijusias 21L.A.47 dalyje nustatytas pareigas;
  4. atlikus fizinį patikrinimą, jei jis atliekamas pagal 21L.B.121 dalies b punktą, nėra neišspręstų klausimų.
- (b) Agentūra registruoja orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio pakeitimo projekto deklaraciją tik tuo atveju, jei ji susijusi tik su konkrečia registruotoje projekto atitikties deklaracijoje nurodyta konfigūracija (-omis), kuri (-ios) yra keičiama (-os).

21L.B.123 Pakeisto orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama savo nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad nesilaikoma pakeitimui, kurio projekto atitiktis deklaruota, taikomų išsamių techninių specifikacijų arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji veikia pagal 21L.B.64 dalies nuostatas.

G POSKYRIS. DEKLARUOTOS GAMYBINĖS ORGANIZACIJOS
(rezervuota)

H POSKYRIS. TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI IR RIBOTO GALIOJIMO
TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAI
(rezervuota)

I POSKYRIS. TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAI
(rezervuota)

J POSKYRIS. DEKLARUOTOS PROJEKTAVIMO ORGANIZACIJOS

21L.B.181 Pradinis priežiūros tyrimas

- (a) Agentūra, gavusi organizacijos deklaraciją, kurioje deklaruojamas jos projektavimo pajėgumas, patikrina, ar:
1. pareiškėjas turi teisę deklaruoti savo projektavimo pajėgumą pagal 21L.A.172 dalį,
  2. deklaracijoje pateikiama visa 21L.A.173 dalies c punkte nurodyta informacija ir
  3. deklaracijoje nėra informacijos, iš kurios matyti, kad nesilaikoma šio priedo A skirsnio J poskyrio reikalavimų.
- (b) Agentūra patvirtina, kad gavo deklaraciją, ir suteikia pareiškėjui deklaruotos projektavimo organizacijos individualų nuorodos numerį.

21L.B.182 Projektavimo pajėgumo deklaracijos registravimas

Agentūra projektavimo pajėgumo deklaraciją, įskaitant deklaruotą darbo apimtį, užregistruoja tinkamoje duomenų bazėje, jeigu:

- (a) pareiškėjas įrodė savo pajėgumą pagal 21L.A.173 dalį;
- (b) pareiškėjas įsipareigojo vykdyti 21L.A.177 dalyje nustatytas pareigas;
- (c) nėra neišspręstų klausimų, susijusių su 21L.B.181 dalies reikalavimais.

21L.B.183 Priežiūra

- (a) Agentūra vykdo deklaruotos projektavimo organizacijos priežiūrą, kad patikrintų, ar organizacija nuolat laikosi pagal A skirsnį taikomų reikalavimų.
- (b) Priežiūra apima kritinę gaminio projekto peržiūrą arba gaminio fizinį patikrinimą ir pagal kiekvieną naują deklaruotos projektavimo organizacijos parengtą projektą pagaminto pirmojo vieneto patikrinimą.

21L.B.184 Priežiūros programa

- (a) Siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi 21L.B.183 dalies nuostatų, agentūra nustato ir taiko priežiūros programą. Rengiant priežiūros programą atsižvelgiama į specifinį organizacijos pobūdį, jos veiklos sudėtingumą, ankstesnės sertifikavimo ir (arba) priežiūros veiklos rezultatus ir ji grindžiama susijusios rizikos vertinimu. Į kiekvieną priežiūros planavimo ciklą įtraukiami:

1. vertinimai, auditas ir patikrinimai, įskaitant, kai tinkama:
    - i) valdymo sistemos vertinimus ir proceso auditą;
    - ii) gaminių auditą, per kurį tikrinama atitinkama gaminių ir dalių, kurie patenka į organizacijos veiklos sritį, projektavimo ir sertifikavimo imtis;
    - iii) atlikto darbo imties sudarymą;
    - iv) patikrinimus be įspėjimo;
  2. projektavimo organizacijos vadovo ir agentūros susitikimai siekiant užtikrinti, kad abi šalys būtų informuotos visais svarbiais klausimais.
- (b) Priežiūros programoje nurodomos būsimų ir jau atliktų vertinimų, audito, patikrinimų ir susitikimų datos.
- (c) Taikomas ne ilgesnis kaip 24 mėnesių trukmės priežiūros planavimo ciklas.
- (d) Nepaisant c punkto, priežiūros planavimo ciklą galima pratęsti iki 36 mėnesių, jei agentūra nustatė, kad per praėjusius 24 mėnesius:
1. organizacija įrodė, kad gali veiksmingai nustatyti aviacijos saugos pavojus ir valdyti su jais susijusią riziką;
  2. organizacija įrodė, kad nuolat laikosi 21L.A.178 dalies nuostatų ir visiškai kontroliuoja visus projekto valdymo sistemos pakeitimus;
  3. nenustatyta 1 lygio pažeidimų;
  4. visi taisomieji veiksmai įgyvendinti per agentūros nustatytą arba pratęstą laikotarpį, kaip nustatyta 21L.B.21 dalyje.
- (e) Nepaisant c punkto, priežiūros planavimo ciklo trukmė gali būti papildomai pratęsta iki daugiausia 48 mėnesių, jei, be d punkte nurodytų sąlygų, organizacija nustatė, o agentūra patvirtino veiksmingą nuolatinę pranešimų teikimo agentūrai apie pačios organizacijos saugos rodiklius ir reglamentavimo reikalavimų laikymąsi sistemą.
- (f) Priežiūros planavimo ciklą galima sutrumpinti, jei yra įrodymų, kad pablogėjo organizacijos saugos rodikliai.
- (g) Užbaigusi kiekvieną priežiūros planavimo ciklą, agentūra pateikia rekomendaciją dėl deklaruotos projektavimo organizacijos pagal projektavimo pajėgumo deklaraciją vykdomos veiklos tęsimo, kurioje nurodomi priežiūros rezultatai.

21L.B.185 Priežiūros veikla

- (a) Tikrindama deklaruotos projektavimo organizacijos atitiktį 21L.B.183 dalies reikalavimams ir priežiūros programą, nustatytą pagal 21L.B.184 dalį, agentūra:
1. teikia už priežiūrą atsakingiems darbuotojams gaires, kad jie galėtų vykdyti savo funkcijas;
  2. atlieka vertinimus, auditą ir patikrinimus, taip pat prireikus patikrinimus be įspėjimo;
  3. renka įrodymus, kurių reikia, jei būtina imtis tolesnių veiksmų, įskaitant priemones, numatytas 21L.B.21 ir 21L.B.22 dalyse;
  4. informuoja deklaruotą projektavimo organizaciją apie priežiūros veiklos rezultatus.

- (b) Agentūra renka ir tvarko visą informaciją, kuri laikoma būtina priežiūros veiklai vykdyti.
- (c) Jei agentūra nustato, kad deklaruota projektavimo organizacija nesilaiko pagal A skirsnį taikomų reikalavimų, A skirsnyje nustatytos procedūros ar vadovo arba pateiktos deklaracijos, ji imasi veiksmų pagal 21L.B.21 ir 21L.B.22 dalis.

21L.B.186 Deklaracijų pakeitimai

- (a) Agentūra, gavusi pranešimą apie pakeitimus, pateiktą pagal 21L.A.178 dalį, patikrina pranešimo išsamumą pagal 21L.B.181 dalį.
- (b) Agentūra atnaujina pagal 21L.B.184 dalį parengtą priežiūros programą ir tiria, ar būtina nustatyti sąlygas, kuriomis organizacija galėtų vykdyti veiklą pakeitimo metu.
- (c) Jei pakeitimas turi įtakos bet kuriam pagal 21L.B.182 dalį užregistruotos deklaracijos aspektui, agentūra atnaujina registrą.
- (d) Užbaigusi a–c punktuose nurodytą veiklą, agentūra pateikia deklaruotai projektavimo organizacijai patvirtinimą, kad gavo pranešimą.

K POSKYRIS. DALYS

(Rezervuota)

21L.B.201 Tipo sertifikavimo pagrindas ir taikomi aplinkos apsaugos reikalavimai tvirtinant remonto projektą

Agentūra nustato visus tipo sertifikavimo pagrindo ir taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, nuoroda įtrauktų atitinkamai į tipo pažymėjimą arba papildomą tipo pažymėjimą, pakeitimus, kurie, agentūros nuomone, būtini siekiant užtikrinti, kad saugos ir aplinkosauginio suderinamumo lygis išliktų lygiavertis anksčiau nustatytajam, ir apie juos praneša pareiškėjui, siekiančiam gauti remonto projekto patvirtinimą.

21L.B.202 Neesminio remonto projekto tyrimas ir patvirtinimas

- (a) Agentūra, gavusi paraišką patvirtinti sertifikuoto tipo gaminio neesminio remonto projektą pagal šį priedą, patvirtina neesminio remonto projektą, jeigu:
1. pareiškėjas pateikė pagrindžiamuosius duomenis ir pagrindimus ir įrodė bei deklaravo remonto projekto atitiktį taikomam tipo sertifikavimo pagrindui ir taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams, nustatytiems pagal 21L.B.201 dalį;
  2. agentūra, tikrindama atitiktį, atsižvelgdama į remonto projekto ypatybes, sudėtingumą ir bendrą remonto projekto svarbą, taip pat ankstesnę patirtį, susijusią su pareiškėjo vykdoma projektavimo veikla, nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
    - ii) jokių remonto projekto ypatybių arba savybių, dėl kurių gaminys, kuriam taikytas remonto projektas, galėtų tapti nesaugus, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Neesminio remonto projekto patvirtinimas suteikiamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuriai (-ioms) taikomas remonto projektas.

21L.B.203 Paraiškos patvirtinti esminio remonto projektą tyrimas

Gavusi paraišką patvirtinti esminio remonto projektą pagal šį priedą, agentūra:

- (a) peržiūri pirminį atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius pareiškėjo pateiktus jo atnaujinimus, kad nustatytų plano išsamumą ir siūlomų priemonių ir metodų, kuriais įrodoma atitiktis tipo sertifikavimo pagrindui ir pagal 21L.B.201 dalį nustatytiems taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams, tinkamumą. Jei atitikties įrodymo planas yra neišsamus arba priemonės ir metodai nėra tinkami atitikčiai įrodyti, agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir paprašo šį planą pakeisti;
- (b) įsitikinusi, kad pateiktas atitikties įrodymo planas yra tinkamas, kad pareiškėjas galėtų įrodyti atitiktį, patvirtinta atitikties įrodymo planą ir visus paskesnius atitikties įrodymo plano atnaujinimus;
- (c) nustato tikimybę, kad esminio remonto projekto neatitiktis tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams bus nenustatyta, ir galimą tos neatitikties poveikį gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui ir tuo remdamasi nustato, ar būtina atlikti to gaminio, kuriai taikytas remonto

projektas, galutinės konfigūracijos pirmojo pagaminto vieneto fizinį patikrinimą ir vertinimą, kad būtų patikrinta gaminio atitiktis taikomam tipo sertifikavimo pagrindui. Agentūra, prieš atlikdama šį patikrinimą ir vertinimą, apie tai praneša pareiškėjui;

- (d) jeigu peržiūrėdama atitikties įrodymo planą agentūra nustato, kad esminio remonto projekte yra koks nors elementas, kurio neatitiktis tipo sertifikavimo pagrindui arba taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams nenustačius gali būti padarytas neigiamas poveikis pakeisto gaminio saugai arba aplinkosauginiam suderinamumui, ji nustato, kurie tyrimai, be nurodytųjų c punkte, yra būtini siekiant patikrinti atitiktį. Agentūra praneša pareiškėjui apie šiuos papildomus tyrimus ir nurodo projekto elementus, kurių tyrimai būtų atliekami.

21L.B.204 Esminio remonto projekto patvirtinimas

- (a) Agentūra, gavusi paraišką patvirtinti sertifikuoto tipo gaminio esminio remonto projektą pagal šį priedą, patvirtina esminio remonto projektą, jeigu:
1. pareiškėjas įrodė, kad remonto projektas ir sritys, kurioms remonto projektas daro poveikį, atitinka tipo sertifikavimo pagrindą ir taikomus aplinkos apsaugos reikalavimus, kuriuos agentūra nustatė pagal 21L.B.201 dalį, ir
  2. pareiškėjas įrodė ir deklaravo atitiktį pagal 21L.A.208 dalį,
  3. tipo pažymėjimo duomenų savininkas, jei pareiškėjas pagal 21L.A.205 dalies b punkto 5 papunktį nurodė, kad sertifikavimo duomenys jis pateikė pagal susitarimą su tipo pažymėjimo duomenų savininku:
    - i) neturi techninio pobūdžio prieštaravimų dėl pagal 21L.B.204 dalies a punkto 2 papunktį pateiktos informacijos ir
    - ii) sutiko bendradarbiauti su remonto projekto patvirtinimo turėtoju, kad pagal 21L.A.210 dalį būtų įvykdytos visos su gaminio, kuriam taikomas remonto projektas, nepertraukiamuoju tinkamumu skraidyti susijusios pareigos,
  4. atlikdama atitikties įrodymo patikrinimą, agentūra nenustatė:
    - i) jokios neatitikties tipo sertifikavimo pagrindui arba, kai taikoma, taikomiems aplinkos apsaugos reikalavimams;
    - ii) jokių pakeitimo ypatybių arba savybių, dėl kurių gaminys, kuriam taikytas remonto projektas, galėtų būti nesaugus, atsižvelgiant į naudojimo paskirtis, dėl kurių jį prašoma sertifikuoti.
- (b) Esminio remonto projekto patvirtinimas suteikiamas tik konkrečiai tipo pažymėjime nurodytai konfigūracijai (-oms), kuriai (-ioms) taikomas remonto projektas.

21L.B.205 Gminių, kurių remonto projektas patvirtintas, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad gaminys, kurio remonto projektas patvirtintas, neatitinka tipo sertifikavimo pagrindo arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

21L.B.206 Neatitaisyta žala

Agentūra atlieka poveikio tinkamumui skraidyti vertinimą, kai to prašoma pagal 21L.A.211 dalį, jei sugadintas gaminys liktų neremontuotas ir jam netaikomi anksčiau patvirtinti duomenys. Agentūra nustato visus apribojimus, būtinus siekiant užtikrinti, kad naudojant sugadintą gaminį būtų saugu skristi.

N POSKYRIS. ORLAIVIO, KURIO PROJEKTO ATITIKTIS DEKLARUOTA, REMONTO PROJEKTAS

21L.B.221 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto atitikties deklaravimo pradinis priežiūros tyrimas

- (a) Agentūra, gavusi orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto atitikties deklaraciją, patikrina, ar remonto projektas patenka į 21L.A.221 dalies taikymo sritį ir ar deklaracijoje pateikiama visa 21L.A.226 dalyje nurodyta informacija. Agentūra patvirtina, kad gavo deklaraciją, ir suteikia pareiškėjui projekto atitikties deklaracijos individualų nuorodos numerį.
- (b) Agentūra, remdamasi neatitikties, dėl kurios projektu neužtikrinamas saugus skrydis arba aplinkosauginis suderinamumas, rizika, įvertina, ar reikia atlikti gaminio, kuriam taikytas remonto projektas, fizinį patikrinimą ir vertinimą, ir, jei taip, apie tai informuoja pareiškėją. Vertinant šią riziką atsižvelgiama į:
  - 1. esminio remonto projekto sudėtingumą ir bendrą poveikį orlaivio konstrukcijoms, skrydžio charakteristikoms ir sistemoms;
  - 2. ankstesnę patirtį, įgytą fiziškai tikrinant orlaivius ir pareiškėjo suprojektuotus esminio remonto projektus ir pakeitimus;
  - 3. atsakomuosius veiksmus, kurių pareiškėjas ėmėsi dėl bet kokių ankstesnių pažeidimų, konstatuotų dėl pareiškėjo suprojektuoto konkretaus orlaivio arba panašaus orlaivio, dėl kurio taip pat buvo pateikta projekto atitikties deklaracija, neatitikties.
- (c) Jei deklaracijoje arba atlikdama fizinį patikrinimą ir vertinimą, jei juos atlieka pagal 21L.B.221 b punktą, agentūra randa įrodymų, kad orlaivis, kuriam taikytas esminio pakeitimo projektas, gali būti nesaugus skrydžiams vykdyti arba nesuderinamas su aplinkos apsaugos reikalavimais jį eksploatuojant, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį.

21L.B.222 Orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto deklaracijos registravimas

- (a) Agentūra registruoja orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto atitikties deklaraciją, jeigu:
  - 1. pareiškėjas deklaravo atitiktį pagal 21L.A.226 dalies a punktą;
  - 2. pareiškėjas pateikė agentūrai dokumentus, kurių reikalaujama pagal 21L.A.226 dalies d punktą;
  - 3. pareiškėjas įsipareigojo vykdyti 21L.A.228 dalyje nustatytas prievolės;
  - 4. atlikus fizinį patikrinimą, jei jis atliekamas pagal 21L.B.221 dalies b punktą, nėra neišspręstų klausimų.
- (b) Agentūra registruoja orlaivio, kurio projekto atitiktis deklaruota, esminio remonto projekto deklaraciją tik tuo atveju, jei ji susijusi tik su konkrečia registruotoje projekto atitikties deklaracijoje nurodyta konfiguracija (-omis), kuriai (-ioms) taikomas esminio remonto projektas.

21L.B.223 Remonto projekto, kurio atitiktis deklaruota, nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūra

Jei agentūra, vykdydama nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti priežiūrą, įskaitant, kai remiasi pagal 21L.A.3 dalį gautais pranešimais, arba kitomis priemonėmis nustato, kad remonto projektas, kurio projekto atitiktis deklaruota, neatitinka taikomų išsamių techninių specifikacijų arba taikomų aplinkos apsaugos reikalavimų, ji konstatuoja pažeidimą pagal 21L.B.21 dalį arba parengia tinkamumo skraidyti nurodymus pagal 21L.B.23 dalies sąlygas.

O POSKYRIS. TAIKANT EUROPOS TECHNINIO STANDARTO SPECIFIKACIJĄ
IŠDUODAMI LEIDIMAI

(Rezervuota)

P POSKYRIS. SKRYDŽIO LEIDIMAS

(rezervuota)

Q POSKYRIS. GAMINIŲ IR DALIŲ ŽENKLINIMAS

R POSKYRIS. PROJEKTO ATITIKTIES DEKLARACIJĄ ATITINKANČIO
ORLAIVIO ATITIKTIES PAREIŠKIMAS IR ORLAIVIO VARIKLIO IR ORO SRAIGTŲ
IR JŲ DALIŲ OFICIALŪS IŠLEIDIMO PAŽYMĖJIMAI (EASA 1 FORMA)

EASA FORMOS

Jeigu šio priedo formos išleidžiamos ne anglų, o kita kalba, jose pateikiamas vertimas į anglų kalbą.

Šios dalies priedėliuose nurodytoms Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) formoms turi būti būdingos toliau pateikiamos privalomos savybės. Valstybės narės turi užtikrinti, kad jų išduotos Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) formos būtų atpažįstamos, ir valstybės narės yra atsakingos už tų formų spausdinimą.

I priedėlis	EASA 24B forma. Riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas
II priedėlis	EASA 45B forma. Riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas
III priedėlis	EASA 52B forma. Orlaivio atitikties pareiškimas
IV priedėlis	EASA 53B forma: Išleidimo eksploatuoti pažymėjimas

Kompetentingos institucijos ženklas

**RIBOTO GALIOJIMO TINKAMUMO SKRAIDYTI PAŽYMĖJIMAS
(DEKLARUOTA)**

4	[Registravimo valstybė narė] [VALSTYBĖS NARĖS KOMPETENTINGA INSTITUCIJA]	4
1. Valstybė ir registravimo ženklai	2. Gamintojas ir gamintojo nustatytas orlaivio žymuo	3. Orlaivio serijos numeris
4. Kategorijos		
5. Šis riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 18 straipsnio 2 dalies a punktą išduotas pirmiau nurodytam orlaiviui, kuris pripažįstamas tinkamas skraidyti, jei bus prižiūrimas ir eksploatuojamas pagal pirmiau nurodytas nuostatas ir taikomus eksploatavimo apribojimus. Be pirmiau nurodytų apribojimų taikomas ir šis: šis riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas išduotas remiantis projekto atitikties deklaracija, pateikta pagal Reglamentą (ES) Nr. 748/2012, ir galioja bei yra pripažįstamas visose ES valstybėse narėse, netaikant papildomų reikalavimų ir neatliekant papildomo vertinimo. Šis pažymėjimas neatitinka visų Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 8 priede nustatytų taikytinų standartų, todėl gali negalėti tarptautinei oro navigacijai virš ES nepriklausančių valstybių, nebent jis būtų patvirtintas valstybės (-ių), virš kurios (-ių) skrendama.		
Išdavimo data:		Parašas:
6. Šis riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja, jei jo nepanaikino registravimo valstybės narės kompetentinga institucija. Prie šio pažymėjimo pridedamas šiuo metu galiojantis tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimas.		

EASA 24B forma, 1 leidimas

Šį pažymėjimą privaloma turėti orlaivyje per visus skrydžius.

⁴ ² Naudoja registravimo valstybė narė.

II priedėlis — Riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas — EASA 45B forma

Naudoja registravimo valstybė narė	1. Registravimo valstybė narė	3. Dokumento Nr.
2. RIBOTO GALIOJIMO TRIUKŠMO PAŽYMĖJIMAS (DEKLARUOTA)		
4. Registravimo ženklai:	5. Gamintojas ir orlaivio žymuo:	6. Orlaivio serijos numeris: ....
7. Variklio žymuo:		8. Oro sraigto žymuo: ....
9. Didžiausia kilimo masė (kg)		
10. Įdiegti papildomi pakeitimai, kad būtų laikomasi taikomų apsaugos nuo triukšmo sertifikavimo standartų:		
11. Triukšmo sertifikavimo standartas:	12. Kylančio orlaivio triukšmo lygis:	
Pastabos		
13. Šis riboto galiojimo triukšmo pažymėjimas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 9 straipsnį išduotas pirmiau nurodytam orlaiviui, kurį projekto atitikties deklaraciją pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 I b priedą (21L dalį) pateikęs pareiškėjas deklaravo kaip atitinkantį nurodytus apsaugos nuo triukšmo standartus, jei bus prižiūrimas ir eksploatuojamas laikantis atitinkamų reikalavimų ir taikomų eksploatacinių apribojimų.		
14. Išdavimo data	.....	15. Parašas.....

EASA 45B forma, 1 leidimas

ORLAIVIO ATITIKTIES PAREIŠKIMAS		
1. Gaminanti valstybė	2. [VALSTYBĖ NARĖ] Europos Sąjungos valstybė narė	3. Pareiškimo nuorodos Nr.
4. Organizacija		
5. Orlaivio tipas	6. Tipo pažymėjimo / projekto atitikties deklaracijos nuoroda:	
7. Orlaivio registracijos numeris arba žymuo	8. Gamybinės organizacijos identifikavimo Nr.	
9. Variklio / oro sraigto duomenys ⁵		
10. Pakeitimai ir (arba) techninės priežiūros žurnalas ¹		
11. Tinkamumo skraidyti nurodymai		
12. Nuolaidos		
13. Lengvatos, atleidimas nuo pareigų arba leidžiančios nukrypti nuostatos ¹		
14. Pastabos		
15. Riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas / tinkamumo skraidyti pažymėjimas		
16. Papildomi reikalavimai		
17. Atitikties pareiškimas Patvirtinama, kad šis orlaivis visiškai atitinka: ☐ sertifikuoto tipo projektą arba ☐ deklaruotus konstrukcinius duomenis ir 9, 10, 11, 12 ir 13 langeliuose pateiktą informaciją. Orlaivio būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus. Orlaivis sėkmingai patikrintas skrydžio sąlygomis.		
18. Parašas	19. Vardas ir pavardė	20. Data (metai, mėnuo, diena)
21. Deklaruotos arba patvirtintos gamybinės organizacijos nuoroda (jei taikoma)		

EASA 52B forma, 1 leidimas

⁵ Netinkamą išbraukti.

Orlaivio atitikties pareiškimo (EASA 52B formos) naudojimo nurodymai

1. TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

1.1. Orlaivio atitikties pareiškimo (EASA 52B forma), išduoto pagal Ib priedo (21L dalies) A skirsnio G arba R poskyrį arba I priedo (21 dalies) A skirsnio G poskyrį, tikslas – sudaryti sąlygas gamybinei organizacijai registravimo valstybės narės kompetentingai institucijai pateikti paraišką išduoti individualų orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą arba riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimą.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

2.1. Atitikties pareiškimas turi atitikti pavyzdžio formatą, įskaitant langelių numerius ir kiekvieno langelio vietą. Tačiau kiekvieno langelio dydis gali būti pritaikytas konkrečiai paraiškai, bet ne tiek, kad atitikties pareiškimas taptų neatpažįstamas. Kilus abejonių, pasitarkite su kompetentinga institucija.

2.2. Atitikties pareiškimą galima išspausdinti iš anksto arba parengti kompiuteriu, tačiau bet kuriuo atveju išspausdintos linijos ir ženklai turi būti aiškūs ir įskaitomi. Tam tikrą tekstą galima atspausdinti iš anksto pagal pridedamą pavyzdį, tačiau negalima įrašyti jokių kitų su sertifikavimu susijusių pareiškimų.

2.3. Pareiškimą galima pildyti spausdinant mechaniniu įrenginiu ir (arba) kompiuteriu arba įrašant ranka didžiosiomis raidėmis, kad būtų lengvai įskaitomas. Pareiškimas gali būti rengiamas anglų kalba ir, kai aktualu, kita oficialia išduodančios valstybės narės kalba (-omis).

2.4. Patvirtinta gamybinė organizacija turi pasilikti pareiškimo ir visų nurodytų priedų kopijas.

3. ATITIKTIES PAREIŠKIMO RENGIMO NURODYMAI PAREIŠKIMO RENGĖJUI

3.1. Kad dokumentas taptų galiojančiu pareiškimu, turi būti užpildyti visi langeliai.

3.2. Registravimo valstybės narės kompetentinga institucija negali išduoti atitikties pareiškimo, jei nėra patvirtintas orlaivio ir jame įmontuotų gaminių projektas arba agentūra nėra užregistravusi projekto atitikties deklaracijos.

3.3. Informacija, kurią reikia pateikti 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 langeliuose, gali būti pateikiama nurodant atskirus gamybinės organizacijos saugomus identifikuojamus dokumentus, išskyrus atvejus, kai su kompetentinga institucija sutarta kitaip.

3.4. Į atitikties pareiškimą neturėtų būti įtraukiami tie įrangos elementai, kuriuos gali reikėti įmontuoti siekiant užtikrinti taikomų eksploataavimo taisyklių laikymąsi. Tačiau kai kuriuos tokius atskirus elementus galima nurodyti 10 langelyje arba patvirtintame tipo projekte arba deklaruotame orlaivio projekte. Todėl operatoriai turėtų atminti, kad jie, vykdydami konkrečią savo veiklą, privalo užtikrinti atitiktį taikomoms eksploataavimo taisyklėms.

1 langelis. Įrašykite gaminančios valstybės pavadinimą.

- 2 langelis.* Kompetentinga institucija, kuri, naudodamasi savo įgaliojimais, išduoda atitikties pareiškimą.
- 3 langelis.* Šiame langelyje turėtų būti iš anksto atspausdintas unikalus serijos numeris, naudojamas kontrolės ir stebėjimo tikslais. Išimtis taikoma tuomet, kai dokumentas generuojamas kompiuteriu: numerio iš anksto spausdinti nereikia, jei kompiuteris užprogramuotas sugeneruoti ir išspausdinti unikalų numerį.
- 4 langelis.* Visas pareiškimą išduodančios organizacijos pavadinimas ir adresas. Šio langelio duomenys gali būti atspausdinti iš anksto. Galima pateikti logotipus ir panašius ženklus, jei jie telpa į langelį.
- 5 langelis.* Išsamiai nurodomas orlaivio tipas, nurodytas tipo pažymėjime ir su juo susijusiame duomenų lape arba deklaruotas orlaivio projekte, kurį užregistravo agentūra.
- 6 langelis.* Tipo pažymėjimo nuorodos numeriai ir atitinkamam orlaiviui išduotas numeris arba projekto atitikties deklaracijos registracijos numeris.
- 7 langelis.* Jei orlaivis registruotas – registravimo žymuo. Jei orlaivis neregistruotas – valstybės narės kompetentingos institucijos ir, jei taikytina, trečiosios šalies kompetentingos institucijos pripažįstamas žymuo.
- 8 langelis.* Identifikacijos numeris, gamybinės organizacijos suteiktas kontrolės, atsekamumo ir su gaminiu susijusios pagalbos teikimo tikslais. Šis numeris dar vadinamas gamybinės organizacijos serijos numeriu arba konstruktoriaus numeriu.
- 9 langelis.* Išsamiai nurodomas variklio ir oro sraigto tipas (-ai), nurodytas (-i) atitinkamame tipo pažymėjime ir su juo susijusiame duomenų lape arba registruotoje projekto atitikties deklaracijoje. Taip pat būtina nurodyti gamybinės organizacijos suteiktą jų identifikavimo / nuorodos numerį ir susijusią vietą.
- 10 langelis.* Patvirtinti arba deklaruoti projektiniai orlaivio paskirties pakeitimai.
- 11 langelis.* Visų taikomų tinkamumo skraidyti nurodymų (arba lygiaverčių nuostatų) sąrašas ir tinkamumo skraidyti nurodymų laikymosi deklaracija, nurodant konkretaus orlaivio, įskaitant gaminius, įmontuotas dalis, prietaisus ir įrangą, atitikties nustatymo metodą. Turi būti nurodytos visos būsimų atitikties reikalavimų taikymo datos.
- 12 langelis.* Patvirtinti arba deklaruoti netyčiniai nukrypimai nuo patvirtinto tipo projekto arba deklaruoto projekto kartais vadinami nuolaidomis, nukrypimais arba neatitiktimis.
- 13 langelis.* Čia galima nurodyti tik suderintas arba deklaruotas lengvatas, atleidimus nuo pareigų arba leidžiančias nukrypti nuostatas.

14 langelis. Pastabos. Bet kokie teiginiai, informacija, konkretūs duomenys arba apribojimai, galintys turėti įtakos orlaivio tinkamumui skraidyti. Jei tokios informacijos arba duomenų nėra, įrašyti „NĖRA“.

15 langelis. Nurodant reikiamą tinkamumo skraidyti pažymėjimą įrašyti „tinkamumo skraidyti pažymėjimas“ arba „riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas“.

16 langelis. Šiame langelyje turėtų būti nurodyti papildomi reikalavimai, pvz., nurodyti importuojančios valstybės.

17 langelis. Kad atitikties pareiškimas būtų galiojantis, turi būti išsamiai užpildyti visi formos langeliai. Bandomojo skrydžio ataskaitos kopija kartu su užregistruotais defektais ir informacija apie jų pašalinimą turėtų būti saugomi gamybinės organizacijos tvarkomoje byloje. Šią ataskaitą kaip tinkamą turėtų pasirašyti atitinkamas sertifikavimo personalas ir orlaivio įgulos narys, pvz., pilotas bandytojas arba bandomojo skrydžio inžinierius.

Atliekami skrydžio bandymai – tai bandymai, apibrėžti gamybos sistemos kokybės valdymo elemento kontrolės funkcijoje, o gamybos sistema nustatyta pagal:

1. 21L.A.124 dalies b punktą arba
2. 21L.A.273 dalies f punktą,

siekiant užtikrinti, kad orlaivis atitiktų taikomus konstrukcinius duomenis ir jo būklė atitiktų saugaus eksploatavimo reikalavimus.

Pateiktų (arba prieinamų) gaminių, skirtų su šiuo pareiškimu susijusiems saugaus orlaivio eksploatavimo reikalavimams patenkinti, sąrašas turėtų būti saugomas gamybinės organizacijos tvarkomoje byloje.

18 langelis. Atitikties pareiškimą gali pasirašyti asmenys, kuriems gamybinė organizacija suteikė tokį įgaliojimą pagal 21L.A.125 dalies d punktą arba 21L.A.273 dalies b punktą. Guminio antspaudo tipo parašas neturėtų būti naudojamas.

19 langelis. Turėtų būti įskaitomai įrašytas arba atspausdintas pažymėjimą pasirašančio asmens vardas ir pavardė.

20 langelis. Turėtų būti nurodyta atitikties pareiškimo pasirašymo data.

21 langelis. Turėtų būti pateikta kompetentingos institucijos patvirtinimo nuoroda.

IŠLEIDIMO EKSPLOATUOTI PAŽYMĖJIMAS

[GAMYBINĖS ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS]

Gamybinės organizacijos nuoroda:

Išleidimo eksploatuoti pažymėjimas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 Ib priedo (21L dalies) 21L.A.126 dalies e punktą arba 21L.A.273 dalies 8 punktą (išbraukti nereikalingą).

Orlaivis: .....Tipas: .....Gamintojo Nr./Registracijos Nr.:
.....

techninė priežiūra buvo atlikta pagal darbo užsakymą:
.....

Trumpas atlikto darbo aprašymas:

Patvirtina, kad nurodytas darbas buvo atliktas pagal Reglamento (ES) Nr. 748/2012 Ib priedo (21L dalies) 21L.A.126 dalies e punktą arba 21L.A.273 dalies 8 punktą (išbraukti nereikalingą) ir to darbo atžvilgiu orlaivis laikomas parengtas išleisti eksploatuoti ir dėl to jo būklė atitinka saugaus eksploatavimo reikalavimus.

Už išleidimą atsakingas darbuotojas (vardas ir pavardė):

(parašas):

Vieta:

Data: . . - . . - . . . . (metai, mėnuo, diena)

EASA 53B forma, 1 leidimas

PILDYMO NURODYMAI

Į EASA 53B formos langelį TRUMPAS ATLIKTO DARBO APRAŠYMAS turėtų būti įtraukiama nuoroda į patvirtintus duomenis, kurie buvo naudojami darbui atlikti.

EASA 53B formos langelyje VIETA nurodoma vieta, kurioje buvo atliekama techninė priežiūra, o ne organizacijos patalpų vieta (jeigu jos yra kitur).“